

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SOSYALİZM YOLUNDA

KIZIL Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:20 • 29 Ağustos '97 • 80'000 TL.(KDV dahil)

**KURTULUŞ DEVRİMİLE,
BARİŞ SOSYALİZMİLE GELECEK!**

İÇİNDEKİLER

S.Y. Kızıl Bayrak'tan.....	2
Kapak	3
1 Eylül	
Dünya Barış Günü	4-5
Sınıf Hareketi	6-9
Sınıf Hareketinin Sorunları	10-11
Devlet Terörü	12-13
Program Sorunları Üzerine	
Konferanslar:	
Anti-emperyalizm/bağımsızlık	
sorunu-10	14-17
Varoşlar ve Emekçi Gençlik	18-20
Devrimci/Komünist Basından	21
Uluslararası Politika	22-25
Barış Sorunu	26
Mücadele Postası	27

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:20 ● 29 Ağustos 1997
Fiyatı: 80 000 TL. (KDV dahil)
Sahibi ve Y. İşl. Md.:Bülent H. Oğuz
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli cad. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BIRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604, Konak/İZMİR
Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sthiyye/ANKARA
Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA, Tel: 0 (322) 351 36 84

Alemdar Cad. Erdoğanlar İşhanı No: 4 Kat: 6
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92

Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

S. Y. Kızıl Bayrak'tan

Yeni Ekimler için!

Sermayenin işçi sınıfına dönük ekonomik ve siyasal saldırıları her geçen gün yoğunlaşarak sürüyor. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler sömürü zincirlerinin halkaları arasında sıkışmış durumda ve her geçen gün boyutlanarak süren yeni saldırılarla sefalet ve açlık sınırına daha çok yaklaşıyor. Son yılların en büyük zam saldırısı daha şimdiden TİS'lerle elde edilen ücret artışlarını sıfırladı. Zaten türlü demagojik propagandalara konu edilerek, oldukça düşük tutulan asgari ücret yeni zam dalgasıyla sefalet sınırının altına düşmüştür. Tüm bu saldırılar karşısında işçi sınıfı ve emekçiler nezdinde dipten dibe büyüyen rahatsızlık, başından beri gelişmeleri sessizce izleyen ihanetçi sendika bürokratlarına Eylül ayında zamlara karşı bir miting kararı aldırarak kadar büyüktür.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler, artık sokağa çıkmalı, sermaye sınıfı ve onun sömürü zincirlerine "dur" demelidir. Kapitalist düzenin içinde bulunduğu krizin faturasını ödemeyi reddetmeli, kene gibi sırtında kanını emen asalaklar sınıfını tarihe gömmelidir. İşçi sınıfı ve emekçiler için başka bir yol yoktur.

Artık kirliliği iyiden iyiye ayyuka çıkmış fakat, alıştırılmışlık yüzünden bir türlü çıkarılıp atılamayan kirli sömürü gömleklerini yırtmak için en etkili ve tek silah ihtilalci bir sınıf partisidir. O zaman yapılacak şey bellidir: İhtilalci sınıf partisini yaratma azmi ve çabasında olan komünistlerle omuz omuza, yan yana mücadeleye atılmak ve sınıf düşmanımıza karşı parti silahını bir an önce kuşanıp savaşmak. Bu sömürü kaleleri ancak bu yolla çöktürülebilir ve yıkıntılar arasından sınıfsız-sömürsüz sosyalist toplum inşa edilebilir.

Sermaye devletinin tüm baskı ve engellemelerine rağmen tüm hızımız ve enerjimizle yolumuza, devrim yürüyüşümüze devam ediyoruz. Her geçen günün sırtımıza daha ağır görevler yüklediğinin bilincindeyiz. Büyük bir davanın, işçi sınıfı davasının taşıyıcısı ve savunucularıyız. Baskılar karşısında sosyalizmin kızıl bayrağını, işçi sınıfının bu en değerli simgesini yükseklerde tutmaya yeminli komünistleriz. Gücümüzü Marksizm-Leninizm'den, bilimsel sosyalizmden alıyoruz. Her geçilen günde yeni atılımlar, yeni adımlar bizi yeni Ekimler için

yürüyüşümüzde daha ileri taşıyor.

Sermaye devletinin emperyalist dostlarıyla işbirliği içinde Barış Treni'ni engellemesi bir gerçeği daha ortaya çıkardı: Kapitalist barbarlığın her adımda ürettiği kirli savaş gerçeğinin karşısında "Barış hemen şimdi" diyerek ve bizzat savaş suçlularına barış çağrısı yaparak gerçek ve kalıcı bir barış sağlanamaz! Savaşların kökeninde mevcut emperyalist-kapitalist barbarlık düzeni vardır. Bu uluslararası talan ve sömürü düzeni yıkılmadan, sosyalizm evrensel bir zafer kazanmadan barış mümkün olmayacaktır.

Gazetene sahip çık!
Abone Ol! Abone Bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4 000 000 TL.
Yurt dışı 130 DM. Yurt dışı 260 DM.

Fatma ÜNSAL adına, Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.

TL için :0079219-2

DM. için :3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Abone
Formu

ekimler

Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi

Sosyalizmin Teorik Sorunlarına Giriş
Kommünizm Çerçevesi
Farklılık Sorunları
Paralelizm Sorunları
Metropollerde
Aşırı Sömürü
Köken Sorunu
Emperyalist Dünyada
Yeni Gelişmeler
Mevzu Hareketi

1

MART '97

ekimler

Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi

Genel Sorunlar
Genel Sorunlar
Tale Sorunları
Sosyalizm Sorunları
Ekim Hareketi Sorunları
İmparatorluk Sorunları
Savaş Sorunları
Köken Sorunu
Emperyalist Dünyada
Yeni Gelişmeler
Mevzu Hareketi

2

MART '97

Kurtuluş devrimle, barış sosyalizmle gelecek!

İnkâr ve imha, sömürgeci sermaye devletinin tüm bir tarihi boyunca Kürt halkına karşı izlediği politika olmuştur. Kürt halkı yalnızca dizginsiz bir baskı ve sömürüye tabi tutulmamıştır. Varlığı yakın döneme kadar tümüyle yok da sayılmıştır. Bugün de sömürgeci sermaye devleti kardeş Kürt halkını asimilasyonla sindirmek, baskı ve terörle yok etmek istemektedir. 28 Kürt isyanını kanla bastıran Türk devleti, bu kez de Kürt halkının eşitlik ve özgürlük istemlerini boğmak için hiçbir vahşetten geri durmamaktadır. Bu uğurda 13 yıldır kirli bir savaş yürütmektedir.

Kürt sorunu yıllardır tüm dünya ve ülke kamuoyunun gündemindedir. Ancak buna rağmen yürütülen kirli savaşın gerçek içyüzü, ilk defa Susurluk'la birlikte bu denli açık hale gelmiştir. Susurluk belgeleri ve itirafları 13 yıldır Kürdistan'da gündelik olarak uygulanan katliamlar, siyasi cinayetler, işkenceler, kaybetmeler, köy boşaltmalar, orman yakmalar ve daha nice onulmaz insanlık suçlarını gözler önüne sermiştir. Asıl önemlisi, suçların faillerinin ortaya çıkması olmuştur. Susurluk ve sonrasındaki tüm gelişmeler, terörist sermaye devletini ve onun ordu, polis, özel tim gibi kolluk güçlerinin apaçık suçlu konumunu çıplak bir gerçeklik haline getirmiştir. Ancak buna rağmen devlet, kardeş bir halka karşı yürüttüğü tümüyle haksız ve kirli bir savaşın ağır faturasını işçi ve emekçi yığınların omuzlarına yıkmaktadır. Dahası, ezilen sınıfların hiç bir çıkarının olmadığı bu savaş uğruna ölen ya da öldüren de genellikle yoksul emekçi çocukları olmaktadır.

Ne için? Güya “ülkenin bölünmez bütünlüğü”, “terör canavarına karşı mücadele”, “ulusal çıkarlar” ve benzeri safsatalar için! İşçi ve emekçi yığınlar yıllardır böyle aldatılıyorlar. Oysa bırakalım Kürdistan'ı, Türkiye'nin toprakları, zenginlikleri ve değerleri dahi hiçbir zaman işçi ve emekçi halkın olmamıştır. Nüfusun çok az bir kesimini oluşturan sermayedarlar ulusal gelirin %80'inden fazlasına el koyuyorlar. Topraklar, fabrikalar, madenler, bankalar, kısacası tüm zenginlikler onların özel mülkiyetidir. Bugün sağlık, eğitim, belediye gibi kamu hizmetlerini dahi kendi özel ticari işletmelerine dönüştüren onlar değil midir?

Aldatma bununla da sınırlı değildir. Kürt sorununu resmiyette dahi kabul etmeyen bu devlet, savaştığı gücün bir ulusal kurtuluş hareketi olduğunu hiçbir zaman itiraf etmemiştir. Ulusal kurtuluş mücadelesi yürüten Kürt halkı hep “teröristler”, onun devrimci önderliği PKK ise hep “terörist örgüt” olarak nitelenmiştir. Bu aynı nedenden dolayı gerilla ve Kürt halkının etle tırnak gibi bütünleşmiş olduğu gerçeği hep saklanmıştır. Kirli savaş politikasının yalnızca Türk halkına değil, Kürt halkına da huzur ve güvenlik getireceği yalanı pompalanmıştır. Kardeş bir

halkın büyük fedakarlık ve ağır bedeller pahasına yürüttüğü özgürlük mücadelesi “terör” olarak yansıtılmıştır. Devlet ise güya “terörü” bastırmak adına topyekün Kürt halkını hedef almıştır.

Bu yalan propagandalarla kitleler nezdinde kirli savaşı meşrulaştırmaya çalışan sömürgeci sermaye devleti, işçi ve emekçiler arasında şovenizmi yaymakta hep büyük bir çıkar ummuştur. Zira işçi sınıfını ve ezilen yığınları bölüp parçalamak, öfke ve tepkilerini saptırmak şovenizm sayesinde daha kolay hale gelmektedir. Yine “terörle mücadele” sayesinde iliklerine dek çürümüş, kokuşmuş ve bir özel savaş aygıtına dönüşmüş devlet ve onun ordusu, “haklı” ve “güçlü” imajını koruyabilmektedir. Kitlelerin karşısına “bu büyük mücadelede” desteklenmesi ve sahiplenilmesi gereken kahraman bir güç olarak çıkmaktadır. İşçi ve emekçilere dayatılan ağır sömürü koşulları, gün be gün uygulamaya konan hak gaspları da benzer argümanlarla meşrulaştırılmaya çalışılmaktadır. Sermayenin azgın ve topyekün saldırıları yığınlara “ulusal çıkarlar uğruna fedakarlık” adı altında kabul ettirilmeye çalışılmaktadır.

Gerçek ise bambaşkadır. Kardeş Kürt halkının istemleri tümüyle meşrudur. O üzerinde tarih boyunca yaşadığı topraklar hakkında söz sahibi olmak istiyor. Yıllardan bu yana zorla topraklarından sökülüp atılmasına, zulme, katliama, doğanın acımasızca tahrip edilmesine var gücüyle direniyor. Kendi ulusal kimliğini kazanmak, öz kültürünü geliştirmek istiyor. Kısacası 13 yıldır eşit haklar, özgürlük ve ulusal kurtuluş uğruna mücadele bayrağını kaldırıyor.

Sömürgeci sermaye devletinin bu tümüyle haklı talepleri tanımadığı ortadadır. Onun tarihi politikası “ez ve çöz”dür. Ulusal kurtuluş mücadelesinin devrimci dinamiği son noktasına kadar ezilmeden kardeş Kürt halkına en sıradan demokratik haklarını vermeye dahi yaklaşıyor. TC'nin Musa Anter Barış Treni karşısında gösterdiği tahammülsüzlük bunun en son ve çarpıcı göstergesidir. Barış gibi demokratik bir talep uğruna Brüksel'den hareket ederek çeşitli Batı ve Doğu Avrupa ülkeleri üzerinden Diyarbakır'a ulaşmayı hedefleyen Musa Anter Barış treninin ülkeye girişi sömürgeci sermaye devleti tarafından yasaklanmıştır. Dahası Barış Treni'nin dünya kamuoyuna girmesi ile birlikte Türk sermaye devleti yoğun bir şovenist propaganda başlatmış, Batılı ülkeler üzerinde basınç uygulamıştır. Sermaye devleti, bir dizi tanınmış Kürt aydınının yanı sıra Türkiye ve dünya ilerici kamuoyu tarafından da desteklenen Barış Treni'ni bölücü ve terörist bir girişim olarak nitelendirmekte, adeta lanetlemektedir.

Bunun nedeni yeterince açıktır. Sömürgeci sermaye devleti, Kürt halkının barış gibi bir demokratik

talebine dahi tahammül edememektedir. Tüm öncelleri gibi MGK-TÜSİAD komutasındaki Mesut Yılmaz hükümeti de böylece kirli savaş politikasından taviz vermeyeceğini açıkça ilan etmektedir.

Zira kirli savaştan muazzam kazançlar sağlayan savaş rantçıların çıkarı bunu gerektiriyor. Burjuva cephe de “siyasal çözümçüler” olarak anılanlar da dahil Türkiye burjuvazisi eşit şartlarda bir uzlaşma değil, ulusal kurtuluş mücadelesi tümüyle ezildikten sonra “masada” sağlanan bir teslimiyet istiyor. Dahası bugün pompalanan şovenizm ile sermaye devleti bir kez daha güç gösterisinde bulunmak, imajını tazelemek şansı da buluyor.

Musa Anter Barış Treni'nin karşısına engellemelerle çıkan Alman devleti gibi diğer emperyalist güçlerin de tavrı farklı değil. Onlar zaman zaman ikiyüzlüce Türk sermaye devletinin işlediği insan hakları ihlallerini eleştirirler de, gerçekte yalnızca Ortadoğu'da kendi çıkarlarının güvenceye alınmasını istiyorlar. Bunun için de Ortadoğu'nun temel devrimci dinamiklerinden biri olan PKK'nın ve ona destek veren halk kitlelerinin kirli bir savaşla ezilmesine tam destek veriyorlar. Barış Treni karşısında izlenen tutum bunun en açık ve tartışmasız göstergesidir.

1 Eylül Barış Gününde Diyarbakır'da olması planlanan ve kardeş Kürt halkının kirli savaşın durması, adil bir barışın sağlanması doğrultusundaki istemlerini tüm dünyaya yaymayı amaçlayan Barış Treni'nin Türk sermaye devletinde ve emperyalist güçler nezdinde yol açtığı tepkiler bir kez daha temel bazı gerçeklere ışık tutmaktadır.

Birincisi; sömürgeci sermaye ve emperyalizm ezilen halkların düşmanıdır. Ezilen halkların en temel demokratik talepleri, en meşru istemleri dahi egemenlerin baskı ve terörü ile yüzyüze gelmektedir. Özgürlük ve ulusal kurtuluş uğruna mücadeleleri ise tarih boyunca hep kanla bastırılmış, devrimci dinamikleri en insanlık dışı ve acımasız yöntemlerle ezilmeye çalışılmıştır.

Ne zaman ki kurtuluş mücadelesini yükselten ezilen halklar onursuz bir teslimiyete razı edilmiştir, ancak o zaman onlara içi boşaltılmış, kısmi ve iğreti bazı hakları tanınmıştır. Bunun en çarpıcı örneği İntifadaların kahramanı Filistin halkının uğradığı onursuz akıbet olmuştur.

Tam da bu nedenle Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine giderek egemen olmaya başlayan “siyasal çözüm” taktiği ve “barış hemen şimdi”, “akan kan dursun” söylemleri derin politik yanılgılar barındırmaktadır. Kuşkusuz kirli savaşın durdurulması ve barış istemi demokratik ve meşru bir taleptir. Ne var ki buradaki temel sorun, siyasal çözüm politikasının ve bu çerçevede basit taktiksel açılımlar olmamasıdır. Bu

girişim Kürt ulusal hareketinin giderek güçlenen düzen içi çözüm arayışının yeni bir ifadesidir.

Sermaye devletinin ve emperyalizmin Musa Anter Barış Treni'ne karşı gösterdiği tahammülsüzlük bir kez daha ulusal özgürlük mücadelesinin temel gücü olan Kürt emekçi sınıfları içerisinde yaygınlaştırılan barış hayallerinin temelsiz olduğunu göstermiştir. Kendini giderek kurulu toplumsal düzeni hedeflemeyen bir uzlaşmaya ve barışa endeksleyen bir hareket savaşıma gücünü büyük ölçüde kaybeder. “Akan kan dursun” duygusallığının ezilen emekçi Kürt halkının sorunlarına dönük hiç bir çözüm gücü yoktur.

Halklar arası kardeşliğe, eşitliğe ve özgürlüğe dayanan gerçek ve kalıcı bir barış ancak mevcut toplumsal düzenin dışına çıkarak olanaklı hale gelecektir. Ancak ezilen ulusun emekçi sınıfı ve tabakalarına dayanan ve kurulu düzeni aşan bir devrimci çözüm kardeş Kürt halkına gerçek barışı getirecektir.

Türkiye işçi sınıfı ve ezilen emekçi yığınların Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine tam destek vermesi tarihsel bir sorumluluktur. Türkiye işçi sınıfı egemen sermaye düzeninin kirli savaş suçuna ortak olmak istemiyorsa kardeş Kürt halkıyla devrimci dayanışma bayrağını yükseltmelidir. Bunun tek tutarlı yolu ise, Kürt halkının tüm demokratik taleplerine sahip çıkmak ve koşulsuz şartsız kendi kaderini tayin hakkını savunmaktır.

Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine Türkiye işçi sınıfının tam desteğinin sağlanmasında en büyük sorumluluk kuşkusuz komünistlerindir. Ne var ki bu konuda Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin devrimci önderliğine de büyük bir sorumluluk düşmektedir. Gerçek çözümün devrim, gerçek müttefiğin toplumsal kurtuluşa soyunan ve devrimci bir önderlik altında mücadeleyi yükselten Türkiye işçi sınıfı olacağı bilinciyle hareket etmelidir.

Barış devrimle gelecek!

Son günlerde sermaye medyası sık sık Türk devletinin “uluslararası politik zaferi”nden söz ediyor. Bu “zafer”le kastedilenin “Barış Treni”ne getirilen yasaklamalar olduğu biliniyor.

Sömürgeci sermaye devleti, Musa Anter Barış Treni’ne ülkeye giriş yasağı koymakla kalmadı. Trenin geçmeyi planladığı ülkelere de geçiş izni vermemesi konusunda basınç uyguladı. Bu basıncın ardında ne tür ekonomik ve politik pazarlıkların yattığı bir yana, sonuçta Almanya, Bulgaristan ve Macaristan, TC’ye açık desteklerini sundular ve trenin geçişine izin vermeyeceklerini açıkladılar.

Hannover Çağrısı ismi altında bir grup Avrupalı parlamenter ile Türkiye ve Kürdistan’dan bir grup yazar, sanatçı ve aydının başlattığı ve HADEP’in de desteklediği “Barış Treni” girişimi böylece engellenmiş oldu. Ancak TC’nin yasakçı tavrının “Barış Treni”nin amacına ulaşmasını engellediği söylenemez. Tren belki Diyarbakır’a gelemeyecek ama, daha şimdiden içerde ve dışarda kamuoyunun gündemine girmiş bulunuyor. Dahası sömürgeci sermaye devletinin barışçıl bir gösteriye karşı yasakçı tutumu, onun “kirli savaş”çı yüzünü bir kez daha gözler önüne seriyor. Eğer gelişmeler bugünkü seyri içerisinde devam ederse, Barış Treni çerçevesinde oluşturulan eylem planı uygulanacak. İstanbul ve Diyarbakır’da trenin geleceği gün yapılması planlanan kitlesel karşılama törenleri, her şeye rağmen gerçekleştirilecek.

İnkâr ve imha politikası sürüyor

TC’nin Musa Anter Barış Treni karşısındaki yasaklamacı tavrı, geleneksel inkar ve imha politikasının bir devamı niteliğindedir. Baskı ve sömürüye dayalı asimilasyon politikaları Osmanlı’dan bugüne sürmektedir. Türk devleti onyıllardır Kürt halkına en kirli savaş yöntemleriyle saldırmakta, onun haklı ve meşru mücadelesine karşı insanlık tarihinin en gerici ve iğrenç savaşlarından birini sürdürmektedir.

Kürt ulusal hareketinin “siyasal çözüm” arayışı çerçevesinde yükselttiği “barış” talebini içeren bir girişime dahi tahammül edemeyen TC, bir çok konuda olduğu gibi Kürt sorununda da ikiyüzlü tutumunu açıkça sergilemiştir. Bir yandan Olağanüstü Hal’i kaldırıyoruz vb. demagojik söylemlerle demokrasi havariliği yapanlar, son derece barışçıl bir gösteriye dahi tahammül edememişlerdir. Bu tahammülsüzlüğün ardında, Kürt ulusal mücadelesinin hala ezilememiş olması gerçeği yatmaktadır.

Türk devleti, PKK’nin bugünkü politik yönelimi ne olursa olsun, onun silahlı bir güç olarak varlığını koruduğu bir durumda, ulusal hareketin göstereceği hiçbir esnemeye olumlu yanıt vermeyeceğini bir kez daha

göstermiştir. Kürt ulusal hareketini ezmeden bu sorunu çözmeye kalkmanın yolaçaacağı sonuçlardan korkmaktadır. Ulusal mücadelenin en şiddetli yöntemlerle bastırılması ve ardından sorunun “çözülmesi” dışında bir politika geliştirememektedir.

TC’nin Kürt sorununda yaşadığı tikanıklığın diğer bir cephesi ise, düzenin yapısal krizinin etkileridir. Her alanda boyutlanarak derinleşen kriz, sermaye devletinin tüm esneme olanaklarını tüketmektedir. İşçi ve emekçilere dönük saldırı programlarını ardarda hayata geçirmek zorunda olan sermaye devleti, toplumsal muhalefetin, özellikle de sınıf hareketinin olası yükselişine karşı terör sopasını elinden bırakmak niyetinde değildir. Krizin faturasını işçi sınıfı ve emekçi yığınlara çıkarmak için ihtiyaç duyduğu “istikrarı” terör yolu ile elde etmekten başka şansı yoktur. Bu durum, bir yandan Kürt sorununa dönük olası esnemelerin önünü daha baştan kesmektedir. Öte yandan, artık toplumun temel gündemlerinden biri haline gelmiş olan ve ezilen tüm sınıf ve katmanların şu veya bu biçimde taraf olmak zorunda kaldığı Kürt sorunu gibi bir konuda daha hassas davranmak zorunda kalmaktadır. Kürt sorununda atacağı yanlış bir adımın, sadece ulusal hareket için değil, aynı zamanda toplumsal muhalefetin diğer bileşenleri için de açık bir kapıya dönüşmesinden korkmaktadır. Kısacası, Barış Treni’ne dönük yasaklama kararı, aynı zamanda, işçi sınıfı ve emekçi yığınlara dönük bir tehdit anlamına gelmektedir.

TC’nin “uluslararası politik zaferi”

Musa Anter Barış Treni’nin yasaklanması kararının ardından yükseltilen “zafer” çılgınlıklarının ayrı bir anlamı vardır. Almanya, Bulgaristan ve Macaristan’ın yasaklama kararlarının ardında, ikili ticari ilişkilerin ve gizli politik pazarlıkların yattığı açıktır. Dahası Alman devleti için PKK ve Kürt sorunu ayrı bir anlam taşımaktadır. Ulusal hareketin Almanya’daki politik

gücü ve etkinliği Alman devletini rahatsız etmektedir. Bu rahatsızlığını uzun bir süredir ulusal hareketin Almanya’daki varlığına dönük uyguladığı terör yöntemleri ile de göstermektedir.

Ancak TC için asıl sevindirici olan Kürt sorununda emperyalist güçlerden aldığı açık destektir. İsrail ile birlikte ABD’nin Ortadoğu jandarmalığına soyunan TC, verilen bu açık destek ile konumunu daha da sağlamlaştırmayı hedeflemektedir. Yakın dönemde, Irak petrolünün nakli üzerinden de önemli bir pay koparan Türk burjuvazisi, uluslararası arenada belli bir rahatlama yaşamış durumdadır. Yıllardır uluslararası politikada Kürt sorunu üzerinden çeşitli basınçlar ve gerilimlerle karşılaşan TC için, bu son gelişmeler, daha pervasız davranma imkanı demektir.

Kürt halkı devrimci çözümde ısrar etmelidir

Kürt halkının onurlu mücadelesi, binlerce evladını şehit vermek pahasına gelişmiş ve bugün sorunun çözümünü dayatmıştır. Kürt halkı, sermayenin sömürgeci egemenliğine karşı elinden geleni büyük oranda yerine getirmiştir. Sömürgeci egemenliğin, işçi sınıfı ve emekçi katmanlardan beklediği desteği

alamadığı ölçüde yüzünü kendi üst sınıflarına dönmüştür.

Sınıf hareketinin ulusal hareketi yedekeleyecek ya da önünü açacak bir durumda olmadığı bir gerçektir. Bu nesnel durum, ulusal hareket saflarında reformcu çözüm arayışlarına güç vermektedir. “Siyasal çözüm” olarak adlandırılan ve son dönem ulusal hareket politikalarına damgasını vuran bu yönelim, en son ifadesini Musa Anter Barış Treni girişiminde ortaya koymuştur.

Barış Treni; “Akan kanı durdurmak”, “Kürt sorununa demokratik yollardan çözüm bulmak”, “Hemen şimdi barış!” vb. söylemlerle içeriklendirilmektedir. Dahası, Barış Treni girişimcileri açıklamalarında, Türkiye’de yaşayan ve bu ülkenin sahibi olan “Türk-Kürt, işçi-işveren” herkese “barış” için çağrı yapmış durumdadır. Yanlış olan bir grup aydının hümanizmle sınırlı çağrıları değil, bunun ulusal hareket tarafından da böyle formüle edilebilmesidir. Kirli savaş aygıtının ve sömürgeci egemenliğin ardındaki sınıf kimliğini hiçe saymanın en kaba örneği olan bu açıklama ulusal dargörürlüğünün değilse eğer, politik körlüğün bir göstergesidir.

Sermaye sınıfının sömürgeci egemenliğine karşı yürütülen bir mücadelede işçilerin, emekçilerin ve ezilen ulusların çıkarlarının sermaye sınıfı ile bir olamayacağı açıktır. Sınıfsal içerikten soyutlanmış “barış” çağrıları yalnızca kitlelerin bilincini bulandırmakta, hedefini şaşırtmakta ve dayanaksız hayaller yaymaktadır. Kürt halkı ve Kürdistan için gerçek ve kalıcı bir barış, ancak Kürdistan’da sermayenin sömürgeci egemenliğinin son bulması ile mümkündür. Bunu yadsıyan tüm formülasyonlar, “barış”ı değil teslimiyeti işaretler. Sermayenin sömürgeci egemenliğinin ortadan kaldırılması ise, açıktır ki bir devrim sorunudur. Daha açık bir ifadeyle, “barış devrimle gelecektir!”

Kürt halkının yıllardır sürdürdüğü onurlu mücadele bile bu gerçekliği desteklemektedir. Bugün kazanılan sınırlı mevziler dahi devrimci mücadelenin ürünleridir. Onyıllar boyu “Kürt” lafını ağzına bile almayan, sorunun varlığını dahi kabul etmeyen sermaye devletine, geline yerde sorunun çözümünü dayatan yine mücadeledeki ısrardır. Sermaye sınıfı Kürdistan’daki egemenliği sarsıldıkça geri adım atmak zorunda kalmıştır. Ancak sermayenin sömürgeci egemenliğinin son bulması, dahası kazanılan mevzilerin korunması reform paketleri ile mümkün değildir. Sermaye devleti, ulusal hareketin devrimci çizgiden geriye doğru attığı her adımı yeni bir saldırıyla karşılamakta, kendi çözüm platformunu, yani “teslimiyeti” dayatmaktadır. Bu dayatmaya ancak devrimci mücadele yükseltilecek yanıt verilebilir.

1 Eylül dünya barış günü

Kapitalizm Savaş Demektir!

1 Eylül 1939, 2. Emperyalist paylaşım savaşının başlangıç tarihi. Bu emperyalist talan savaşında milyonlarca insan öldü, milyonlarcası sakat ve evsiz kaldı. İnsanlık büyük acılarla yüzyüze kaldı bu savaşta.

Onulmaz bir yıkıma mal olan bu savaşın başlama tarihi, yaşamını yitiren 50 milyonu aşkın insanın anısına Dünya Barış Günü ilan edildi.

Gerçekte nedir 1 Eylül? Neyin günüdür? Toplu katliamlardan oluk oluk akan kandan, kırılan kemikten, yanan tenden; kısacası savaşlardan beslenenler, insanlık pastasından pay almak için savaşları çıkaran, kıskırtanlar ne kadar gizlemeye çalışırsa çalışsın, 1 Eylül emperyalist ikiyeüzlük günüdür. Bu günde belli başlı emperyalist devletler ve onların işbirlikçileri ikiyeüzlülük alanında amansız bir yarışa girerler. Savaşların baş sorumluları barış havarisi kesilir, nutuklar atarlar. Hem de kendilerinin başlattıkları bir savaşın yıl dönümünde.

Onlar ki, sadece 2. emperyalist savaşın değil, birincisinin, olacaksa üçüncüsünün, Kürdistan'ın, Bosna'nın, Kamboçya'nın, Çeçenistan'ın, Somali'nin, Kore'nin, Afganistan'ın daha nice kanlı savaşın sorumlularıdır. Bu savaşların bizzat kıskırtıcısı, rant yiyicisidirler. Milyarlarca insanın kanına giren onlardır. Silah piyasasından kasalarını dolduran onlardır. İnsanlığın son yüzyılda çektiği bütün acıların sorumlusu onlardır. Kısacası yaşadığımız bu dünyadan barıştan en son sözdebilecek onlar, o güzelim kelimeyi ağızlarına en son alabilecek onlardır.

Onlar barış gününde o hamasi nutuklarıyla “Barış”ı değil, yeni dünya düzenini ve emperyalist haydutluğu kutsarlar.

Savaşlara son vermenin, kalıcı bir barışa koşmanın tek bir yolu vardır. Savaşın kaynağını kurutmak. Çünkü barışın önündeki en büyük engel sömürü ve baskı üzerinde yükselen emperyalist-kapitalist sistemdir. Baskı, zorbalık ve her türlü yöntemle mevcut kaynakların en fazlasını kendinde merkezileştirmek; işte emperyalist-kapitalist sistemin işleyiş mantığı budur. Bu aşağılık sistem değiştirilmeden, iç ve dış sömürüyü, bu uğurda yürütülen emperyalist rekabeti engellemeden savaşları engellemek imkansızdır. Bu gerçekleri bir kenara iterek barışseverlik yapmak ya küçük burjuva hamkafalıktır, ya da işçi ve emekçileri, yoksul kitleleri aldatmayı hedefleyen alçakça bir demagoji.

Bugün onlar sahte barış çığlıkları atıyorlarsa bunun tek nedeni işçi ve emekçilerin savaşın gerçek nedenlerini kavramalarının önüne geçmektir. Buna suçluluk psikolojisi de denilebilir. Suçlu kendisidir ama işlediği suça en fazla karşı çıkan da kendisidir. İşte bu kadar ikiyeüzlüdür kapitalizm.

Kapitalistler eğer “iç barış” diyorsa bilin ki, bu işçilere emekçilere

sömürüye, haksızlığa, eşitsizliğe sessizce boyun eğin” demektir. Eğmiyorsanız, iç barışı bozuyorsunuz demektir. Aynen Filistin’de olduğu gibi.

Onlar öylesine ikiyeüzlüdür ki, bir yandan barış nutukları çekerken, bir yandan da sabah akşam işçi ve emekçilere, onların çocuklarına savaşılması gereken iç ve dış düşmanlardan söz ederler. Ulusal, dinsel her türlü ayrımcılığı, düşmanlığı körükleyerek, emekçilerin gençlerin beyinlerine ırkçılık, düşmanlık enjekte ederler. Onlar elele verip Irak halkını “barış” için katlederler, Somali’yi, Panama’yi, Vietnam’ı “barış” için işgal ederler.

Düşünün ki, tüm dünyada barınma, beslenme gibi sorunlar, kapitalistler arası silahlanma bütçesinin dörtte biriyle çözülebilir. Diğer dörtte üçü ile de insanlık huzur ve refah içinde yaşayabilir. İşte onların barıştan anladığı bu devasa eşitsizliğin sürüp gitmesidir. Bir avuç asalak lüks içinde yaşarken, milyonlarca insanın açlık ve sefalet içinde yüzmesidir.

Ki ülkeler ve uluslar arası süren savaşlar kapitalist barbarlığın ürettiği savaş gerçekliğinin sadece bir yüzüdür. Onlar bir de iç güvenliği, iç huzuru, iç “barışı” sağlamak için savaşır. Kiminle? Kendi halklarıyla, kendi işçi ve emekçileriyle, onların önderleriyle. Yalnızca Türkiye’de her yıl yüzlerce insan faili belli cinayetler, gözaltında kayıplar, işkenceler ve türlü zulüm teknikleriyle sermayenin terörüne, savaş cumhuriyetine kurban gitmektedir. Kitle eylemleri, protesto ve mitingler devletin çıplak şiddetiyle engellenmektedir. Her türlü ulusal-kültürel hak talebi şiddetle bastırılmaktadır.

Fazla uzağa da gitmeye gerek yok. Yıllardır yanı başımızda sömürgeci kirli bir savaş sürüyor. Kürt halkı kırımdan geçiriliyor. Evler, ormanlar yakılıyor. İşkence, tecavüz, yargısız infaz günlük olaylar haline gelmiş, kanıksanmış durumda. Trilyonlarca lira bu kirli savaşa harcanırken, silah tekellerini elinde bulunduran emperyalist haydutlar ellerini ovuşturuyor. Bunun faturası da elbette yine işçi ve emekçilere çıkarılıyor. Bu savaştan hiçbir çıkarı olmadığı halde, yoksul yığınlar şovenizm zehiriyle uyuşturularak bu insanlık suçuna alet olmaya zorlanıyor.

Tüm bunlar aslında tek bir şeyi anlatıyor. işçi ve emekçi sınıfların sömürüsü ve ezilen ulusların köleliği üzerinde yükselen emperyalist kapitalist sistem, her gün daha azgın bir savaş makinasına dipsiz bir barbarlık çukuruna dönüşmektedir. Bu iğrenç savaş makinası durdurulmadan savaş ve terörle tahkim edilen sermaye düzeni yıkılmadan her türlü barış çağrısı içi boş bir söz kalıbı olmaktan öteye geçmeyecektir.

Ya Barbarlık İçinde Çöküş, Ya Sosyalizm!

İnsanlığı Gerçek Barışın Bedeli Olarak Arşivlenmiş Bir Çıkış Yolu Yok!

Kapitalist barbarlığa karşı sosyalizm

1 Eylül 1939’dan bu yana, yani insanlık tarihinin en büyük savaşlarından birinin 2. emperyalist savaşın başlangıcından bu yana 58 yıl geçti. Savaş sona erdiğinde, ardında milyonlarca ölü, bir o kadar sakat ve yaralı ve yerle bir olmuş onlarca ülke bıraktı geriye. Savaşın sahipleri, emperyalist paylaşımcular, savaş sonrası 1 Eylül tarihini “Barış Günü” ilan ettiler ikiyeüzlüce. Yıllar boyu 1 Eylül günü hamasi nutuklar çekip, barışı kutsadılar.

‘80’li yılların sonlarından bugüne ise, 1 Eylül’lerde daha bir hevesli çıkıyor sesleri. Barıştan daha mağrur bahsediyorlar. Bu gücün ardında ise, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerindeki çözülme ve dağılma var. Kapitalizmin “nihai zaferini” bu tarihlerde ilan edenler, “Yeni dünya Düzen”lerini iki yüzlü bir barış söylemi ile meşrulaştırmaya çalışıyorlar.

Hiç kuşku yok ki, 2. emperyalist savaşın temel hedeflerinden biri de sosyalist Sovyetler Birliği’ni ortadan kaldırmaktı. Faşizmin sosyalizmi ezme çabası, çeşitli ulusların ve kültürlerin yok edilmesi hedefiyle insanlık değerlerini ayaklar altına alarak elele gelişti. Ancak Ekim Devrimi’nin mirasçıları, sosyalist Sovyetler Birliği’nin yiğit evlatları kendilerine ve tüm insanlığa yönelen bu saldırıyı karşıladılar. Faşizmi ezerek, emperyalist savaşa son verdiler.

Sosyalizmin bu zaferi dünya üzerinde devrimci gelişmenin önünü açmakla kalmadı, emperyalizmin savaş ve talan eğilimlerini de sınırlayan bir etkene dönüştü. Gelişen süreç, sosyalist ülkelerdeki “barış içinde bir arada yaşama” politikasının emperyalizmle uzlaşma politikasına dönüştüğünü gösterse de, bu sınırlayıcılık uzun yıllar varlığını korudu.

Ancak Sovyetler Birliği’nin 2. emperyalist savaşı sona erdiren zaferine ve sosyalist ülkelerin varlığına rağmen, savaşlar tamamıyla ortadan kalkmadı. Savaşın temel kaynağı emperyalist kapitalist sömürü sistemi yıkılmadıkça, bu beklenemezdi zaten. Yerel ve bölgesel savaşlar bugüne dek sürdü ve modern revizyonizmin çöküşünün ve “sosyalizmin” Doğu

Bloku ülkeleri şahsında yenilgisinin ardından bölgesel/yerel savaşlarda ve emperyalist askeri müdahalelerin sayısında ciddi bir artış yaşandı. İstatistikler, son on yıl içerisinde yaşanan bölgesel/yerel savaşların tarihin en yüksek düzeyine ulaştığını göstermektedir.

‘70’li yıllardan bu yana derinleşerek süren kapitalizmin yapısal krizi emperyalistler arası çelişkileri derinleştirmektedir. “Yeni Dünya Düzeni”, “Tek Kutupluluk”, “Globalleşme” yalanlarının ardında koca bir emperyalist dalaş sürmektedir. Doğu Bloku ülkelerinin sınırlayıcı etkisinin de ortadan kalktığı günümüzde, bu durum daha fazla savaş ve daha fazla yıkım anlamına gelmektedir.

Bugün televizyon ekranlarından, gazete sayfalarından barış üzerine hamasi nutuklar çekenler, gerçekte savaşın ve barbarlığın temsilcileridir. Bir yandan “barış” çığırkanlığı yürütürlerken, diğer yandan tüm dünyayı işçi ve emekçiler için koca bir savaş alanına çevirenlerdir. Tüm çığırkanlıklarının, ikiyeüzlü “barış” nutuklarının ardında ise işçi ve emekçilerin bilinçlerini karartma, savaşın asıl kaynağını gizleme hevesi vardır.

Sömürü ve eşitsizlik üzerine kurulu olan emperyalist kapitalist sistem savaşın ve barbarlığın asıl kaynağıdır. İnsanlığın tüm birikimlerini, üretimini ve kaynaklarını baskı ve zor yolu ile tekelleştirmek. İşte sistemin temel dinamiği budur ve savaş bunun temel araçlarından biridir.

Kapitalizm savaş ve barbarlık demektir. Gerçek barışın önündeki tek engel budur. Barışı kazanmanın tek yolu da, bu engeli ortadan kaldırmaktan geçer. İnsanın ve emeğin özgür olduğu, sınıfsız sömürsüz bir dünya... İşte gerçek barış budur. Bu ise sosyalizmin evrensel zaferi ile kazanılacaktır. Barış için devrimci savaşı yükseltmek, sosyalizme ilerlemek görevi omuzlarımızdadır.

Ya Kapitalist Barbarlık İçinde Çöküş, Ya Sosyalizm!
Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!

Belediye işkolu ve mevzi direnişler Geçmişten Bugüne Dersler

Tekstil sektöründe yaşananlar başta olmak üzere, son dönem patlatk veren mevzi direnişleri bir yana bırakırsak, işçi sınıfı gerek kendisine yönelik saldırılara, gerek toplumsal olaylara karşı büyük oranda sesizliğini devam ettiriyor. Bu durgunluğun iki temel sebebi var. Birincisi; mevzi direnişlerin çoğunlukla (sendika bürokrasisinin de özel bir çabasıyla) yenilgiyle sonuçlanması, işçilerde kendine güvensizlik olgusunu besliyor, moralsizlik yayıyor. İkincisi; işçi kitleleri bugün sermayenin saldırıları ve bunun kendileri için yarattığı sonuçları görememekten çok, buna karşı neyi, nasıl yapacağı konusunda zayıflık yaşıyor. Daha genel bir ifade ile önderlik sorunu yaşıyor. 12 Eylül'de, faşist cunta eliyle tüm örgütlülükleri dağıtılan ve yoğun bir baskı altına alınan işçi hareketi, bahar eylemleri ve Zonguldak maden işçileri yürüyüşüyle sesizliği yırtmıştı. Fakat sendika bürokrasisi ihaneti Mengen'de sınıfın karşısına en büyük barikat olarak çıktı. Bu kırılma, işçi hareketinin bugününe de yansıyan izler bıraktı. Mevzi direnişlerde, genel direnişin örülmesi ve dayanışmanın örgütlenmesi alanında yaşanan boşluk bu kırılmadan beslenmektedir.

Bugün önümüzdeki tablo, genel grev-genel direniş çizgisinden çok uzak, zorunluluktan ortaya çıkmış, genellikle ekonomik temelli tek tek mevzi direnişleridir. Tam da bu nedenle mevzi direnişlerin iç dinamiklerini çok iyi anlamak, önündeki engelleri iyi görmek ve başarıya ulaşması için doğru yöntemler tayin etmek zorundayız. Çünkü; bugün sınıfın üzerindeki ölü toprağını atması mevzi direnişlerin başarıya ulaşması ve yaygınlaşmasına giderek birleşik eylemlere dönüşmesine bağlıdır.

Belediye işkolu da mevzi direnişlerin sıkça yaşandığı, ama aynı oranda genel eylem ve dayanışma dinamiklerinin zayıf olduğu bir işkolu. Geçtiğimiz bir kaç yıl içerisinde bir çok belediyede işçi direnişleri ve grevler yaşandı. Gerek mevzi direnişlerin genel durumundan, gerek işkolunda yaşanan geçmiş deneyimlerin ışığında bugüne dersler çıkarmak önümüzde duran bir görevdir.

Belediye İşkolu Eylemleri ve Önündeki Engeller

Sendika bürokrasisi: Pendik, Gebze ve Kağıthane direnişleri hep sendika bürokrasisinin ihanetine uğradı. Bunda, işçilerin bütün rahatsızlığına rağmen sendika bürokrasisini aşamaması ve küçük burjuva devrimcilerinin bunlara karşı kararlı bir tutum sergilememesi de etkili oldu. Örneğin; Gebze direnişinde küçük burjuva devrimciliğinin bu ufuksuzluğu, direnişe çok olumsuz yansıdı.

27 Mart yerel seçimleri sonrası 10 bine yakın belediye işçisi ve kamu çalışanının işine son verilmesiyle gelişen eylemlerde, Belediye-İş işçilerinin nezdinde iyice teşhir olmuştu. "Sermaye bunun üzerine DİSK'e bağlı Genel İş'i ortaya sürdü. Bazı sol

grupların ve onların taraftarlarının da desteğiyle Genel-İş bazı yerlerde örgütlendi. Sonuç olarak tuzak bir gündemle işçiler, DİSK / Türk-İş ikilemine sokuldular. Ayrıca süren tartışmalar sonuçsuz kaldı. Dahası yetki karmaşası ve bunların ortaya çıkardığı hukuksal sorunlar nedeniyle bazı sendikal haklar kullanılamaz hale geldi. İşçiler bu yeni saldırılara hazırlıksız yakalandılar. Genel-İş'in biricik hedefinin tek başına yetki almak, Belediye-iş'in ki de egemenliğini kimseye kaptırmamak olduğu açıkken, ne yazık ki, "devrimciler" bu kısır çekişmeye çanak tutular: "(Gebze Direnişi'nin Ardından, Eksen Yayıncılık, sayfa 48)

12 Eylül öncesinin devrimci-demokratlarının bir bölümü, bugünün ara kademe sendika bürokratlarını oluşturuyor. Bunlar şahsında ise yılgınlığın, pasifizmin ve sınıfa ihanetin sınırı yok. İşçi sınıfı, bütün grevlerde ve direnişlerde gerçek yüzü iyice teşhir olan sendika bürokrasisiyle yollarını kesin bir şekilde ayırmalıdır. Yoksa işçiler, öncülüğünü bu hainlere havale ettiği her grevi, direnişi kaybetmeye mahkumdur.

Düzen partileri: Belediye işkolundaki direnişlerin düşeceği en büyük tuzaklardan birisi de düzen partilerinin çekişmesinde taraf olmaktır. Özelleştirmeye işçileri sokağa atmada birbiriyle yarışan düzen partileri, işten atmalara her zaman bir kılıf uydurdular. Sonra da her biri diğerinin attığı işçiler üzerinden utanmazca politika yürüttüler. İşçiler bu politikalara prim verip, çare beklemenin faturasını çok ağır ödediler. Gebze direnişini hatırlayalım, işçilerin yenilgisinin en önemli nedeni sosyal-demokratların "arabuluculuk" girişimlerine güvenmeleri, bu nedenle kararlı eylem çizgisini terketmeleriydi.

'93'te SHP'nin politik çıkarları nedeniyle Kağıthane direnişine bir ölçüde destek vermiş görünmesi işçiler üzerinde etkili oldu. İşçiler SHP binasında oturulup onların aleyhine konuşulamayacağı yaklaşımındaydılar. İşçilerin ve işçi örgütlerinin somut desteğini alamamanın bunda payı var. Her türden yardıma (SHP gibi) ihtiyaç duyulur doğal olarak.

'95 Ocak ayı içinde de, Pendik Belediyesi'nde işçiler arasında belediye ile sendikanın anlaştığı, atılan işçilerin geri alınacağı söylentileri yaygınlaşmaya başladı. Sosyal-demokratlar işçilerin geri alınmaları için her yolun deneneceğini iddia etmişler, bu yönde propaganda ile

işçileri adeta kuşatmışlardı. Tüm düzen güçleri, eylemin düzene yönelmemesi, anti-Refah çizgisinde gelişmesi doğrultusunda etkin bir çaba harcadılar. Bu kuşatma işçilerde yasal zeminden çıkmama doğrultusundaki eğilimleri güçlendirdi. Bu tür durumlarda işçilerin tepkisini, sermaye düzeninin kendisine değil de, düzen partileri arası çekişmeden yararlanıp bu partilere yöneltmek son derece tehlikelidir. Bu işçilerin bilincini düzeniçi mücadeleye hapsedmektir. Halbuki eylem ve direnişler işçilerin bilinç sıçraması yaşayacağı en önemli zaman dilimidir.

Devlet saldırısı: Bütün işçi direnişlerine en şiddetli biçimde saldıran sermaye devleti aslında sınıf mücadelesinin önünde sendika bürokratları kadar engel değildir. Çünkü; işçiler gerçekten devrimci bir öncülük altında devlet saldırılarını çok rahat boşa çıkartabilmektedir. Aksine devlet saldırıları, bu durumda direnişin kararlılığını ve direncini artıran bir faktöre bile dönüşebilmektedir.

Devlet saldırılarıyla kendi sınıf kimliğini ortaya koymakta, hangi sınıfın çıkarlarını koruduğunu işçilere göstermektedir. İşçiler de bundan bir bilinç dönüşümüyle çıkabilmektedir. Yaşanan direnişlerde bunun sayısız örnekleri vardır. Aras Kargo işçilerinin işgalli direnişleri de en acımasız bir biçimde bastırılmıştır, ama Aras Kargo işçileri arkalarında onurlu bir ders bırakmasını bilmiştir.

Sermaye devletinin işçi direnişlerine saldırısını ekonomik temelli mücadelenin düzen karşıtı bir mücadeleye dönüştürülmesinde bir araç olarak kullanmak gerekir.

Albayrak Direnişi ve Sorumluluklarımız!

Bir direnişi ayakta tutan, öncelikli olarak direnişin kendi iç dinamikleri ve onun çıkardığı öncü direniş komitesidir. İkinci olarak da direnişi besleyecek olan sınıf dayanışmasıdır. Öncü ve kararlı işçilerin direniş komitesinde yer alması, başarıyı çok büyük oranda etkiliyor.

Albayrak direnişinin de bütün maddi sıkıntıları ve yetersiz sınıf dayanışmasına rağmen 80'li günleri bulması direniş komitesinin kararlılığının ve sendikaya (DİSK / Nakliyat-İş) olan güvenin eseridir. Bir sendika gerçekten kararlı bir duruş sergilediğinde, işçilerin onu sıkıntıları ve yetersiz sınıf dayanışmasına rağmen hiçbir sebep yoktur. Yaptığı basın açıklamaları ve

anlamalı bir dayanışma gecesiyle Albayrak direnişi, belli bir kamuoyu oluşturabildi. Bu çalışma Kartal halkının bir kısmında çöpleri taşeronla vermeme şeklinde etkisini gösterdi. Fakat bu henüz çok sınırlı. Çöplerin, silahlı-sopalı korumalar ve polis eşliğinde taşeronla toplatıldığı ilk günlerde işçilerin fiili engellemesi olmuş ve birkaç direnişçi yaralanmıştı. Fakat sonraki günlerde bu engelleme devam etmedi. Bu durumda Albayrak taşeronu ise yasal yollardan kendisini bağlayacak kesin bir şey çıkana kadar, bir yandan çöpleri toplatırken bir yandan da görüşmeye yanaşmamayı tercih ediyor. Tabii elindeki düzenin tüm imkanlarını kullanıp, bu yasal bağlayıcılık sürecini uzatacaktır. Ya da her türlü yöntemi kullanarak yasaları kendi lehine çevirecektir.

Burada önemli olan Albayrak taşeronunun planlarından çok, süreç uzadıkça direnişin başarıya ulaşması için göstereceğimiz çaba ve tayin edilecek yöntemlerdir. Direniş komitesi işçilerin gerçekliğini çok iyi gözden geçirmelidir. Bir yandan görüşmeler devam ederken, bir yandan da çöplerin toplanmasını engellemeyi gündemine almalıdır. Albayrakların korumaları ve devletin saldırılarını direniş komitesi ve işçiler göğüsleyebilecek moral ve güçtedir. Sorun zamanlama sorunu ise bunun zamanı gelmiştir. Sınıf devrimcileri de bu durumda Albayrak işçisini yalnız bırakmayacaktır. Sınıf mücadelesi meşruluğunu haklılığından alır ve çöplerin toplanmasını engellemek bizim en meşru hakkımızdır. Burjuvazi kendi koyduğu yasalara kendisi bile uymazken, bize toplum düzeninden, yasalardan, kurallardan bahsetmesin. Biz bunların hepsini sermayenin çıkarları için olduğunu çok iyi biliyoruz.

Direnişin başarıya ulaşmasının ikinci ayağı olan sınıf dayanışması ise yetersiz durumda. Kitleli ziyaretler, birkaç sendika ve siyasi çevre ile sınırlı kaldı. Büyük oranda sendika bürokratlarının kontrolünde olduğu için sendikalardan anlamalı bir dayanışmanın örülemediği bir tarafa, devrimci-demokratların sınıf dayanışmasındaki ufuksuzluğu ve sınıf mücadelesinin kavranışındaki ideolojik zayıflığı Albayrak direnişi üzerinden bir kez daha açığa çıkmıştır. Sınıfın mevzi direnişleriyle hareket ettiği ve belli bir kararlılık gösterdiği bir duruma bile ilgisiz kalmak başka nasıl açıklanabilir. Sınıf devrimcileri ise sendika yönetimiyle bakış açısı farklılıkları ve yöntemle ilgili zaman zaman sorunlar yaşamasına rağmen sınıf dayanışmasını örnek ve direnişi başarıya ulaştırmak için kendisini direkt sorumlu hissetmektedir.

Albayrak direnişi ve sınıf kavgası davasındaki sorumluluklara uygun bir yöntem ve hareket tarzı direnişimizi zafere ulaştıracak ve gelecekteki genel grev-genel direnişin yapı taşını oluşturacaktır.

**Yaşasın Albayrak Direnişimiz!
Yaşasın Sınıf Dayanışması!
İşçilerin Birliği, Sermayeyi Yenecek!**

TIBSET Direnişçileri: "Sınıfımız için direniyoruz!"

Kıraçköy'de Çeşme durağında kurulu enjektör üreten TIBSET'de sendikalaşma mücadelesinden dolayı işçi kıyımı yapıldı. Fabrikada çalışan sayısı 179, bunların 97'si sendikaya üye olmuş durumda. İşveren sendikalaşma çalışmasını duyunca ilk önce işçileri kendi arasında bölüp parçalamaya çalışır. Buna karşılık işçiler iş yavaşlatarak cevap verirler. İşveren bu yolla bir sonuca ulaşamayacağını anlayınca işten atma silahına başvurur, işçiler de iş durdurma eylemine. Ağustos'un 4'ünde fabrika önüne çadır kuran işçiler o günden beri kararlılıkla direnişlerini kazanıma ulaştırma mücadelesi veriyorlar.

İşçiler sendikalaşma çalışmasının zor olacağını, daha önce de böyle bir çalışmanın yapılmış ama sonuç vermemesinden biliyorlar. İşveren bir çok ayak oyununa başvuruyor. Çoğunluk yetkisinin alınmaması için var olan işçi sayısına 44 "naylon" işçi ekliyor. Direnişçi işçileri bölmek için para teklif ediyor, sendikasız anlaşma öneriyor. Olmuyor. Personel şefini değiştiriyor, özel güvenlik elemanları alıyor. Ardından da devletin kolluk güçlerini çağırıp zor yoluyla direnişi bastırmaya çalışıyor. Direnişçilerin cevabı net: "Biz ekmegimiz, çocuklarımızın geleceği ve en önemlisi sınıfımız için mücadele ediyoruz. Kazanana kadar da devam edeceğiz."

İşçilerin birbirlerini eylem içinde tanımaları birbirlerine olan güvenlerini, bu da kararlılıklarını artırıyor. Bedel ödmeden kazanılmayacağını farkındalar ve bunu dile de getiriyorlar. İşverenden gelen saldırılara bu bilinç ve kararlılıkla bakıyor, kazanımı da, sendikal haklarını da hiç bir taviz vermeden elde etme mücadelesi veriyorlar.

Fabrikada üretim durmuş durumda, işveren ise dışarıdan işçi getirip üretim yaparak direnişi

kırmanın yolunu arıyor. Bunu iki defa denemeye kalkıyor, bunlar boşa çıkıyor ama denemekten (devletin kolluk güçleri desteğinde) vazgeçmeyecektir. İşçiler bu kararlılıklarını sürdürdükleri sürece bu ve diğer saldırıları da boşa çıkartacaklardır. Direnişin temel sorunlarından biri maddi ve manevi destek.

Uzunca bir aradan sonra yerel direnişler tekrar ardı ardına gelmeye başladı. Bu direnişlerin kazanıma ulaşması için gerekli sınıf dayanışmasını örgütlemek görevi işçi sınıfı devrimcileri ve öncü işçilerin omuzlarında. Buradan elde edilecek kazanımlar, sermayenin işçi sınıfına saldırılarını artırdığı bir dönemde ayrı bir önem taşıyor. Direnişin bulunduğu bölge içinde ayrı bir önem taşıyor. TIBSET'in kurulu olduğu yer, yeni yeni kurulmaya başlayan bir sanayi bölgesi. İrili ufaklı değişik sektörlerden bir çok fabrikanın bulunduğu bir yer. Daha önce bu bölgede oluşmuş bir gelenek yok. Son olarak yaşanan bir PERFETTI direnişi var, o da başarısızlıkla sonuçlanıyor. Bu başarısızlığın yarattığı bir olumsuz hava olmakla birlikte, bölge içten içe kaynayan, kazanımla sonuçlanacak bir TIBSET direnişinin etkisiyle de yenilerinin yolu açılacaktır. Tam da bu sebeplerden ötürü direnişe verilecek destek işçi sınıfı devrimcileri açısından bir kat daha önemlidir. Direnişçi işçiler maddi destek için çıkmak ve kalem bastırıp bunun satışına başladılar. Bu çabaya destek vermeli, bununla yetinmeyip direnişi bölgedeki diğer fabrikaların gündemine sokmayı başarmalıyız. "Biz sınıfımız için direniyoruz." diyen TIBSET'li sınıf kardeşlerimize sınıfın desteğini vermek için kolları sıvamalıyız.

**İşçilerin Birliği,
Sermayeyi Yenecek!
Yaşasın TIBSET Direnişi!
Yaşasın Sınıf Dayanışması!**

Aşağıda 6 aydır faaliyet yürüten İnşaat İşçileri Derneği Başkanı Hayrettin Zal ile yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

"Örgütsüz bir işçi temelsiz bir yapıya benzer."

S.Y.K.B.: İnşaat işçilerinin yaşadığı sorunları anlatabilir misiniz?

H.Z.: Genel anlamda Türkiye'deki bütün sektörlerde sorunlar var. Ama bugüne dek inşaat işçilerinin yaşadığı sorunlar ele alınmış değil. Yani ekonomik sorunlardan, sosyal haklara kadar hiç bir soruna değinilmemiştir. Ve aynı zamanda bu alanda bugüne kadar hiç bir örgütlülük gerçekleştirilememiştir. Bu işkolunda iş güvenliği, ekonomik ve sosyal haklar yok. Çalıştıkları inşaatlarda yatmaları aynı zamanda toplumun dışında kalmalarına yol açıyor. Bu toplum-dışılık beraberinde ezikliği de getiriyor. Zaten düşük olan ücretler zamanında verilmiyor. Ayrıca işçiler içindeki kaçak işçi-özellikle Romen- oranı hayli fazla. İnşaat sektörüne mafyanın el atmış olması da cabası. Tüm bu saydığımız sorunların sorumluluğu çeteleşmiş, çürümüş sermaye devletidir. Aç kalan sömürülen yine bizleriz.

S.Y.K.B.: Derneğinizi işlevi/amacı nedir?

H.Z.: Şimdi bizim amacımız bu işkolundaki işçileri örgütleyip, sınıf bilinciyle donatmak. Ücretlerin zamanında verilmesi, iş koşullarının düzenlenmesi, sosyal haklar vb. için tek vücut halinde haykırarak. Dahası bu hakları almak istiyoruz. Ayrıca işçilerin çoğu okuma-yazma bilmiyor. Kültürel alanda çok birikimsizler.

Biz eğitim çalışmaları, kültürel etkinlikler yapmak istiyoruz. Fakat işçilerin çoğu örgütlü mücadeleden biraz çekiniyorlar. Biz sağlam bir örgütlülükle bu korkuyu kırıp atacağız. Gerekli sosyal ve ekonomik hakların alınması için mücadele edeceğiz. Tabi önce inşaat işçilerine kendi özgüçlerinin önemini kavratacağız.

S.Y.K.B.: İnşaat sektöründe çalışan işçilerin birçoğu Kürt. Bunu neye bağlıyorsunuz?

H.Z.: Şimdi adı konulmamış bir ülkede savaş var. Bu herkesçe biliniyor. Oradaki savaşta Kürt halkı üzerinde baskılar var. Köy yakmalar, köy boşaltmalar, yargısız infazlar, koruculuk dayatması vb. Bütün bu saydıklarım göçü zorunlu kılıyor. Köyünde tarım ve hayvancılıkla uğraşan bu insanlar teknik bilgiden yoksunlar. Bu koşullarda kas gücüne dayanan bu sektör bu insanlar için en uygun işlerden biri. Bu da doğal olarak bu sektörde yoğunlaşmaya yol açıyor.

S.Y.K.B.: Peki örgütsüz inşaat işçilerine mesajınız nedir?

H.Z.: İnşaat işçilerine mesajımız şu olacak. Bugün hangi dil, din, ırktan olurlarsa olsunlar örgütlü mücadeleye (sınıf mücadelesine) davet ediyoruz. Sorunlarımızın çözümü örgütlülüktedir. Çünkü örgütsüz bir işçi temelsiz bir yapıya benzer.

Kartursaş DİSK/Nakliyat-İş'le Görüştü

DİSK/Nakliyat-İş sendikasının Kartursaş'ta ulaşım işkolunda üye işçileri, Albayrak'tan ise temizlik işkolunda üyeleri var. Sendika bu nedenle TİS görüşmelerini iki ayrı taşeron firmayla yürütecek. Her iki şirket için de yetki belgesi gelmiş durumda. Kartursaş bu yetki belgesi üzerinden 26.08.1997'de görüşmeye otururken, Albayrak yetki belgesine itiraz ederek görüşmeyi kabul etmedi.

DİSK/Nakliyat-İş başkanı A. Rıza Küçükosmanoğlu sendika avukatı ve direnişteki iki işçinin katıldığı toplantıya Kartal Kitapçısı'na <https://tramey.org> Ekrem Yılmaz geldi. Sendikanın hazırladığı 15 madde

üzerinden görüşüldü. Fakat görüşme bazı maddeler üzerinde tartışmak üzere tekrarlanacak. Bu arada görüşmede işveren cephesi Albayrak önündeki beklemeden rahatsız olduğunu söyledi. Sendika ve işçiler ise "bunu çözecek olan sizsiniz, çözün o zaman" dedi. Albayrak direnişindeki kararlılık Kartursaş görüşmesine de bir baskı olarak yansıyor.

Görüşmeden sonra direniş yerine gelindi. Direnişteki işçiler görüşmenin bilgisini aldıktan sonra "Yaşasın Albayrak direnişimiz!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!" sloganlarını attılar.

Sefalet İçinde Değil, İnsanca Yaşamak İstiyoruz!

Bir ücret artışı dönemini daha geride bıraktık. Ağustos ayı tekstil işçileri için beklentilerin arttığı bir aydır. Çoğumuz bu ayda yapılacak olan artışları birkaç ay önceden beklemeye başlarız. Yapılacak ücret zamlarının bize biraz nefes aldırmasını arzu ederiz. Genellikle de hüsrana uğrarız. Her yıl aynı senaryo yaşanır. Bu yıl da tablo değişmedi. Her dönem olduğu gibi çoğumuz yine umduğumuzu bulamadık. Zaten biraz nefes alırız ümidi de, yapılan artışların düşüklüğü ve hükümetin yaptığı son zamlar karşısında dağılıp gitti. Bir ücret artışı dönemini daha geride bıraktık. Umutlarımızı da bırakarak yine yüklendik sefil yaşantımızı. Peki neden başımıza geliyor bunlar? Neden bunları yaşamak zorunda kalıyoruz?

Patronlar zam yapmadan önce bir hazırlık dönemine girerler. Birbirleriyle sürekli iletişim kurarlar. Zaten örgütlüdürler. Dernekleri, odaları, sendikaları, birlikleri vardır. Ortak hareket ederler. Ne kadar zam yapacaklarına birlikte karar verirler. Ücretleri belli bir düzeyde tutarlar. Sömürüyü katmerleştirmek ve bizim daha fazla kanımızı emmek için bütün olanaklarını kullanırlar. Kısacası bu döneme son derece hazırlıklı girerler. Sonucunda da istediklerini elde etmiş olarak çıkarlar. Patronların bütün iç çatışmalarını bırakarak karşımıza bir sınıf olarak çıktığı yerde biz neler yapıyoruz?

Bizlerin en büyük zayıflıklarından birisi beklemektir. Ya başka birilerinin bir şey yapmasını bekleriz. Ya da hiçbir şey yapmadan olcakları bekleriz. Sonuçta da olanlar olur. Bu sefer de dönüp hayıflanırız. En genel eğilim budur. Bunun dışında artış zamanı yaklaştığında çok çabuk, fazla bir hazırlık da yapmadan bir araya gelmeye çalışırız. Kolay sonuca ulaşmaktır istediğimiz. Fakat yeterince dikkatli olup sindiremediğimiz için de çalışmamız kısa sürede açığa çıkar ve bu işe öncülük edenler kendilerini kapının önünde bulurlar. Geride kalanlar ise bu sürece hazırlanmadıkları için ne yapacağını bilemezler ya da korkarak arkadaşlarına sahip çıkamazlar. Böylece patron da fazla zorlanmadan bu işi çözmüş olur. Bir başkası ise tek tek ikili görüşmelerle patronla ya da onun temsilcileriyle pazarlığa girmektedir. Bu eğilim ise birlikte davranmaktan ve sınıf tavrından en uzak eğilimdir. Zaten işverenlerin istediği de budur. Onlar işçileri karşılarında yalnız görmek isterler. Birleşmeleri ise en büyük korkularıdır. İşte artış öncesinde yaptıklarımız bunlardır. Aslında birlikte hareket etmek gerektiğini her işçi hisseder. Sınıf içgüdüdür bu. Fakat bunun zor olacağını ya da gerçekleşmeyeceğini düşünerek daha başından vaz geçeriz. Hiç düşünüyor muyuz? Bu ücretlerle yaşamak daha mı kolay?

Ücretler açıklandıktan sonra ise elimiz pek çalışmaya varmaz. İsteksiz isteksiz

işimizin başına geçeriz. Başka işyerleri araştırmaya başlarız. Özellikle de genç işçiler ya tek tek ya da toplu olarak işten ayrılp başka işyerine giderler. Değişen ne olur? Yalnızca fabrikanın adı. En kolayını yapmış oluruz. Sorunlarımızı çözmek için mücadeleye girişmek yerine, sorunlardan kaçmak. Kaçtığımızı sanırız. Çok geçmeden ise gerçekler karşımıza dikilir. Yeniden aynı şeyleri yaşamaya başlarız. Bu böyle sürüp gider. Onun için de tekstil işçileri sürekli yer değiştirir dururlar. Bu da istikrarsız bir işçi kuşağının karşılığı bulur. Kimimiz de moral bozukluğu içinde bu işçilerle bir şey olmaz diyerek kaderimizle baş başa kalmayı yeğleriz. Bu durum biraz daha mücadeleye girmeye istekli olanlarımızın da adımlarını geriletir.

Yapacağımız tek bir şey var. ÖRGÜTLENMEK. Sorunlarımızın çözümü burada. Haklarımızı almak mı istiyoruz? Daha iyi koşullarda çalışmak ve yaşamak mı istiyoruz? O zaman patronların karşısına biz de birlikte çıkmak zorundayız. Gücümüzü göstermek zorundayız. GÜÇ ÖRGÜTLÜLÜKTEDİR! Hiç zaman kaybetmeden işyerlerinden başlayarak bunun adımlarını atalım. Güvendiğimiz arkadaşlarımızla işyeri komitelerimizi kuralım. Bundan sonra sorunlarımızın çözümünü başka yerlere havale etmeden kendimiz çözelim. Bunu çözecek olan bizlerden başkası olamaz. Bazılarımız iş işten geçti diye düşünebilirler. Bir ata sözü vardır; "Zararın neresinden dönülürse kardır" diye. Üstelik hiçbir şeyde geçmiş değil. Biz örgütlenip birbirimize kenetlendikten sonra haklarımızı söke söke almak için yola çıktuktan sonra bizi kim durdurabilir? Ayrıca mücadelemizi yalnızca zam dönemlerine sıkıştırmamalıyız. Bizim mücadelemiz dönemsel değil, sürekli olmak zorundadır. Hedefimiz, eğer sendikası işyerinde çalışıyorsa sendikalaşmak ve toplu sözleşme hakkını elde etmek, eğer sendikalı işyerinde çalışıyorsa, sendikamıza sahip çıkarak temsilcilerimizi seçerek, toplu sözleşmede söz sahibi olmalıdır. Sendikalarımıza sahip çıkarak, sendikalarımızı sınıf sendikaları haline getirmek olmalıdır. Sürekli uyanık olmak ve kazandıklarımıza sahip çıkmak zorundayız. Örgütlülüğümüz sürekli olmalıdır. Bunun araçları değişse bile değişmeyen tek şey örgütlülüğümüz olmalıdır.

Geçtiğimiz günlerde biz artışlarımızı beklerken asgari ücret açıklandı. Buna sefalet ücreti demek daha doğru olur. Sermaye cephesi birlikte hareket ederek hepimize birden saldırmanın en etkili yolunu bulmuş durumda. Sendika ağaları da bizim çıkarlarımızı savunacak yerde asgari ücretin düşük açıklanmasının nedenlerini neredeyse patronlardan daha istekle savunuyorlar. Oysa biz biliyoruz ki her alınan yüksek ücret işverenlerin karlarını düşürür. Onun dışında soyunmuş

ekonomik istikrarı sağlamak, vergi dışı ekonomiye izin vermemek safsatalarına karnımız tok. Biz sigortalı mı çalışıyoruz? Zaten şimdiye kadar bütün istikrar paketleri bizleri vurdu. Asgari ücretin düşük tutulması bizim gibi genç işçi çalıştıran ve kalifiye emeğe fazla ihtiyaç duymayan sektörleri daha fazla etkiler fakat asgari ücret yalnızca asgari ücretle çalışanları ilgilendirmez. Asgari ücretin düşük açıklanması bütün ücretleri belirleyici bir etkiye sahiptir. Yani bütün işçi ücretlerinin aşağıya çekilmesi demektir aynı zamanda. O halde kendi ücretlerimizi artırmayı düşünürken, mücadeleyi daha da genişletmek ve diğer sınıf kardeşlerimizle ortak hareket etmenin yollarını da aramak durumundayız.

Şimdiye kadar giriştiğimiz mücadelelerin yenilgiyle sonuçlanmasının bir yönü yalnız kalmamızsa, diğer yönü de deneyimsizliğimizdir. Kazanmak için artık yalnızlığımızdan kurtulmak ve deneyimlerden öğrenmek zorundayız. Bunun için önümüzde bir fırsat da var: TEKSTİL İŞÇİLERİ KURULTAYI. Mücadelenin yol ve yöntemlerini tartışacağımız, örgütlenme araçlarımızı yaratacağımız, Kurultay'ın acil talepleri içinde yer alan insanca yaşam düzeyi için ücret talebine sahip çıkmanın, bunun için gerekli adımları atmanın zamanıdır. İşyerlerinde örgütlenip, gücümüzü Kurultay'ın bölge hazırlık komitelerine taşımanın ve sorumluluklarımızı omuzlamamızın zamanıdır. Çaresiz değiliz. Eğer biz sorunlarımıza sahip çıkar ve sorumluluklarımızın hakkını verirse çaresiz kalacak olan patronlar olacaktır. Öyleyse;

**İnsanca Çalışma ve Yaşam Koşulları İçin,
Sefalet İçinde Değil,
İnsanca Yaşamak İçin,
Hakkımızı Söke Söke Almak İçin,
Haydi Tekstil İşçileri Kurultayı'na!**

Tekstil İşçileri Bülteni

Tekstil İşçileri Bülteni
Aylık Tekstil İşçileri Dergisi • Sayı: 4 • Temmuz 1997 • Fiyatı: 10.000 TL (KDV dahil)

**ESK işçi sınıfına ihanettir!
Kahrolsun hain
sendika bürokrasisi!**

Tekstil İşçileri Kurultayı'na Güç Ver!

Aslan Çimento'da İşçi Kıyımı

Birkaç gün öncesine kadar, Gebze Darıca'da bulunan Aslan Çimento'da 50 işçi çalışıyordu. Büyük çoğunluğu 1-8 yıldır çalışan işçilerin sigorta haricinde hiçbir sosyal hakkı yoktu. Sigortanın da zaten 15 gün üzerinden ödendiği tahmin ediliyor.

Sosyal hakların yoksunluğu yetmiyor gibi, sürekli zorunlu mesailer, 2 vardiya çalışma ve 30 milyonluk sefalet ücreti dayatması Aslan Çimento işçilerinde bardağı taşıran son damla oldu. İşçiler 30 milyon olan ücretlerinin en az 40 milyona çıkartılması için müteahhit firmaya başvurdu. Müteahhit firma patronları ve yöneticileri bunun mümkün olmadığını söyleyip, diretince, işçiler kendi örgütlülüğünü şalter indirip işi durdurarak gösterdiler. 50 işçinin tamamı iş bıraktı. Firma ise duruma hazırlıklı olduğu için boşluğu hemen taşeron işçilerle doldurdu. Bunun üzerine yeni alınan işçilerle, atılan işçiler arasında bir sürtüşme doğdu. İşyerine hemen polis çağıran patron, işçileri katil sürüsünün büyük çabasıyla dağıtmayı başardı. İşten atma 17. madde üzerinden gerçekleşti. Bu işçilerin tazminatlarını dahi alamayacağı anlamına geliyor.

İşçilerin kendiliğinden işi durdurma eylemi önemlidir. Fakat bunun devamı her türlü patron ve polis baskısına rağmen getirilmeliydi. İşçilerin haklarını elde etmek için üretimi durdurması kadar meşru bir eylem yoktur. Şu an dahi yapılması gereken, işyerine gelerek haklar elde edilmeye kadar terketmemektir. İşten atılan işçilerden birisinin tekrar işbaşı yaptığı için cezalandırılması ise, işçilerin haklı öfkesinin bir göstergesi sayılmalıdır. Önemli olan bu öfkeyi bizleri bu koşullara mahkum eden sermaye devletine yöneltmektir.

**İşçi Kıyımına Son!
İşçilerin Birliği,
Sermayeyi Yenecek!**

Gebze/S.Y. Kızıl Bayrak

Yine Örgütlenme Yine Tensikat Türkan İşçisi Yine Öfkeli

Bursa tekstilinde yoğunlaşan tensikat saldırısı geçen hafta da Türkan işçisini vurdu. DİSK'e bağlı tekstil sendikasına üye olan işçilerin bu örgütlenme mücadelesini, Türkan kapitalisti tensikat saldırısıyla dağıtmaya çalışıyor.

Fakat bu saldırıya kolay boyun eğmeyeceklerini gösteren Türkan işçileri direnişe geçerek fabrika önünden ayrılmadılar. İşçilerin sendikacılarla birlikte fabrika önünde bekledikleri sürede tüm çağrılara rağmen basının gelmemesi, daha sonra sendikada yapılan basın açıklamasına da iki yerel TV kanalının iştirak etmemesi işçilerin öfkelerini iyice biletti.

Söylentiye göre, kendisi de bir tekstil patronu olan As TV sahibi Sönmez emir vermişti medya yöneticilerine. Yani tekstil patronları "sınıf dayanışmasına" giriyordu. Zaten iki yerel televizyonun da sahipleri Bursa tekstilinin önde gelen kapitalistleridir. Çağlar'a ait Olay TV ve Sönmez'e ait As TV. Bu nedenle kendi aralarında bir dayanışmaya gitmeleri son derece normaldir. Çünkü kapitalistler, işçileri "sınıfsız, zümresiz kaynaşmış bir toplum" masalıyla uyutmaya çalışırken, sadece kendi sınıfsal çıkarlarını ve sınıf iktidarlarını garantiye almaya çalışıyorlar. İşçileri her türden kışkırtma ve bölücülük politikalarıyla parçalamaya çalışıyor, ama kendileri dünya çapında örgütleniyorlar. Onarın Dünya Bankaları, Avrupa Birlikleri var. Ne din ne milliyet ayrımı yapmadan bir araya gelirler. Ama işçileri Türk-Kürt diye ayırırlar. Alevi-Sünni diye bölerler. Muhacir-yerli diye kışkırtırlar. Türkan olayı, kapitalistlerin bu oyunlarını da açığa çıkaran yeni bir örnek oldu. Bursa'da kapitalistler Gintem direnişinden ders aldıklarını böylece kanıtladılar. Bu dersleri derhal hayata geçirebildiklerini gösterdiler. İşçi sınıfı kendi deneyiminden daha fazla yararlanmalı, mücadelesinde bu dersleri kullanmayı öğrenmelidir. Eğer Türkan işçileri kendilerinin de örgütlendikleri aynı zaman diliminde süren Gintem direnişiyle daha yakından ilgilenmiş olsaydı ve derslerinden yararlanabilseydi, bugün daha güçlü bir direniş yaşayabilirdi. Gintem işçisinin mücadelesi Türkan işçisini de eğitmiş olurdu. Biz işçiler hep böyle, hep sıfırdan başlamak zorunda değiliz. Eğer sınıf dayanışmasını öreri, birbirimizin deneyimlerinden yararlanmayı öğrenirsek kapitalistlerin karşısında daha güçlü durabiliriz.

Yaşasın Sınıf Dayanışması Soğanlı Deri Direnişine Hava-İş'ten Destek Ziyareti

Gintem işçisinin yaktığı direniş ateşinin kıvılcımı, Bursa'da ilk deri işçilerine sıçramıştı. Bir süredir yürüttükleri örgütlenme çalışmasının açığa çıkması sonucu tensikat saldırısıyla karşılaşan Soğanlı Deri işçileri direnişe geçerek bu meşaleyi söndürmeyeceklerini gösterdiler.

Deri işçilerinin direnişi, Bursa'da son derece zayıf olan sınıf dayanışması ruhuna teslim olmadı. Dayanışmayı il ile sınırlı tutmamaya çalıştı. Tuzla Deri işçilerinin aktif katılımı desteğini aldı.

Geçen hafta içinde de Hava-İş Sendikası, deri işçilerini ziyaret ederek, maddi desteğini sundu. Yapılan basın açıklamasının ardından halen direnişte olan işçilere dağıtılan 10'ar milyon liralık maddi destek dayanışmanın ana halkasını değilse bile, önemli bir açığını kapatıyordu. Bilindiği gibi işçiler, uzun süren direnişlerde kapitaliste değilse bile, açlığa yeniliyor. Pek çok direnişin bu nedenle dağıldığı biliniyor.

Bursa işçisi Gintem'le bir dayanışma

örgütleyemedi. Gintem direnişi biraz da yalnızlıktan zayıfladı. Şimdi bu eksiği kapatmak, yani direnişlerden yararlanarak sınıf dayanışmasını her gün genişleyen ve güçlenen bir örgütlülükle ilerletmek gerekiyor. Deri direnişinin kazanımı, örgütlenme mücadelesi yürüten tüm işletmelerin işçileri için de kazanım olacaktır.

Direnişlerle dayanışmanın örgütlenmesinden tüm sınıf bilinçli işçiler sorumludurlar. Hem direnişte olanlar, hem de diğer işletmedekiler. Oysa gerek Gintem'de, gerekse de deri direnişinde dayanışma sorunununa bakışta bir çarpıklık sözkonusudur. Dayanışma toplantılarını sendika ve derneklerle düzenlemek adet haline getirilmiştir. Atatürkçü Düşünce Derneği gibi ucubeleri bir yana bırakın, bu tür toplantılar üzerinden sendikaların verdiği destek en fazla bir temsilci ile bir eyleme katılmak oluyor. Oysa sınıf dayanışması, işçilerin aktif eylemli birliğidir. Bu birliğin bugünkü sendikalar kanalıyla

örülemeyeceği her örnekte kanıtlanmışken, hala bu yolu denemek kendini de, işçileri de aldatmaktan başka bir anlam taşımamaktadır. Sınıf dayanışmasına ihtiyacı olan işçi sınıfının kendisidir. Örgütleyen de bizzat işçiler olmak zorundadır. Bunu iş edinen, dert edinen üç-beş öncü işçi çıktığı zaman birşeyler yapmanın mümkün olduğu örneklerle sabittir. Bunu Gintem deneyimi de kanıtlamıştır, başka kimi direnişlerde. Direnişlerde sınıf dayanışmasının örgütlenmesi için tutulması gereken esas halka, çeşitli işletmelerdeki öncü işçilerin harekete geçirilmesi olmak zorundadır. Deri işçileri de bunu hedeflemeli, eğer kendi öz gücüne güvenmenin yanı sıra birilerinden medet bekleyeceklerse bu Atatürkçü Düşünce Derneği falan değil, işçi kardeşleri olmalıdır. Çünkü işçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır.

Yaşasın İşçilerin Birliği!
Yaşasın Sınıf Dayanışması!

Bir Konfeksiyon İşçisinden Mektup Var!

Bursa Merinos'ta çalışan bir işçiyim. Pek çok KİT gibi Merinos'da uzun zamandır özelleştirme-kapsamına alınmış bulunuyor. Fakat sermaye sahipleri böyle büyük işletmeler için büyük yatırımları göze alamıyor olmalı ki, Merinos parça parça yutulmaya çalışılıyor. İşletmemizde özelleştirmenin zemininin adım adım nasıl hazırlandığını, nasıl vurgunlar yapıldığını ve bugünkü durumumuzu anlatmaya çalışacağım.

Yemekhanenin taşerona devri kararı verildi. Konfeksiyonun da yakında verileceği söyleniyor. Bir ay kadar önce tasfiye başladı. 200 işçiden 100'ü imalata dağıtıldı. Geri kalanların hepsi emekliliği yaklaşan eski işçiler. Şimdi, yılbaşına kadar kalan malları bitirmeleri ve bazı özel siparişleri yapmaları isteniyor. Yılbaşından sonra da taşerona verileceği söylentileri var.

Aslında konfeksiyonun işleri '88'den itibaren azaltılmaya başlandı. Önceki yıllarda ful üretim yapan bölümde işler aralıklarla durma noktasına getirildi. Örneğin, '97'nin işleri, toptan fasona verildi. Makinalar aylarca boş durdu. Fabrikada işçiler boş oturtulurken, boş oturduğunuz işçiye maaş öderken, konfeksiyon nasıl kar edecek? Askeriyenin, polis, tüm kamu kuruluşlarının işlerini yapan fabrika şimdi neden kapanıyor? Madem fasona verilecekti, neden işçileri toplayıp, "98'in siparişlerini bile aldık. Ful doluyuz." diyebiliyorlar?

Konfeksiyonun bugünkü durumundan bir de işçiler sorumlu tutulmaya çalışılıyor. Özelleştirme kampanyaları çerçevesinde çeşitli sermaye borazanları ve devlet "KİT'lerde işçilerin boş oturduğu, bedavadan maaş aldığı" söylentilerini yaygınlaştırdılar. İşin acı tarafı, bu tür

spekü asyohlar işçiler arasında bile prim yaptı. Bir Merinos işçisi olarak bunun aşağılık bir yalan olduğunu söylemek istiyorum. Konfeksiyon işçileri daha iyi bilir. Bizde akort sistemi var. Ne kadar iş yaparsan o kadar ücret alırsın. Belirli bir sayının altında iş veremezsin. İş olduğu zamanlar da, ihtiyacı olanlar o kadar yoğun çalıştı ki, ücretleri dondurmak zorunda kaldılar. Kaldı ki, tutulan etüdler, üretim kapasitesinin üstünde çıkıyordu. Yani Merinos'ta konfeksiyonun zarar etmesinden işçinin karı olmak şöyle dursun, tersine zarar gördü.

Ama bu zarardan karlı çıkanlar da var tabi. Öyle olmasa aklın-mantığın almadığı işler dönmezdi ortada. Bugünkü zarar bahanelerinin zemininde bir de fason işleri yatmaktadır. Bursa'da kurulu bir fabrikanın işleri ta Erzurum'daki bir atölyeye fason gönderiliyorsa, işin götürülüp getirilmesini fabrika üstleniyorsa, gelen malların arzaları fabrikada onarılıp, paketlemesi fabrikada yapılıyorsa ve yukarıda söylediğim bütün bu aylar boyunca işçi boş oturtulup maaş ödeniyorsa, fabrikanın zarar edeceğini tahmin etmek için, dahi olmak gerekmiyor. Fakat kimlerin karı için bu zarara gidildiğini görebilmek için gözünü, kulağını birazcık açmak gerekiyor. Kulağımızı açtığımızda duyduklarımızdan biri, ustalardan birinin aile fertlerine ait atölyeye işlerin gönderildiğidir.

Eğer Merinos'un zararından kimlerin nasıl kar ettiği araştırılırsa, '88'den itibaren gösterilen zararın kişisel sorumluları da açığa çıkacaktır. Fakat bunu açığa çıkarmak işlerine gelmiyor. Hatta yukarıdakiler zaten biliyor. Bilmeyen sadece işçilerdir. Yukarıdakiler biliyor, çünkü KİT'lerin

peşkeş çekilmesi yukarıdan verilmiş politik bir karar. Onun için önüne gelen batan geminin malı muamelesi yapıyor.

Sadece işçiler bilmiyor dedim. Ama aslında bu tam doğru değil. Çünkü Merinosta dönen dolapları bizler biliyoruz. Görüyoruz. Diyelim ki, Kardemir'de dönenleri de Kardemir işçisi görüyor. Fakat biz işçilerin birliği olmadığı için birbirimizden habersiziz. Zaten Merinosu anlatmamın nedeni de bu. Bizim bilmemiz yetmiyor. Bütün işçi arkadaşlar bilsin. Onlar da anlatsın ki, bizler de onların durumunu öğrenebiliriz. Çünkü işçi basını, işçilerin birliğinin oluşmasında çok önemli bir araç.

Tekrar Merinos'a dönmek istiyorum. Özelleştirmenin zararları sanıldığı gibi satıştan sonra ortaya çıkmıyor. Daha bu günden kendini göstermeye başladı. Konfeksiyonun dağıtılması sırasında işçiler, sanki imalat sürgün yeriymiş gibi, imalata gönderilmekle tehdit edildi. İzinleri verilmedi. Rapor almış diye tehdit edildi. Konfeksiyon ustası müdür havalarda gezinmeye başladı. Liste hazırlanırken, imalata da eski işçiler yazılmış. Sözde cezalandırılmaya çalışılıyor. Çünkü onlar ucuz tehdide pabuç bırakıyorlar. Fakat müdür bu listeyi yırtarak en son işe girenden başlayan yeni liste yaptı. Çünkü plan aslında sorunsuz bir tasfiyeyi öngörüyor. Bütün bu gelişmeler sırasında sendikanın tutumu ne oldu dersiniz? Yandaşlarının iş koşullarını düzeltmek. Nispeten rahat bölümlere yerleştirmek. Yani tam bir işbirliği. Çünkü bizde Teksif var. Ama sanılmasın ki, Merinos işçisi bu dolapların, bu ihanetin farkında değildir. Suskunluğumuz bilinçsizliğimizden değil, örgütsüzlüğümüzden geliyor.

Bursa Merinos'tan bir işçi

İşçi Hareketine Bir Soluk ta İstanbul Küçükköy'den; Çorap İşçileri Üretimi Durdurdu

18 Ağustos'ta Ömür Çorap işçileri, %50 zam ve farkların ödenmesi talebiyle iş bırakıp fabrika önünde direnişe geçtiler.

Üç gün süren direniş, %40 zam ve 3 aylık zam farkının (zammın Haziran'da yapılması gerekiyordu) ödenmesi koşuluyla sona erdirildi. Ömür Çorap'la birlikte bölgede bulunan diğer üç fabrika işçileri de (Ülker, Peker ve Seçkin) iş bırakıp direnişe aktif destekte bulundular. Sendika gibi kapsayıcı bir örgütlülüğün olmadığı dört fabrikada, toplam 1200 işçinin göstermiş olduğu birliktelik, eylemli sınıf dayanışmasının gücünün pratikte bir göstergesi oldu.

Toplu eylem ve direniş hattı sonucu patronla işçiler arasında bir toplu sözleşme ortamı oluştu. Ömür çorap işvereni işçilere taviz vermek zorunda kaldı. Ancak, anlaşmanın yapıldığı günün ertesinde patron, direnişte bulunan işçilere önce izin verip, sonra işe gelmediklerini iddia etti. Bunu gerekçe yaptığı 17/2. maddeye dayanarak, 38 işçiyi işten attı. Ömür Çorap'ın dışında Ülker, Peker ve Seçkin Çorap fabrikalarından da işçiler atıldı.

Bunun üzerine "mücadeleye devam" diyen işçiler, 25 Ağustos'ta fabrika önünde bir basın açıklaması düzenleme kararı aldılar. Fakat polisin yoğun baskısı sonucu eylem yapılmadı ve kitle dağıldı.

Atılan işçilerden yalnızca 10 işçinin eyleme gelmiş olması, polis karşısında önemli bir direnişin gösterilmemesi direniş çöşküsünün azlığını gösteriyordu. Bu arada patron yeni bir taktikle, atılan işçilerden bir kısmının işe alınacağını duyuran bir ilan asmıştır fabrikaya.

Gerçi eyleme çalışan işçilerden de belli bir destek vardı ama, patronun ve polisin ortak tehditleri sonucu bu insanlar tezgahlarının başına gittiler. Atılan işçiler de tezgahlarının başına dönmek istediyseler de polis buna izin vermedi. Eylem süresi boyunca polisin patron yanlısı tutumu açıkça ortadaydı. Direniş süresince birçok işçiyi gözaltına alıp TMS'ye götüren sermayenin kolluk güçleri, basın

açıklamasının yapıldığı gün de tehditlerine devam ettiler. Ömür Çorap patronunun koyun keserek ödüllendirdiği polis sürüsü hizmette kusur etmeyerek kendilerini gösterdiler.

Eylem Öğretiyor!

Küçükköy'de çorap işçileri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği daha yeni faaliyete başlayan, artı işyerlerine tam oturmayan bir kurum. Buna karşın bu derneğin direniş sürecinde önemli bir işlev yüklenmiş olması, işçilerin mücadelede önlerini açacak bir örgüte ne kadar ihtiyaç duyduklarının da kanıtıdır. Bu ihtiyaç Küçükköy'deki çorap işçileri için özellikle yakıcıdır. Mücadele konusunda oldukça deneyimsiz olan sınıfın bu kesimi, yaşları 14-18 arasında değişen çok sayıda işçiyle ayrıca dezavantajlı durumdadır. Fakat şimdi dezavantaj olarak görünen bu durum, gençliğin dinamizmi ve enerjisi doğru kullanılabildiği oranda tersine, olumlu bir niteliğe dönüşecek, daha militan direnişlerin yaratılmasını kolaylaştıracaktır.

38 işçinin atıldığı dönem, direnişin en kritik aşamasıydı. Patron önce taviz verip hemen ardından yeni bir saldırıya geçerek aktif unsurları temizlemek, mücadele ruhunu ortadan kaldırmak istemişti. Bu taktiği, atılan işçilerin geri alınması yönünde dişe diş, militan bir mücadele sergileyerek boşa çıkarmak, bu kritik dönemi sınıfın kazanımına dönüştürebilirdi. Bu şans yeteri tarzda kullanılmamıştır. Fakat Küçükköy işçisinin dersler çıkarabildiği direniş günleri sıcaklığını koruyor ve sömürü-baskı devam ediyor.

Unutmamalıyız ki, bu direnişin kendisi dahi Küçükköy işçileri için bir kazanımdır. Mücadele geleneğinin devam ettirilmesi, sağlanan politikleşmenin türlü eylemlerle süreklileşmesi, direnişte olan TIBSET, ALBAYRAK, RESLAN vb. işçilerine sınıf dayanışmasının gösterilmesi gerekiyor.

Örgütsüzlüğün aşılması, fabrika komiteleri biçiminde örgütlülüklerin sağlanması ise işçi sınıfının Küçükköy'deki bölüğünün önündeki en acil görevdir.

Reslan direnişine resmi-sivil faşist saldırılar Baskılara karşı direnişi yükseltelim!

DİSK Basın-İş sendikasına üye oldukları için işten atılan Reslan Matbaacılık AŞ. işçilerine 25/08/1997 günü saat 11.00 sıralarında, işyeri önünde sürdürdükleri direnişin 46. gününde patronun kiralık adamları tarafından saldırı gerçekleştirildi.

Reslan Matbaacılık'a iş yaptıran Niyagara Ajans'ın sahibi Enver Demircioğlu ve 3 adamı DİSK Basın-İş üyesi Reslan işçilerine saldırarak işçilerden Cemal Erdoğan ve İzzet Erdoğan'ı çeşitli yerlerinden yaraladılar. Bununla da yetinmeyen kapitalistler saldırının ardından köpeklerini işçilerin üzerine salarak işçileri yıldırmak amacıyla, aralarında saldırı sırasında yaralanan Cemal Erdoğan ve İzzet Erdoğan'ın da bulunduğu 5 işçiyi gözaltına alarak Küçükçekmece Polis Karakolu'na götürdü.

Saldırıyla ilgili olarak DİSK Basın-İş Genel Sekreteri Derviş Boyoğlu ve Örgütlenme Uzmanı Mehmet Ali Bozdemir yaptıkları basın açıklamasında: "Saldırıyı nefretle kınıyoruz. Saldırıların amacı daha fazla sömürü ve daha fazla kardır. Mücadelemiz sonuna kadar devam edecek. Ve ayrıca sendikaları ve işçileri Reslan işçilerini direnişlerinde desteklemeye çağırıyoruz." diyerek mücadelede sınıf dayanışmasının önemine vurgu yaptılar.

Direniş esnasında bu güne kadar Reslan kapitalistinin saldırılarının yanı sıra resmi-sivil polisiyle, kiralık çeteleriyle, iş yaptığı diğer kapitalistleri ve devletin hukukçularıyla (Yarsuvat Hukukçuluk Bürosu) topyekün direnişte olan işçilere saldırılarını ve baskılarını sürdürdüler. Fakat yıldırmak, geri adım attırmak şöyle dursun işçiler birbirlerine iyice kenetlenerek, zincirlerinden başka kaybedecek hiç bir şeylerinin olmadıklarını bilerek direnişi sürdürüyorlar. Bizler de sınıf kardeşlerimize, Reslan işçilerine "Yaşasın sınıf dayanışması!" şiarıyla destek olmalı onları kapitalistlere karşı verdikleri mücadelede yalnız bırakmamalıyız.

İşçilerin Birlikte Sürdürdüğü Direniş, Kapitalizme Karşı Tek Yumruk Tek Barikat!

İŞÇİ SINIFINA YIKILAN VERGİ YÜKÜ

Asgari ücret belirlenmesi sırasında en çok tartışılan konu, asgari ücretin vergi dışı bırakılıp bırakılmaması idi.

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Evrensel Erdoğan da özellikle tekstil sektöründe çalıştırılan işçilerin 'vasıfsız' olduklarını belirterek, işten çıkarmaların gündeme gelebileceğini söyledi. Bu durumda kayıtsız olarak çocuk ve kadın işçilerin çalıştırılacağına dikkat çeken Erdoğan, işçi ve işveren için avantajlı olacağını belirttiği asgari ücretin vergi dışında tutulmasının da çok zor olduğunu belirterek açıklamasına şöyle devam etti:

"Asgari ücretin vergi dışında bırakılması, asgari ücretten bin lira fazla alanların vergi vermesi gibi bir eşitsizlik yaratır. Dolayısıyla herkesin ücretinin asgari ücret kadar olan bölümünün bu durumdan muaf tutulması gerekir. Bu da büyük vergi kaybına neden olur. Hükümet de bunu göze alamaz."

Böylesi bir açıklama ile "sermaye sınıfının sözcüsü acaba kime meydan okuyor?" dersiniz. Bu çok açıktır. Tekstil işçilerine vahşi çalışma koşullarını dayatanlar; "Asgari ücretin vergi yükü fazla. Bu durumda kayıt dışı ekonomiye kayarız ve bunu da çocuk ve kadın emeğini sömürerek yaparız" diyerek niyetlerini açıklıyorlar. Bunu yapabilmenin aracı olarak da hükümete haddini bildirerek, kimin hükümeti olduğunu da hatırlatmayı ihmal etmiyorlar. Bu açık saldırılarını da, yüzüstülikle birleştirerek bu durumun "işçi ve işverenin avantajıdır" demekte hiç bir sakınca görmüyorlar.

Tarihin hiç bir döneminde, sermaye sınıfının yararına olan hiçbir şey işçi sınıfının yararına olmamıştır, olamaz. Bu iki sınıfın arasında uzlaşmaz bir çelişki vardır. Ancak, sermayenin kendi çıkarlarını, işçi sınıfına kendi çıkarlarıymış gibi propaganda etmesi de yeni bir yöntem değildir. Bugün de aynı yöntem uygulanmaktadır. Ve denilmektedir ki "işçi ve işveren için avantajlı"dır. Nedir işçi sınıfının avantajı? Patronlar daha fazla kar edebilsin diye sigorta hakkından vazgeçmek mi? Kölelik ücretine üç kuruş daha ekleyebilmek için, zaten kırıntı düzeydeki sosyal haklarını bir yana bırakmak mı? Kayıt dışı ekonomi ile kastedilen, sigortasız işçi çalıştırmaktır. Bugün zaten başta tekstil sektörü olmak üzere bu durum oldukça yaygındır. Ancak patronlara bu yetmiyor. İşçi sınıfının örgütlülüğünden yararlanarak, bu durumu meşrulaştırmaya ve azgın sömürü koşullarının üzerini örtmeye çalışıyorlar.

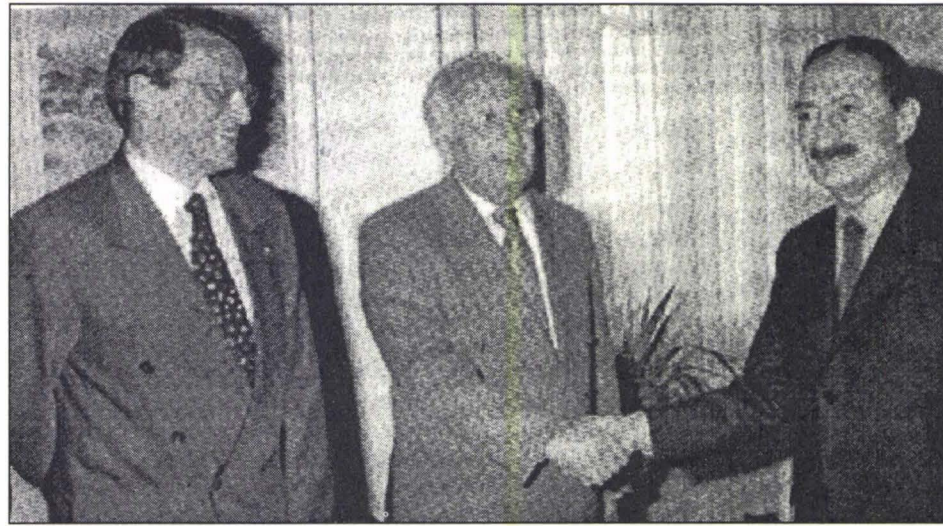
Başka bir kapitaliste kulak verelim. TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi üyesi ve İstanbul Sanayi

Odası (İSO) Meclis üyesi Mehmet Şuhubi, "Asgari ücret kavramının yalnız sosyal haklılıklar olarak değil, Türkiye'nin genel ihracat ve döviz dengelerini ne derece etkileyeceğine bakarak değerlendirmek gerekir. Özellikle fason üretimi kullanan ihracatçılar bunun mali girdisini ürünlerinin satışına yansıtacaklardır" diye açıklama yapıyor. Bu da açıkça gösteriyor ki, kendi ceplerinden ödedikleri bir meblağ yoktur. Onların tek sıkıntıları tatlı karlarıdır.

Sermaye cephesinden böyle feveranlar yükselirken, bu feveranlara en büyük destek işçi sendikaları konfederasyonu başkanlarından geliyor. DİSK başkanı Rıdvan Budak, asgari ücret tespit çalışmaları sürerken sanki görevi devletin ve sermayenin çıkarlarını korumakmış gibi asgari ücret seviyesinin yüksek olmasının sonuçlarını tartışıyor. Diyor ki; "Yapılması gereken, kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına almaktır. Vergi oranları düşürülerek, yaygınlaştırılmalıdır. Herkes kurallı çalışmaya rıza göstermelidir." diye açıklama yapıyor. İşçi sınıfı karşısında ihanetçi ve işbirlikçi tutumunu bir kez daha ispatlıyor. Asgari ücretin %35'i ile asıl vergi yükünü omuzlayanların işçi sınıfı olduğu ortadadır. Sendikalar işçi sınıfının ekonomik-demokratik hakları için mücadele araçlarıdır. Fakat bugün sendikalar, hain sendika bürokratlarının at koşturdukları yerler durumundadır. Rıdvan Budak "Bu kez işveren tamamen kayıt dışına yönelebilir. Bu durumda devlet kayıt içindeki vergiyi de kaybederken, işçi de sosyal güvenlikten uzak tutulacaktır." diye bir açıklama yapmakta hiç bir sakınca görmüyor.

İşçi sınıfı, sendika bürokratlarının ihanetleriyle ilk kez karşı karşıya kalmamaktadır. Böylesi ihanetleri işçi sınıfı, daha dün eşel-mobil saldırısına evet denildiğinde, TİS'ler satış sözleşmeleri olarak imzalandığında da yaşadı. Ve saldırılara karşı işçiler sınıf tepkisini ortaya koymadığı sürece hep yaşayacak. Sermaye sınıfı karşımızda her cepheden saldırıyor. Ekonomik, demokratik, siyasi haklarımıza saldırmadığı gün olmuyor. Her gelen gün zam haberleriyle, bize yöneltilen hak gasplarıyla geçiyor. Sermayenin bir çok yönden başlattığı saldırılar karşısında, barikat kurmak ve bu saldırıları püskürtmek işçi sınıfının ve işçi sınıfı devrimcilerinin görevidir. Bu sorumluluk hepimizin omuzlarındadır. Ya bu sorumlulukların gereğini yerine getirip, sermaye sınıfından hesap soracağız ya da burjuvazi her geçen gün sessizliğimizden aldığı güçle pervasız saldırılarını devam ettirecektir.

Devletin "zorunlu tasarruf" soygunu

Özal hükümeti tarafından 1988 Nisan'ında başlayan zorunlu tasarruf kesintisi, işçi ve emekçileri "zor" yoluyla tasarrufa teşvik etmişti. Şimdiye kadar bütün hükümetler tarafından sürdürülen zorunlu tasarruf kesintisi güya vatandaşın hakları gözetildiği için yapılıyordu.

Buna göre, daha 1988 Nisan'ında brüt ücreti 300.000 lira olan bir emekçi o yıl maaşının %5'ini devlete vermek zorundaydı. Brüt ücretin bu kadar olduğu bir dönemde devlet, 1989 Ocak'ına kadar bir çalışandan 142.500 lira kesmiş oldu. Sermaye devletinin, kendi bütçe açıklarını kapatmak ve farklı yerlerde ucuz kredi olarak kullanması için zorla kestiği tasarruf kesintilerinin, bugün emekçilere nasıl ödeneceği tartışılıyor. Üstelik zorunlu tasarruf ile ilgili sorunlar bir de ESK saldırısına zemin yapıyor. Zorunlu tasarruf ve nemalarla ilgili tartışma ve karar ESK'e havale edilerek, işçi ve emekçilerin bilinçleri karartılmaya çalışılıyor. Sözde işçi temsilcileri olan sendika ağaları ile sermaye temsilcilerinin oluşturduğu Ekonomik Sosyal Konsey'in ise, zorunlu tasarruflarla ilgili alacağı kararda kimin çıkarlarını gözeticeği bizim için açıktır. ESK, işçi sınıfının çıkarlarının, sermayeye peşkeş çekilmesinin yeni adıdır.

Şu anda sermaye cephesinde, tasarruf fonunda biriken 700 trilyon liranın çalışanlara en az bir yıl vadeli devlet tahvili şeklinde ödenmesi ile ilgili çalışmalar yürütülüyor. Bunun yanı sıra, tasarrufların maaşlara düşük miktarlarda bölünerek ödenmesi ya da emeklilikte ödenmesi vb. öneriler de var.

Devletin en yetkili ağı, ANASOL-D hükümetinin başkanı Yılmaz, 25 Ağustos'da "fon kesintilerinin kaldırılarak fonda biriken ana para ve nemaların devlet tahvili şeklinde ödeneceğini" açıkladı. Bunun anlamı şudur: Devlet tahvili ile yapılan ödeme en az bir yıl sonra gerçekleşeceğinden, şimdi de rahatlıkla devletin bu paranın üzerine konmaya çalışacağı ortadadır. Bu yöntem daha önce de uygulanmıştı. Özellikle 1960'lı yıllarda başlayarak

70'lerin sonuna kadar süren tasarruf bonusu uygulaması o zamanlar sadece bütün paranın bir kaç kişinin cebine gitmesine neden olmuştu. Şimdi de durum farklı olmayacak. Yıllarca çalışanların alınterinden kesilen 700 trilyon lira bu defada farklı bir şekilde gaspedilecek.

'98'in Şubat ayında ödeme yapacaklarını şaşaalı bir biçimde açıklayan hükümet, daha da pervasız bir saldırıyı arkasından gündeme getiriyor. Ödemeyi, bir sene geri ödemeksizin devlet tahvilleri olarak yapacağını açıklıyor. Bu sonucu belli olmadan yapılan bir soygundur. Ve bu soygundan elde ettiklerini gene işçi sınıfına ve emekçilere saldırı aracı olan özelleştirmeyi hızlandırmak için bir kaynak olarak kullanacaklardır. Bu da bize gösteriyor ki artık, sömürü ve saldırılar yalnızca zorunlu tasarruf kesilmesiyle kalmıyor, biriken trilyonluk bir tutar sınıfa karşı saldırı bütçesi durumuna geliyor. Koşullar ve saldırılar giderek ağırlaşmakta ve artmaktadır. Nereye baksak, hangi konuya el atsak tekelleşmiş sermayenin azgınlaşmış yüzü ile karşı karşıya geliyoruz. Ne tek başına özelleştirme, ne de tek başına zorunlu tasarruf bir sorun olarak karşımızda. Artık bunu, sıradan bir emekçi yaşamında çok rahat bir şekilde görebiliyor.

Şimdiye kadar dönemsel politikalar gibi ortaya konulan zorunlu tasarruflar bugün gösteriyor ki bu yalnızca dönemsel bir politika değil, sermayenin genel bir saldırı politikasıdır. ESK'in aldığı bu karar, artık kendisini sürdüren yerleşmiş bir politikanın yeni bir aşamasıdır. Hiç bir zaman geriye dönmek üzere toplanmayan paralar bir sene gibi bir vaatle tartışma konusu olmaktan çıkartılmaya çalışılıyor.

İşçi ve emekçiler aslında önemsiz görünen, fakat özünde kendisine büyük bir saldırı olan bütün politikalar karşısında sınıf tavrını açıkça koymak zorundadır. Aksi bir durumda, görüldüğü gibi yıllara yayılan bir politika giderek ağırlaşarak emekçilerin yaşamını tehdit etmektedir.

SEFALETE BOYUN EĞME, ZULME SESSİZ KALMA!

Bugün artık çok gerilere gitmeye gerek yok. Sadece son bir kaç aylık gelişmelere bakmak bile, bu barbar düzenin gerçek yüzünü görmek için yeterlidir. Susurluk kazası ordudan MİT'e, JİTEM'den polis teşkilatına, milletvekillerinden başbakana ve Cumhurbaşkanı'na kadar tüm kurumlarıyla bir çete devleti gerçeğini gözlerimizin önüne serdi.

Sermaye devleti tüm bu gelişmeler karşısında bizim gözümüzü bağlamaya, Susurluk'tan paçasını sıyırmaya çalışıyor. Açıkça söylemeliyiz ki, bugüne kadar bu konuda başarı da oldu. Peş peşe devlet çeteleri açığa çıkıyorken ve bu çetelerin başını MGK'nin çektiği görüldüğü sırada bir şeriat yaygarası kopartıldı. Karşısına ise laiklik konuldu. Şeriatın baş sorumlusu olarak Refah Partisi gösterilirken, laikliğin ve demokrasinin koruyucusu olarak ordu parlatıldı. Böylece ordunun çeteci ve insanlık düşmanı kimliği perdelenerek laik ve demokratik bir kılığa büründürüldü. Refah Partisinin bu şeriatçı kimliği bahane edilerek ordunun ve dolayısıyla MGK'nın siyasal yaşama müdahalesi, işçi ve emekçilere darbe sopasını sallaması meşrulaştırıldı. Ve nihayet düzenin tüm çeteci kimliğinin faturası bir kaç polis ve itirafçıya, siyasal ve iktisadi krizin sorumluluğu ise Refah-Yol hükümetine yüklenerek düzenin kendisi aklandı. MGK'nın eliyle Refah-Yol iktidardan kovuldu ve yerine ANASOL-D hükümeti kuruldu.

Peki "Çetelerin açığa çıkartılması ve yargılanması, yolsuzluk dosyalarının üzerine gidilmesi için toplumsal barış ve uzlaşma hükümeti" olarak kurulan bu MGK-TÜSİAD hükümeti gerçekten de çetelerin üzerine gidebildi mi? Yolsuzluk dosyalarını açığa çıkardı mı? Toplumsal barış ve uzlaşmayı sağladı mı? Hepimizin de bildiği gibi, bütün bu soruların cevabı koca bir HAYIR'dır.

NEDEN?

Çünkü çeteleşmiş ve gücünü çetelerden alan bir devlette, hükümetler olsa olsa yeni bir çete hükümeti olarak işbaşına gelirler de ondan!

Çünkü özgürlük savaşı veren kardeş Kürt halkına; fabrikada insanca çalışma koşulları ve ücreti için mücadele veren işçilere; sendikal hak ve özgürlükler mücadelesi veren kamu emekçilerine; gecekondu yıkılmasın

çocuğuma parasız ve kaliteli eğitim verilsin diyen emekçi semt halkına karşı asker, polis gibi resmi kolluk kuvvetleriyle yürütülen savaş yetersiz görüldüğü için ordu, polis ve MİT bünyesinde Çatlı gibi sivil faşistlerden ve adilemiş itirafçılardan kontra çeteleri oluşturuluyor. Evlerimiz kurşunlanıyor, sokakta katlediliyoruz, işkencelerden geçiriliyoruz, gencecik çocuklarımız katledilerek kimsesizler mezarlığına atılıyor. İşte MGK bu terör mekanizmasının başıdır. Hükümetler de bu çete başının birer kuklası olabilirler ancak.

Yeni hükümet kurulu henüz bir kaç ay oldu. Kendisi yeni olabilir ama icraatlarına hiç de yabancı değiliz. Kapitalist sömürü çarkının bize onyıllardır dayattığı saldırılardır bunlar.

Nedir bu icraatlar?

Günde on ekmek fiyatını dahi karşılamayan asgari ücrettir. Özelleştirme saldırısına hız verilmesidir. İşsizliğin, tensikatların artmasıdır.

Peşpeşe yapılan zamlarla daha da çekilmez kılınan yaşamımızdır. Ekonomiden sorumlu devlet başkanının kendi ifadesiyle, enflasyonun %100'lerin üzerine çıkmasıdır!

Sendika ağalarıyla el ele verip Ekonomik Sosyal Konsey ve eşel mobil sistemiyle işçilerin yıllarca mücadele ederek kazandığı bir takım hakların tırpanlanmasıdır!

"Toplumsal barış" ve "uzlaşma" yalanları ile işbaşı yapanlar, işçi ve emekçilerin en küçük bir basın açıklamasına, yürüyüşüne veya grevine panzerlerle, cop ve dipçikle saldırıyor. İşte onların toplumsal uzlaşmadan anladıkları budur. Yani bizleri bir yandan açlık ve sefalet mahkum ederek, diğer tarafta cop ve dipçik zoruyla bizleri teslim alarak kişiliksizleştirerek mevcut çete devletiyle uzlaşmaya, elpençe durmaya zorlamaktır.

Onların toplumsal barışı, bizim köleliğimizdir. Sermayenin çıkarları için bizim açlık ve efalet içerisinde ölmemizdir. Baskı ve zulüm düzenine boyun eğmemizdir. Ancak bu düzen, sömürü ve zulüm çarkı kaderimiz değildir. Sermayenin egemenliğine son vermek, sınıfsız-sömürsüz bir dünya yaratmak bizlerin ellerinde.

**Ya Kapitalist Barbarlık İçinde
Çöküş, Ya Sosyalizm!**

Bergama halkının direnişi sürüyor: Kapitalizmin Vatanı Yoktur!

Bir süredir gündemde Bergama halkının haklı direnişi var. Siyanürcü Eurogold firmasına karşı direniş başlatan Bergamalılar, en son Boğaz Köprüsü'nde eylem gerçekleştirdiler. Bergama halkının direnişi karşısında sermaye devletinin manevra alanları ise oldukça kısıtlı durumda. Bu kısıtlılık büyük oranda, Bergama halkının eylem dinamizmine dayanıyor. Başlıca sıkıştığı her vakit “vatan-millet” edebiyatına sarılan, milliyetçi/şoven propagandayı kitlelere dönük ideolojik hegemonyasının temel yöntemlerinden biri sayan sermaye devleti, eylemlerinde aynı temaları ön plana çıkaran Bergamalılar karşısında geri duruyor. Eurogold firması ile hiçbir alıp veremediği olmayan, tam tersine Eurogold'a büyük imkanlar ve sömürü alanları açmaya çalışan devlet, Bergamalıların vatan-millet motifleri ile bezenmiş söylemi karşısında keskin adımlar atamıyor.

Bergamalıların direnişi gücünü aslında bu geri politik yönelimden almıyor. Yörede gelişen kendiliğinden hareket, doğal önderlerini de yaratmış bulunuyor. Tam da bu kendiliğindenlik, eyleme milliyetçi motiflerin renk vermesini sağlıyor. Henüz mücadelelerini sorunun asıl kaynağı olan düzene ve devlete yöneltecek bilinç açıklığına sahip olmayan Bergamalılar, Eurogold gibi yabancı sermaye kaynaklı bir şirkete karşı doğaldır ki, söylemlerinde ve eylemlerinde “vatan-millet-bayrak” üçlemesini ön plana çıkarabiliyor.

Bergama halkı aslında hareket temelini “insanca yaşama koşulları”nın istismar edilmesinden alıyor. Ürün alanlarının, ormanlarının talan edilmesinin ve yaşama alanlarının çöle çevrilmesinin önünde set olmaya çalışıyor. Ancak karşı durduklarının sermaye düzeninin işleyiş mantığı ve devlet politikaları olduğunun henüz farkında değiller.

Sermaye devleti bu özgün durum karşısında gerek geleneksel vatan-millet söylemine ters düşmemek, gerekse de kendiliğinden gelişen direnişin yönünü kendine çevirmemek için açık tavır alamıyıp tercih etmiyor. Ancak üstü örtük biçimlerde Eurogold'a desteğini sunmayı da ihmal etmiyor. Halkın direnişini yasal-bürokratik manevralarla

eritmeye, barışçıl eylemliliklerle sınırlamaya, ensonu da bölgede herşeye rağmen çalışma yapan şirketin dışarıdan işçi getirmesine jandarmayla destek vermeye kadar götürüyor işi. Bir yandan da halkın bu ileri çıkışını, CHP vb.leriyle kucaklamaya, kuşatmaya çalışıyor.

Ancak devletin yaşadığı daralma, Eurogold için sözkonusu değil. Eurogold firması direnişi büyük oranda yalnız karşılamak zorunda oluşunun yanı sıra, açık saldırgan olma kimliğini de taşıyor. Gerek fiili olarak Bergama'da çalışmalarını yürüterek, gerekse de binbir türlü hile ve demagoji ile gerçekleri çarpıtarak yolunda ilerlemeye çalışıyor. Bergama halkının son Boğaz Köprüsü eylemini “siyasi” olarak niteleyen Eurogold sözcüsü, Bergama halkının siyasi çevrelerce kandırıldığı iddiasında bulunarak, eylemleri “bölücü”, “yıkıcı” olarak niteleyebiliyor. Eurogold'un bir diğer spekülasyonu da, Bergama halkının modernleşme ve çağdaşlaşmanın, ekonomik kalkınmanın önünde durduğu üzerinedir.

Sermayenin her fırsatta kullandığı “yıkıcılık”, “bölücülük” edebiyatını bir yana bırakalım. Ancak ikinci ifade Eurogold'un temel dayanağı durumundadır. Bergamanın tahribi pahasına da olsa, siyanürlü altın üretiminin ülke ve yöre halkının ekonomisini kalkındıracağı, modernizasyonu sağlayacağı yalanı sıkça söylenmektedir. Ancak Bergamalılar gibi hepimiz bunun koca bir yalan ve kandırmaca olduğunu biliyoruz. Sermaye sınıfı için ekonomik gelişme, biz işçi ve emekçiler için açlık ve yıkım demektir. Dünya üzerinde benzeri bir çok örnekte olduğu gibi, Eurogold Bergama'ya çağdaşlığı ve zenginliği değil, sefaleti ve ölümü taşıyacaktır. Aynı Güney Afrika'da olduğu gibi.

Bergama halkının eylemi kararlılığını koruduğu ve yükseldiği ölçüde, Bergamalılar gerçek hedeflerini görmeye başlayacaklardır. Bugün daha çok Eurogold düşmanlığı üzerinden şekillenen direniş, zaman içerisinde karşısında devleti gördüğü oranda Bergamalılar için bir okul olacaktır. Kaldı ki, daha şimdiden Bergama halkı okuldan çok şey öğrenmiş durumdadır.

Faşizme karşı tek yumruk tek barikat!

Sermaye devletinin denetiminde ve güdümünde azgınlaşan sivil faşist terör, 9 Ağustos'ta devrimci işçi Ali Arslan'ın katline sebep olmuştu. Sermayenin faşist beslemeleri, Ali Arslan'ı katlederek, Bayramtepe emekçilerine gözdağı vermeyi hedefliyorlardı. Ali Arslan'ın cenazesi, bu gözdağına ilk anlamlı yanıt olmuştu. Cenaze eyleminin ardından, Ali Arslan'ın işçi arkadaşları ve Bayramtepe emekçileri bir dizi başka etkinlik ve eylem ile saldırıyı lanetlediler. Bu eylemlerden sonuncusu 27 Ağustos günü pazar yerinde gerçekleştirildi. Emekçi Halkın Birliği ve Kızıl Bayrak okurlarının çağrısını yaptığı eylemde “Faşizme Karşı Tek Yumruk Tek Barikat” yazılı bir pankart açıldı.

“Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağız!”, “Faşizme Karşı Tek Yumruk Tek Barikat!”, “Ali Arslan Ölümsüzdür!” sloganlarının sıkça atıldığı eylemde, EHB ve Kızıl Bayrak okurları ortak bir bildiri dağıtımı gerçekleştirdiler. Kitleye dönük yapılan konuşmanın ardından gösteri sloganlarla sona erdi. Aşağıda eylemde dağıtılan bildiriden bir bölümü yayınlıyoruz.

“(...) Faşist katliamların son kurbanlarından biri yurtsever-devrimci Ali Arslan olmuştur. İki hafta önce, Bayramtepe'de, Fatih Belediyesi işçisi Ali Arslan, 15 kişilik bir faşist çete tarafından katledilmiştir. Ölümünden önce saldırganların isimlerini tek tek

vermesine rağmen, bunlardan yalnızca bir tanesi göstermelik olarak gözalına alınmıştır. Halbuki Arslan'ın cenazesine katılanlardan 222 kişi gözaltına alınmış ve üzerlerinde polis terörü estirilmiştir. Sermaye düzeninin adaleti budur! Faşizmin varlık nerdeni sermaye düzeninin kendisidir!

Bu, faşistlerin ilk katliamı değildir, son da olmayacaktır. Faşistlerin devleti, Kürdistan'daki işgalini sürdürebilmek için, hergün tonlarca barut harcamakta, onlarca gerillanın, sivil halkın kanını dökmekte, binlerce operasyonuna yenilerini eklemekte, gözaltında, kaçırarak faili (devlet) leri sürdürmektedir. Faşistlerin ipleri sermayenin ellerindedir. Sermaye sömürsünü sürdürsün diye, zenginliğine zenginlik katsın diye katledilen, işkence gören, işkazalarına kurban giden, sellerde-afetlerde ailesini yitiren, yetmiyormuş gibi faşist terörle sindirilmek istenense bizleriz. Bunlara dur demenin yolu ise örgütlenmekten, omuz omuza vermekten geçiyor. Faşizme karşı barikat örmek değil barikat olmak gerekmektedir. Hedefimiz faşist çetelerle düello değil, sermayenin faşist diktatörlüğünün ta kendisidir. Birlik olmak, düzene birlikte vurmak tek çıkar yolumuzdur.

Yeni Ali'lerin katledilmemesi, yeni Bayramtepe'lerin, faşist katliamların yaşanmaması için sesimize ses gücümüze güç katmalıyız. Güç örgütlülüktedir.”

Sömürüye son Parasız Eğitim İstiyoruz!

Eğitimin kaç yıl kesintisiz olacağı üzerinden süren tartışma, sermaye grupları arasında noktalandığı andan itibaren, emekçi yığınlar doğru doludizgin bir saldırıya dönüştü. “Eğitime katkı” sloganıyla yapılan zam saldırısı, öylesine çıplak bir sömürü biçimi ki, saldırı hükümetinin bakanı Başesgioğlu'na bile gerçeği konuşturdu, asıl amacın bütçe açıklarını kapamak olduğunu itiraf ettirdi.

Eğitim süresini bir biçimde ayarlayan sermaye devleti, onun ardından “ders kitapları”nı aldı gündemine. İlköğretim okulları için 9 ve liseler için 8 olmak üzere toplam 17 milyon kitabı kapsayan gündem, ticari açıdan hiç te önemsiz sayılmazdı.

Hükümetin sözde RP ve siyasal İslamla hesaplaşması bu alanda da sürdü. RP döneminde yayınlanan İslamcı yazarların kitapları incelemeye alındı. Kitaplarda geçen bilim dışı, gerici yazılar medyada teşhir edildi. Sömürünün sis perdesi bir kez daha “laiklik” biçiminde oluşturuldu. Çağdışı safsatalarla yüklü kitapların yerine sözde ilerici, laik, bilimsel kitaplar yayınlandı. Oysa bu terimler, muhtaç olduğu kanı işçilerin ve kapitalistlerin sömürüyü meşrulaştırma taktiğidir.

Eğitimde gericiliğin asıl kaynağı, dinsel ideoloji değil, çürümüş burjuva düzenin ta kendisidir. Meta ilişkileri ve onun oluşturduğu toplumsal yapı bugün gericiliğin esas kaynağıdır. Dolayısıyla İslamcı yazarların kitaplarını kaldırmak, hiç bir şeyi çözmemekte, gericiliği tasfiye etmemektedir.

İslami sermayeyi saf dışı bırakan hükümet, “müfredatta beraberlik, ders kitabında serbestlik” politikasıyla güya demokrasilik oynamaya başladı. Bir ders için, akademik içeriği farklı olmayan, basım kalitesinde farklılık olan bir çok kitap bastırıp alıcılara sözde özgürlük alanı yarattığını iddia ediyor. Bu özgürlük alanı ise yine “müşteri”nin para miktarı ile sınırlı kalmaktadır. Ne kadar para, o kalitede kitap. Ve sonuçta bu kitaplardan biri alınmak durumundadır.

Oysa ki, parasız, demokratik ve bilimsel eğitim tüm insanların en temel hakları arasındadır. Eğitimi her yönü ile paralı hale getirenler, ders kitapları üzerinden de geniş bir sömürü ve eşitsizlik alanı yaratmış durumdadırlar. “Eğitim reformu” adı altında bize dayatılan bu sömürü koşullarına karşı mücadeleyi yüksletmek, “parasız, demokratik, bilimsel eğitim” talebi ile harekete geçmek zorundayız.

Devrimci tutsaklara sahip çık! Mücadeleyi yükselt!

Çete devleti daha bir yıl önce, cezaevlerindeki devrimci tutsakları teslim almak ve kişileştirmek için başta Eskişehir olmak üzere bir çok ilde tabutluk cezaevleri açmış ve tutsakları bu tabutluklara sevk etmiştir. Buna karşın tutsaklar başlattıkları süresiz açlık grevi ve ölüm orucu direnişiyi 69 gün bedenlerini ölüme yatırmış ve 12 şehit vererek bu zulüm devletine diz çöktürmüş, geri adım attırmışlardır.

Hepimizin vicdanını sızlatan; destek ve sempatomizi kazanan bu soylu direnişin üzerinden daha bir yıl geçmedi. Bugün ANASOL-D hükümetinin "çiçeği burnunda" adalet bakanı Oltan Sungurlu ve hükümeti MGK direktifleriyle yeniden hücre tipi cezaevleri inşa etmekte ve yeni saldırılara hazırlanmaktadır.

Hepimiz bu çete devletini Kürdistan'daki katliamlarıyla; 1 Mayıs'lardaki katliamlarıyla; Gazi, Maraş, Sivas, Çorum'daki katliamlarıyla yakından tanıdığımız gibi, bugünkü adalet bakanı O. Sungurlu'yu da geçmişte devrimci tutsaklara saldırganlığıyla tanıyoruz. Bu zatın elinde 1991'de Eskişehir tabutluğundan sevk edilirken katledilen iki devrimcinin kanı var. Bunu unutmamak!

Peki işkence ve katliamlarla veya zindanlarda katledilen, hücre denilen tabutluklara diri diri gömülmek istenen bu devrimci tutsaklar kimdir?

Sefalet ücretine, özelleştirmeye, tensikatlar karşı insanca ücret, sendika ve insanca çalışma koşulları için mücadele eden işçi kardeşindir!

Toplu sözleşmenin, sendikal hak ve özgürlükler için mücadele veren kamu emekçisidir!

Okulunun özelleştirilmesine ve paralı eğitime karşı yada okulunun kışlaya dönüştürülmek istenmesine karşı mücadele eden öğrenci kardeşindir veya çocuğundur!

Kürt halkının katledilmesine ve sömürgeci kirli savaşa karşı ulusların kendi kaderlerini tayin ve halkların kardeşliği mücadelesini veren, sömürüye, soyguna ve zulüm düzenine karşı işçi sınıfı ve emekçilerin birliğini örgütlemeye mücadelesi veren; bugünkü sömürü, soygun ve zulmün kaderimiz olmadığını, bu çürümüş düzen, çeteleşmiş devlet olduğunun haykıran, insanlığın kurtuluşu olan devrim ve sosyalizm için savaşanlardır!

O halde bugün devrimci sahip çıkmak, onları ağırmıza basarak;

Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük!

Genelgeleri yırtacak Tabutlukları yıkacağız!

Devrimci tutsaklar onurumuzdur!

Kahrolsun çürümüş düzen çeteleşmiş devlet!

şiarlarını yükseltmek ve haykırmak insan olmanın biricik erdemidir!

Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!

KARTAL HADEP'de FAŞİST SALDIRI

Devlet "Barış Treni"ne dönük aldığı engelleme kararının ardından, şoven ve saldırgan bir kampanya başlattı. "PKK treni", "Bölücü tren", "Terör treni" vb. isimlerle Musa Anter Barış Treni'ni karalamaya, anti-propagandasını yapmaya başlayan devlet, bu tutumunu HADEP'e dönük saldırılarıyla pekiştiriyor. Geçtiğimiz günlerde HADEP'in Kartal ilçe binası "faili meçhul"(!) kişilerce dağıtılmış, ilçe sekreteri saldırganlar tarafından yaralanmıştır. HADEP Kartal örgütünün yaptığı açıklamaya göre olayın gelişimi aşağıdaki gibidir:

"HADEP Kartal ilçe binamıza 25.08.1997 günü kapısı zorlanarak içeriye girilmiştir. İlçe sekreterimiz yaklaşık saat 08.15'de ilçe binamızı açmak üzere kapıyı açıp içeriye girdiğinde karşısında saldırganları görmüştür. Daha sonra arkadan gelen saldırganların sert bir biçimde kafasına vurulmak suretiyle bayıltılmıştır. Salırganlar ilçe binamızdaki çekmeceleri ve dolapları karıştırdıktan sonra ilçe binamızı tahrip ederek dağıttıktan sonra kaçmışlardır..."

Sermaye devletinin son dönem terör uygulamaları sadece bununla sınırlı değildir. Faşist sermaye devletinin tarihi bu saldırılarla doludur. Tarihi bir yana bırakalım, bir kaç ayı ifade eden çok kısa bir süre içerisinde üs üste gelen saldırılar bile durumu anlatmaya

yetecektir. Kurtuluş gazetesi Ankara bürosunun bombalanması; Kızıl Bayrak Zonguldak bürosunun kundaklanması; Özgür Çukurova gazetesi Ceyhan temsilcisinin kaçırılması; İKM, Nazım Kültürevi'ne baskın, Yapı Sanatevi'ne abluka; Oya GÖKBAYRAK, Gülbahar ULUER ve Grup Yorum, Koma Amed çalışanlarına gözaltı terörü; Kurtuluş gazetesi merkez bürosuna baskın; cezaevlerinde yoğunlaşan hak gaspları, baskılar, ziyaretçilere gözaltılar; ardı arkası kesilmeyen zamlar; Barış Treni girişine engel; İHD'lerin kapatılması; OHAL'in adının kaldırılıp, Eş Güdüm'le tüm yurda yayılması çalışması... örnekleri çoğaltmak mümkün.

Bu tablo sermaye devletinin kirli yüzünün resmidir. İşçi sınıfı ve emekçi yığınları, Kürt halkına karşı bir sömürü ve baskı mekanizması olarak çalışan sermaye devleti varlığını terör yoluyla sürdürmektedir. Özelleştirme saldırısından zamlara, cezaevlerindeki baskılardan Kürdistan'daki sömürgeci egemenliğe dek sermayenin tek bir hedefi var. O da işçi-emekçilerin, ezilen halkların kayıtsız-koşulsuz teslimiyeti. Sermaye devletinin tüm bu saldırılarına ve teslimiyet dayatmalarına verilmesi gereken yanıt mücadeleyi yükseltmektir.

**Kulübelere Barış, Saraylara Savaş
Barış Ancak Sosyalizmde!**

Devletin Barış Treni Hezeyanı

Devletin "PKK treni" olarak adlandırdığı Barış Treni'ne engellemeler her cepheden devam ediyor. Aynı saldırının bir ayağı olarak HADEP üzerine baskılar çoğaldı. 23 Ağustos'ta bunun son örneği olarak, HADEP Narlıdere İlçe yöneticileri ve üyeleri, toplam 17 kişi keyfi bir biçimde gözaltına alındı. "Barış Treni'nin propagandasını yapıyorsunuz" diyen, Barış Treni'ni terör treni, destekçilerini de terörist olarak nitelendiren polis HADEP üyelerine ve yöneticilerine baskı uyguluyor. Narlıdere'de gözaltına alınan üç HADEP üyesine işkence yapılıyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Faşist sermaye devletinin

saldırıların püskürtmenin tek yolu devrimci mücadeleyi daha da yükseltmekten geçiyor. Sermaye iktidarının en küçük ekonomik-demokratik talepleri bile devlet terörüyle bastırdığı bugün, siyasal-demokratik çözüm adı altında kimse burjuvaziden beklenti içinde olmamalıdır. İşçi sınıfının, emekçilerin ve Kürt halkının eşit, özgür bir dünya için önlerinde tek bir seçenek vardır; Devrim ve sosyalizm!

**Gerçek Barış Sosyalizmde!
Tek Siyasi Çözüm Devrim, Kurtuluş
Sosyalizm!
S.Y. Kızıl Bayrak/İZMİR**

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi)
2. Baskı 300 000 TL.
3. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi) 650 000 TL.
4. Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı 175 000 TL.
5. Devrimci Harekette Reformist Eğilim 400 000 TL.
6. Teori ve Program Sorunları 550 000 TL.
7. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) 250 000 TL.
8. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi 450 000 TL.
9. Bir Gün Bile Yaşamak, (Tükendi) (Roman: O. İyiler) 1.400 000 TL.
10. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 550 000 TL.
11. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi) 700 000 TL.
12. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi 700 000 TL.
13. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.) 350 000 TL.
14. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık 400 000 TL.
15. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları 550 000 TL.
16. Kürt Ulusal Sorunu Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler (Genişletilmiş 2. Baskısı Hazırlanıyor) 650 000 TL.
17. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar 450 000 TL.
18. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Bas. 550 000 TL.
19. Gebze Direnişinin Ardından 175 000 TL.
20. 20 Temmuz Dersleri 175 000 TL.
21. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı 175 000 TL.
22. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı 250 000 TL.
23. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler 650 000 TL.
24. Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z. Ekrem'e Cevap) 450 000 TL.
25. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 750 000 TL.
26. Demokratizmi Savunmanın Sınırları 200 000 TL.

İL FİRAT

**Küçük
Burjuva
Popülizmi
ve
Proleter
Sosyalizmi**

W E K S E N Y A Y I N C I L I K

Program sorunları üzerine konferanslar: Anti-empe

Farklı sorunlar

Her şeyden önce şunu

görmek gerekir. Bağımlılık ilişkisi,
emperyalist devlet ile bağımlı devlet
arasında basit bir emireri ilişkisi
değildir, pürüzsüz bir uyum ve sınırsız
bir kölelik anlamına gelmez.
Şu veya bu ülkenin burjuvazisi ve
devleti, çıkarlarının gerektirdiği her
yerde emperyalist devletlerle
ilişkilerinde bir uyum gösterir.
Ama çıkarlarının çeliştiği belli
durumlarda da emperyalizmin keyfi
ya da sınırsız müdahalelerine karşı
belli itirazlar ve tepkiler de koyabilir
ortaya.

Bir başka soru şöyle: *Bir çok bağımlı ülke, ki bunlara bazı küçük ülkeler de dahil, emperyalizmin kaba müdahalelerine karşı kendi ulusal bağımsızlığını savunmaktadır. Bunun anti-emperyalist mücadeleyle bağlantısını açıklar mısınız?*

Emperyalizmin kaba müdahalelerine karşı böyle davranışlar gösteren ülkeleri iki kategoride ele almak gerekir. Bunlardan ilki ve ilk planda göze çarpanı, İran, Irak, Suriye, Libya vb. ülkelerin oluşturduğu kategori. Batılı emperyalistler, fakat özellikle de ABD emperyalizmi, Sovyet Bloku'nun yıkılışından beri bu ülkeleri her vesileyi kullanarak taciz etmeye, ekonomik ambargodan askeri müdahaleye kadar her yola başvurarak bu ülkelere boyun eğdirmeye çalışıyor, onları kendi tayin ettiği sınırlar ve kurallar içinde hareket etmeye zorluyor. Bu ülkelerin her birinin kendine özgü konumları çerçevesinde buna gösterdikleri bir direnç var. Bu, gözden kaçırılmaması gereken nesnel bir olgu.

Bu genel kategoriye giren ülkelere daha yakından baktığımızda gördüğümüz şudur. Neredeyse tümünde daha önceleri emperyalizme tam sadakat içinde hareket eden işbirlikçi rejimler var. Fakat bu rejimlerin her biri, daha çok da ordu bünyesindeki milliyetçi burjuva akımlar tarafından devriliyor. Irak, Suriye, Libya vb. ülkelere bu böyle. İran'da ise emperyalizmin sadık uşağı Şah rejiminin 1979 halk devrimi ile yıkıldığını biliyoruz. Sözünü ettiğim milliyetçi burjuva akımların yapısına ve yönelimlerine burada girmek hem zor, hem konuyu dağıtır. Fakat şu kadarını söylemek mümkün. '50'li ve '60'lı yıllarda bu tür akımların doğmasına uygun bir uluslararası atmosfer var. Dünya ölçüsünde milli kurtuluş devrimlerinin emperyalizme karşı büyüyen dalgası ve klasik sömürgeciliğin çöküşü bir faktör. Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku'nun varlığı ve emperyalizme karşı yönelen hareketlere verdiği destek bir başka faktör. 1950'lerde gelişen Bağlantısızlar Hareketi bir öteki faktör. Sovyetler Birliği'nin "kapitalist olmayan yol" tezi çerçevesinde çeşitli ülkelere milliyetçi burjuva akımlara verdiği çok özel destek, darbeye işbaşına gelen ve Batı emperyalizmi ile araya belli sınırlar koyan rejimlere sunduğu cömert ekonomik, mali, teknik ve askeri yardım bir başka özendirici faktör vb. Bu uygun uluslararası atmosfer, çeşitli ülkelere milliyetçi burjuva akımlara özel bir itilim sağlıyor. Ordu darbeleri yoluyla mevcut işbirlikçi yönetimleri devirerek,

emperyalizme karşı bir dizi önlem almak ve Sovyetler Birliği'nin ve Doğu Avrupa'nın yardımıyla bağımsız bir kalkınma ve sanayileşme yolu tutmak bir moda eğilim halini alıyor. Bilindiği gibi bu etkilerini Türkiye'de de gösteriyor. Tüm hesaplarını ordu darbeciliği üzerine kuran Yön-Devrim Hareketi bu uluslararası eğilimin Türkiye'ye özgü belirleşinden başka bir şey değildir. Türkiye'ye özgü diyorum, zira bu akımın kendini gösterdiği uygun uluslararası atmosfer ne olursa olsun, her bir ülkede bu, o ülkenin kendine özgü ortamından ve kendine özgü tarihinden beslenmiş, ondan kök almıştır. Örneğin Yön Hareketi, Milli Kurtuluş Savaşı ve kemalist hareketten tarihsel ve siyasal ilhamını almış, 1930'ların Kadrocu akımından ideolojik olarak beslenmiş, ve en nihayet, 27 Mayıs'tan güç ve cesaret almıştır.

Irak, Suriye, Libya gibi Arap ülkelerindeki bugünkü rejimleri doğuran askeri darbeler, Baasçı akımdan, Arap milliyetçiliğinden kök alırlar ve başlangıçta Arap birliğini sağlamak gibi ortak bir hedefe bağlanırlar. Bunun önünü açan asıl gelişme ise, 1950'li yılların başında Mısır'da krallığı deviren askeri darbe ve Nasır'ın önderlik ettiği Arap milliyetçiliği akımıdır. Arap birliği fikri de Nasır'ındır ve Nasır kendi döneminde tüm öteki Arap ülkelerinde benzer gelişmeleri özendirmiş, aktif biçimde desteklemiştir. Yine Nasır'ın Mısır'ı, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa faktörünü en etkin bir biçimde kullanan, Mısır'daki modernleşme ve sanayileşme hareketlerini bu sayede yürüten ülke örneği olmuştur.

Tüm bunları, bugün Ortadoğu'da emperyalizmle ilişkilerde belli problemler yaşayan, emperyalizmin kaba dayatmalarına karşı belli sınırlar içinde direnen rejimlerin kökenine işaret etmek için hatırlattım. Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ayaktaiken, Batı emperyalizmine karşı belli bir denge yakalamış olan bu ülkeler, 1989 çöküşüyle birlikte güç durumda kaldılar. Ortadoğu gibi bir bölgede kendi emperyalist barışını egemen kılmak ve İsrail'i rahatlatmak isteyen ABD, her fırsatta bu rejimlerin gücünü kırmaya, onları kaba müdahalelerle terbiye etmeye çalışıyor. Irak için bu fırsatı Körfez bunalımı ile yakaladı. Suriye uluslararası koşullardaki değişimi hesaba katan tutumu ve bu arada Batılı emperyalistlerin iç çelişkilerinden yararlanma yoluna giden politikasıyla sisteme uyum sağlamaya çalışıyor. Ancak, söz konusu olan Ortadoğu ve Arap ülkeleri olunca, Filistin sorunu ve İsrail faktörü sistemle tam uyumu zora sokmaktadır. ABD emperyalizminin İsrail siyonizmine tam desteği, Irak, Suriye gibi ülkeler bir yana geleneksel işbirlikçi Arap rejimlerini bile sıkıntıya sokuyor ve zaman zaman belli tepkilere itiyor. Zira bu sorunlara ilişkin olarak Arap halklarının çok büyük bir hassasiyeti var. Bu hassasiyeti en işbirlikçi rejimler bile hesaba katıyor. Nitekim '70'li yılların başında aniden Sovyetler Birliği ile iyi ilişkilerine son veren ve ABD'ye kapılanan Mısır, Kamp David adımıyla bugünkü "ABD barışı"nın yolunu bizzat açan bu aynı Mısır, bugün ABD-İsrail-Türkiye mihriverine hoşnutsuzlukla yaklaşılabiliyor. Bu ittifak Türkiye-Mısır ilişkilerinde ciddi sıkıntılar yaratabiliyor. Önemli bir not olarak eklemek gerekir ki, bu tür ülkeler hiç de Ortadoğu ile sınırlı değildir. Asya'da, Afrika'da, hatta Latin Amerika'da (Meksika, Arjantin, bir süre için Peru) böyle rejimler görüldü. Ama bugün hala varlığını bir biçimde koruyanlar bazı Ortadoğu ülkeleri olduğu için, daha çok bunlar üzerinde duruldu.

Özetle, emperyalizmin kaba müdahalelerine karşı belli bir direnç gösteren ülkelerin bu ilk kategorisi, "iki kutuplu dünya" döneminin bugüne mirası. Bu ülkeler bugün bir geçiş süreci içerisinde ve yeni duruma,

aynı anlama gelmek üzere emperyalist sistemin gerçeklerine uyum sağlamaya çalışıyorlar. Zamanında Sovyet Bloku sayesinde ara bir konumda duran bu ülkeler, '89 yıkılışıyla birlikte bir yalnızlığın içine düştüler ve güç durumda kaldılar. Bu durumu değerlendiren emperyalistler geçmiş süreçten kalan çeşitli sorunları ve anlaşmazlıkları da bahane ederek bu ülkelere yönelik çeşitli kaba müdahalelere girişince, bu uzlaşma ve yeni duruma uyum sağlama sürecine paralel bir karşı direnci de doğal olarak getiriyor.

Bu ülkelerdeki despotik burjuva rejimlerin sistemle uyuma ve emperyalist merkezlerle uyumlu ilişkilere ne denli yatkın bir yapıda olduklarına en iyi örnek, bu tür rejimlerin ilk örneğini veren Mısır'dır. Bugün Batı emperyalizmi tarafından bunalıtılan Irak'ın neredeyse bütün '80'li yılları kaplayan İran'la savaşı, tam da Batılı emperyalistlerin kışkırtması ve tam desteği ile sürdürdüğünü hatırlamak gerekir. Ama gerek İsrail'e karşı konumu ve gerekse Kuveyt üzerinden emperyalist statükoya karşı girişimi, onun bizzat bu aynı emperyalistler tarafından ezilmesini getirdi.

Sonuç olarak, emperyalizmin bu tür ülkelere her türlü kaba müdahalesi gayrı meşrudur. Ve biz buna kararlılıkla karşı dururuz. Bu ülkelerin şu veya bu nedene dayalı olarak emperyalizme karşı gösterdikleri tutumdan dolayı bir imkan olarak yararlanmaya çalışırız. Ama bu ülkelerin konumu ve tutumu üzerine inşa edilen sözde anti-emperyalist stratejileri de aynı kararlılıkla mahkum ederiz.

İkinci kategoriye giren ülkeler ise, bizzat geleneksel olarak işbirlikçi rejimlere sahip ülkeler oluyor. Bu tür ülkelere de zaman zaman emperyalizmin kaba müdahalelerine karşı belli tepkiler bizzat yönetimden yükselebiliyor. Bunun mantığı nedir? Her şeyden önce şunu görmek gerekir. Bağımlılık ilişkisi, emperyalist devlet ile bağımlı devlet arasında basit bir emireri ilişkisi değildir, pürüzsüz bir uyum ve sınırsız bir kölelik anlamına gelmez. Şu veya bu ülkenin burjuvazisi ve devleti, çıkarlarının gerektirdiği her yerde emperyalist devletlerle ilişkilerinde bir uyum gösterir. Ama çıkarlarının çeliştiği belli durumlarda da emperyalizmin keyfi ya da sınırsız müdahalelerine karşı belli itirazlar ve tepkiler de koyabilir ortaya. Bunu daha önce Türk devletinin Kürt politikası üzerinden örneklemiştim. Emperyalizm için Kürt sorununda pekala farklı bir çözüm perspektifi düşünülebilir. Zira emperyalizm genel dünya sahnesi üzerinden politika yapıyor. Kürtler Türk devletinin etki alanından çıkar, siyasal bakımdan bağımsız bir devlet olur, ama gene de sistemin ve dolayısıyla emperyalizmin etki alanı içinde kalır. Örneğin ABD emperyalizmi Güney Kürdistan'da olayları bir süredir böyle de yönlendirmeye çalışıyor. Ama Türk burjuvazisi için sorun hiç de böyle değildir. Kürdistan Türk burjuvazisi için özel, deyim uygunsa kazanılmış, uluslararası hukuk çerçevesinde meşrulaştırılmış bir egemenlik alanıdır. Kendi etkinlik alanı dışına çıktığı zaman, Kürdistan üzerindeki tüm bu tartışmasız haklarını, buradan gelen dolaysız avantajlarını kaybeder. Bu noktada Türk burjuvazisinin politik tercihleri ile Amerikan emperyalizmin politik tercihlerinin çeliştiği durumlar olabiliyor. Böyle bir durumda Türk devleti kendi politikasında ısrar etmek tutumu gösterebiliyor. Kıbrıs sorunu ve Türk devletinin son 20 yıllık Kıbrıs politikası aynı konuda bir başka örnektir. Türk burjuvazisi, onun devleti, emperyalist merkezlerle kendi arasında bu konuda ortaya çıkan politika ve tutum farklılıklarını "ulusal çıkarlar" ve "bağımsız devlet" gibi kitlelere hayli çekici gelen kisvelere

Emperyalizm/bağımsızlık sorunu-10

Emperyalizm/bağımsızlık sorunu-10

(Devam)

büründürebiliyor. Oysa sözkonusu olan gerici mahiyette çelişkilerden başka bir şey değildir.

Ya da bir zamanlar İngiltere'nin "ticaret sömürgeci" olan Arjantin (şimdi öyle değil tabi, yüzyılın başından beri ABD emperyalizmin etki alanına girdi) Falkland adaları için, üstelik emperyalizmin kuklası durumundaki askeri rejim döneminde, emperyalist İngiltere ile savaşa bile girebildi. Ve önemli bir ayrıntı; bu savaşta kukla askeri rejimin arkasındaki güç olan ABD emperyalizmi İngiltere yanlısı bir tavır aldı. Yine bir başka ayrıntı; emperyalizmin yeminli ve sadık uşağı faşist askeri rejim, bu savaşı Arjantin'in "ulusal çıkarları" adına yürüttüğünü iddia ederek, yığınların hoşnutsuzluğunu bir süre için bu yolla dizginlemeyi hedefliyordu. Emperyalist bir devlete bu ani efelenmesinin gerisinde bu hesap vardı. Fakat işler umduğu gibi gitmedi ve hesap ters tepti.

Bu gibi durumlara geçmişten ve bugünden çok sayıda örnek verilebilir. Fakat yeterince açık bir konu olduğuna göre bu çok da gerekli değildir. Bunlar bağımlı devletler ile egemen devletler arasındaki çelişkilerdir. Bu çelişkileri elbette görmek ve mümkün olan her durumda bundan yararlanmak gerekir. Bunlar taktiğin sorunlarıdır. Genel anti-emperyalist mücadele içerisinde taktik önemi olan dolaylı imkanlardır. Genel bir anti-emperyalist perspektifin formüle edilmesinde, bunun herhangi bir biçimde yeri olamaz. Bu tür çelişkiler üzerine sözde anti-emperyalist stratejiler kurmaya kalkmak, onulmaz bir oportünizmdir, tam bir gericiliktir. Bilindiği gibi '70'li yıllarda "Üç Dünya Teorisi" ile, şimdilerde "Kuzey-Güney" edebiyatıyla bu yapılabilmektedir. Türkiye'de Perinçekçi akımın konumu budur. Dolayısıyla sorun sanıldığı gibi önemsiz ve zararsız değildir. Bu tür teorileri meşrulaştırma çabasına İran, Libya vb. ülkeler, yani çok kendine özgü konumları olan ülkeler dolgu malzemesi olarak kullanıldıkları ölçüde, bu teoriler daha sinsi, dolayısıyla daha tehlikeli bir mahiyet kazanabilmektedir. Perinçekçi akım bugünün Türkiye'sinin en büyük tekeli gruplarını "iç piyasa"dan, "milli pazar"dan yana "sanayiciler" olarak sunmakta, bunların karşısına mafyalaşmış bir rantıye burjuvazisi kategorisi koyarak birincileri savunmaktadır. Onun TÜSİAD'ın ordusunu, bu ordunun TÜSİAD ile en sıkı bir işbirliği içinde anti-RP bir operasyon yürüttüğü bir sırada tutup yüceltmesinin gerisinde aynı zamanda bu bakış vardır.

Emperyalizm, özellikle bu iki kutuplu dünya denilen ilişkilerin de sona ermesi ile birlikte, çeşitli ulusların iç yaşamına, çok daha sınırsız, çok daha hoyrat, çok daha küstah bir müdahale yoluna gitmektedir. Yeni Dünya Düzeni dedikleri, bu türden dayatmacı müdahalelere dayalı bir emperyalist çizgi demektir aynı zamanda. Çeşitli ülkelerin işbirlikçi egemen burjuvazisi belli durumlarda, belli sınırlar içinde ve çoğu kere belli hesaplarla bu tür müdahalelere karşı sesini yükseltmek, belli tavırlar göstermek zorunda kalabiliyor. Hiçbir devlet, bu işbirlikçi bir sınıfın devleti bile olsa, kendi iç işlerine sınırsız bir müdahaleye durduk yerde seyirci kalmaz. Seyirci kalanın, gerek uluslararası kamuoyu içinde ve gerekse kendi egemenliği altındaki halk yığınları karşısında otoritesi ve saygınlığı kalmaz. Her şey bir yana bu faktör bile, işbirlikçi rejimlerin emperyalizmin kaba ve keyfi müdahalelerini reddetmelerini gerektirir.

Emperyalist ekonomistler temel gerçeklere, sorunların temeldeki çözümüne işaret etmek adına, bu temel perspektif içinde ele alınması gereken tek tek siyasal sorunları küçümsüyor, ya da görmezlikten geliyorlardı. Türkiye'nin geleneksel halkçı akımları ise, tek tek siyasal sorunları kendi içinde mutlaklaştırıyorlar, taşıdığı özel öneme işaret etmek adına, bu siyasal sorunların bağlandığı temel çözüm eksenini gözden kaçırıyorlar. Siyasal sorunların çözümünü proleter devrim perspektifi içinde göreceklere, örneğin "demokratik kapitalizm" içinde tanımlayabiliyorlar.

İhsan Sabri Çağlayangil, bu ülkedeki burjuvazinin en sadık, en yıllanmış temsilcilerinden biri ve gedikli bir dış işleri bakanı idi; "yıllarca CIA dibimizi oymuş da haberimiz yokmuş" diye yakınabildi kamuoyu önünde. 12 Mart'ın CIA tarafından tezgahlandığını açıklamak durumunda kalabildi. Bağımlı bir ülkenin devleti ya da onun tek tek politik temsilcileri emperyalizmin onur kırıcı şu veya bu müdahalesini reddedebilir. Bunlar çokça rastlanan olaylardır ve ne şaşırtıcıdır, ne de Perinçeklerin atfettiği türden bir Güney'in Kuzey'e karşı direnme dinamiği sözkonusudur burada. Bugün düzenin en has politikacılarından olan Ecevit'in temelde emperyalist egemenliğe, Türkiye'nin emperyalizme çok yönlü bağımlılığına bir itirazı yoktur. O bunu, "çağdaş dünya"nın olağan bir gerçeği sayar. Ama öte yandan bir dizi sorunda, özellikle Türk burjuvazisinin çıkarlarıyla emperyalist odakların çıkarlarının belli bakımlardan çeliştiği durumlarda, "onurlu" ve "kişilikli" dış politika üzerine konuşmaktan geri durmaz. Ki böyle yaparken, bir çok durumda, Pentagon'a göbekten bağımlı ve NATO'nun Ortadoğu bekçisi Türk ordusunun hislerine tercüman olmaktan başka bir şey yapmış olmaz.

Temelde bunlar emperyalist devletlerle onlara bağımlı devletler arasında iç çelişkiler kapsamına giren sorunlar. Bu çelişkilerden elbetteki yararlanmak gerekir; zira bu çelişkiler, sistemi kendi içinde sıkıntılara sokar, karşı-devrim cephesini zayıflatır.

Kaldı ki bağımlı devletlerin işbirlikçi burjuvazisi yerine göre, kendi çıkarlarının gerektirdiği yerde, emperyalistler arası çelişkilerden kendisine göre yararlanır. Daha da dikkate değer olan bir başka olgu var. İşbirlikçi rejimler '89 yıkılışına kadar, emperyalist Batı sistemi ile Sovyetler Birliği arasındaki çelişkilerden bile yararlanabildiklerini sayısız örneklerle gösterdiler. Bu '60'lı yıllarda Türkiye şahsında da, basbayağı Amerikancı Demirel hükümetleri döneminde bile yaşandı. Seydişehir Alüminyum Fabrikası, İskenderun Demir-Çelik Fabrikası, Aliağa Petrol Rafinerileri gibi büyük sanayi kompleksleri hep Demirel hükümetleri döneminde, Sovyetler Birliği ile girişilen ilişkiler sayesinde kuruldu. Bunlar Sovyetler Birliği'nin sağladığı teknik ve kredi imkanları ile kurulan büyük işletmeler. Bu nasıl mümkün oldu? Batılı emperyalist devletler ya kârlı görmediklerinden, ya da işlerine gelmediği için, bu yatırımlar için gerekli tekniği ve krediyi vermekten kaçındılar. Sovyetler Birliği ise kendisine etki alanı açmak için bu tür ilişkileri özellikle geliştirmek istiyordu. Türk burjuvazisi bu çelişkilerden yararlanarak bu tür işletmeleri kurdu. Peki, bizim bundan anti-emperyalist mücadele stratejisi için çıkaracağımız herhangi bir özel sonuç olabilir mi?

Soruda, "anti-emperyalist mücadeleyle bağlantısını açıklar mısınız?" deniliyordu. Bunu

açıklamalar içinde yanıtladım. Biz bu çelişkilerden, sözünü ettiğim türden çelişkilerden, elbetteki yararlanmaya bakarız. Bu çelişkiler karşı tarafı zayıflatır, ilkin bu açıdan değerlendiririz. İkinci olarak, bu sorunları, bu tür krizleri, bu tür anlaşmazlıkları vesile ederek, yığınların anti-emperyalist bilincini geliştirmeye bakarız.

Soru: Bütün toplumsal sorunları anti-kapitalist mücadeleden bir parçası olarak görüyorsunuz, bu eksene bağlıyorsunuz. Peki bu durumda özel olarak anti-emperyalizminden sözlemenizin bir mantığı var mı?

Bu, demokrasi sorununu burjuvazinin sınıf egemenliğini devirmek sorununa, yani sosyalist devrime bağlıyorsunuz; bu durumda özel olarak siyasal demokrasi uğruna bir mücadeleden sözlemenizin bir anlamı var mı demek gibi bir şey. Temel bir perspektif ile bu kapsam içinde ele alınması gereken şu veya bu özel sorun ya da sorunlar demeti arasındaki ilişki, hem demokrasi sorunu ve hem de konumuz çerçevesinde enine boyuna açıklandı. Bir soruna ilişkin temel devrimci perspektif ile bu devrimci perspektifin gerçekleşmesini olanaklı kılacak çeşitli türden mücadeleler birbirini gereksiz kılmak bir yana, tersine zorunlu kılar ve tamamlar. Bu, geleneksel halkçı akımların büyük bir kavrayışsızlık, büyük bir anlama yeteneksizliği gösterdiği sorunlardan biridir. Bu "emperyalist ekonomizm" denilen eğilimin bir tür tersyüz edilmiş şeklidir. Emperyalist ekonomistler temel gerçeklere, sorunların temeldeki çözümüne işaret etmek adına, bu temel perspektif içinde ele alınması gereken tek tek siyasal sorunları küçümsüyor, ya da görmezlikten geliyorlardı. Türkiye'nin geleneksel halkçı akımları ise, tek tek siyasal sorunları kendi içinde mutlaklaştırıyorlar, taşıdığı özel öneme işaret etmek adına, bu siyasal sorunların bağlandığı temel çözüm eksenini gözden kaçırıyorlar. Siyasal sorunların çözümünü proleter devrim perspektifi içinde göreceklere, örneğin "demokratik kapitalizm" içinde tanımlayabiliyorlar. İlk ciddi sarsıntının ya da yenilginin ardından devrimci perspektifi tümünden yitirmeleri, toplumun burjuva temeller üzerinde demokratikleştirilmesi çizgisine kaymaları bu açıdan rastlantı değildir. Hala devrimci konumda bulunan halkçı akımlar, geleneksel çizginin neden hep kautskist akımlar ürettiği sorunu üzerinde düşünmek zorundadırlar. Bunun üzerinde gereğince düşünmeyenlerin ve bundan gerekli sonuçlar çıkarmayanların akibeti de farklı olmayacaktır. Bizim bu konuda öngörülerimiz TDKP şahsında doğrulandıysa eğer, bu kahin olduğumuzdan değil, geleneksel halkçı çizginin kautskizm üretmeye yatkın yapısına ilişkin sağlam bakışımızdan dolayıdır.

Soru: Ulusal mücadeleler esas olarak emperyalizme karşı yönelmektedirler. Bu içerde kapitalizm öncesi ekonomik yapıların dağıtılması da demektir. Anti-emperyalizmin bu bağlamda anlamı ne olabilir?

Bunu çünkü konuşmalarımızda ortaya koydum. Yüzyılın başındaki sömürge ve yarı-sömürge ülkelerindeki durum buydu ve bunun ne anlama geldiğini gördük. Bu, sömürge ve bağımlı ulusların burjuva demokratik gelişme süreçlerini yaşaması, bu ulusların modern tarih sahnesine çıkması anlamına gelmektedir. Bu uluslar nitekim bu süreci çok çeşitli türden önderlikler altında yaşadılar. Bütün bir 20. yüzyıl bu ulusal kurtuluş süreçlerine sahne oldu ve

bugünün modern dünya ulusları oluştu. Dünün basit sömürge ulusu Libya ile bugünkü Libya'yı kıyaslamak mümkün müdür? Dünün bir takım aşiret reisleri tarafından yönetilen Irak'ı ile bugünkü Irak'ı kıyaslamak mümkün müdür? Dünün Suriye'si ile bugünün Suriye'sini kıyaslamak mümkün müdür? Bunlar az-çok modern ilişkilerin geliştiği, ulusal kimliğin, kültürün, ulusal gururun olduğu, bir ulusal yaşam ve direnme kapasitesinin olduğu toplumlar haline geldiler. Ama bu toplumlarda burjuva demokratik gelişme sürecinden arta kalan bir dizi temel sorun hala da var. Bu sorunlar kendi sınırları içinde, yeni devrimci siyasal çıkışlarla mı çözülecektir, yoksa artık egemen sınıf iktidarının devrilmesi, yani sosyal kurtuluş mücadelesi sürecinin içinde mi çözülecektir? Bu bir tartışmadır; her toplumun somut bir tahlili ile bir sonuca bağlanır.

Biz Türkiye için gerekli olan artık proleter devrimdir derken, herhangi bir soyut formülden ya da genel şablondan hareket etmedik. Biz hep Türkiye'nin kendi mevcut somut durumuna baktık ve hep de Türkiye'nin bu somut durumu üzerinden konuştuk. Türkiye devriminin sorunlarına hep bu açıdan baktık ve bu çerçevede belli sonuçlara ulaştık. Şu veya bu ülkedeki devrimin sorunlarını doğru çözümlere bağlamanın bundan başka bir yolu yoktur. Oysa geleneksel akımlar, ne Türkiye'nin somut gerçeklerine doğru dürüst baktılar ve ne de bilimsel bir dünya görüşü olan Marksizmi, onun devrimci teorisini doğru bir biçimde anladılar. Onlar belli şablonları ya da formülleri önsel olarak benimsediler ve sonra da buna kendilerine göre bir içerik verdiler. Zaman içinde bu içerikler olayların ve gerçeklerin basıncıyla değişti, ama genel formül olduğu gibi kaldı. Şu veya bu akım şahsında, aynı formülün '70'li yıllardaki içeriği ile '90'lı yıllardaki içeriğini karşılaştırmaya kalksanız, şaşırtıcı, yer yer eğlendirici durumlarla karşı karşıya kalırsınız.

Bir başka soruya geçiyorum. Bir Meksika örneği vermiş yoldaş sorusunun birinde. *"Bu ülkede burjuvazi artık kendi ulusal maliyesi üzerinde dahi söz sahibi olamıyor. Bu koşullarda anti-emperyalizmi anti-kapitalizm çerçevesinde ele almak mümkün mü?"* deniliyor bu soruda.

Aslında Meksika örneği bir noktada gerçekten çok açıklayıcıdır. Çünkü Meksika, Arjantin ve Brezilya'nın yanı sıra, Latin Amerika'da dev bir kapitalist gelişmeyi yaşayan ülkelerden biridir. Dikkat edin, uzun yıllar kendine göre nispeten bağımsız bir politika izlemeyi başaran bu ülke, kapitalist ilişkilerin gelişmesi ölçüsünde emperyalist egemenlik altına girmiş, geline yerde emperyalizmin basit bir kuklası durumuna düşmüştür. Yani hızlı kapitalist gelişme bu ülkenin emperyalizme bağımlılığını azaltmadı, tersine pekiştirdi. Ki bağımlılık ilişkileri içindeki tüm ülkeler için geçerli olan bir kuraldır bu. Birkaç yıl önceki ekonomik ve mali çöküntüden sonra Meksika'nın maliyesine Amerikan emperyalizmi doğrudan el koydu, onu bizzat yönetmeye başladı.

Diyeceksiniz ki, ama bu ülkede Chiapas köylüleri toprak ve özgürlük için ayaklandılar. Kuşkusuz. Ama bunun şaşırtıcı bir yanı yoktur. Meksika dediğiniz Türkiye'nin ikibuçuk katı büyüklüğünde koca bir ülke. Ve her kapitalist ülke gibi Meksika da iç gelişme dengesizliklerini aşırı biçimde yaşayan bir ülke. Chiapas'taki köylüler hala daha toprak ve özgürlük sorunu ile, Zapata'nın 80-90 yıl önce uğraştığı sorunlarla yüz yüzelere. Ama Meksika aynı zamanda modern kapitalist bir ülke. Nüfusun dörtte üçü kentlerde yaşıyor. Kapitalist ilişkilerin alabildiğine geliştiği, modern bir işçi sınıfının olduğu, modern bir burjuvazinin egemenliği altında bir ülke.

Soru diyor ki, bu ülke bugün maliyesini bile yönetemiyor! Evet, kapitalist gelişme Meksika'yı yıkıma ve iflasa götürdü. Meksika burjuvazisinin sınıf egemenliğinin iflasıdır bu. Bunun yerine geçecek daha ulusal karakterde bir burjuvazi de yok. Anti-emperyalist bağımsızlık mücadelesinin dayanağı olabilecek bir orta sınıf Meksika'da var mı? Soru bu.

Meksika'nın bugün kendi maliyesini bile yönetemez duruma düşmesi, anti-emperyalist

Geçtik köylülükten işçi sınıfı dahi anti-kapitalist perspektife öyle kolay kolay kazanılamıyor. Önemli olan yığınların kendi üzerlerindeki baskıya, sömürüye, zulme, bu arada kendi toplumlarının ulusal gururlarının bu denli alçaltılmasına karşı hassasiyetleri ve tepkileridir. Biz bu tepkileri sistemli bir biçimde değerlendirmeye, bundan hareketle yığınların devrimci bilincini ve eylemini geliştirmeye, giderek onu ana devrimci hedeflere yöneltmeye bakarız.

perspektifi burjuva-demokratik sınırlar içine çekmenin değil, tam tersine, onu proleter devrime doğru genişletmenin bir nedeni ve kanıtıdır. Meksika'da yıllarca emperyalizme mesafeli davranan burjuva siyasal yönetimler işbaşında oldu. 1910'lardaki burjuva demokratik devrimin şekillendirdiği kendine özgü tarihi Meksika'ya bu imkanı verdi. Ama kapitalist evrim ve burjuvazinin bu temel üzerinde pekişen egemenliği, Meksika'yı '50'li yıllardan itibaren emperyalizm ile daha sıkı bir bütünleşmeye itti. '80'li yıllarda neo-liberal politikaların uygulama sahası haline gelen bu ülke, '90'lı yıllarda NAFTA üyesi oldu ve sonuçta, gerçek bir iktisadi ve mali iflasla yüzyüze kaldı. Soru şudur: Buradan geriye, örneğin yeni "millici" burjuva sınıf iktidarlarına mı dönülecektir, yoksa kapitalist düzeni iflas etmiş Meksika'yı uluslararası mali sermaye ağının dışına çıkarmak gibi temel tarihsel bir adım, yeni bir proleter devrim mi beklemektedir?

Burada anti-emperyalist mücadelenin sorunlarını devrim stratejisine ilişkin temel perspektifler içerisinde tartışıyoruz. Dolayısıyla şu veya bu özel sorun ya da duruma ilişkin yaklaşımlarımızı da bu çerçeve içinde ifade ediyoruz. Böyle olunca, ekonomisi ve maliyesi çökertilmiş ve teslim alınmış bir ülkenin aynı sosyo-ekonomik temeller üzerinde daha kişilikli bir iç ve dış politikaya geçişinin sorunları ve imkanları bizi ilgilendirmiyor. Bu burjuva siyasetinin kendi iç sorunları kapsamına girer. Soruna buradan bakılacak olsa, geçtik orta burjuvaziden, Meksika'da ulusal maliyenin bile Amerika'nın dolaysız bir etki alanı haline gelmesine itiraz eden büyük tekeli gruplar bile muhakkak ki vardır. Doğu Perinçek'in deyişi ile iç piyasa üzerine iş yapan bir takım tekeli gruplar bile vardır. Bu başka bir şeydir. Yani burjuvazinin bazı tekeli grupları uluslararası sermaye ile NAFTA çerçevesinde tam kaynaşma yanlısı iken, diğer bazıları işlerin bu ölçüye vardırılsın henüz istemiyor, bu doğrultuda belli bir direnme ya da ayak sürüme gösteriyor olabilirler. Bu mümkündür. Nitekim Türkiye'de de var benzer bir durum. Gümrük Birliği çerçevesinde emperyalist ekonomi ile bu çapta bir kaynaşmayı hiç değilse bugün için kendi tekeli ayrıcalıkları bakımından sakıncalı gören tekeli gruplar var, biliyoruz. Nitekim T. Çiller; "Bazı tekeli gruplar, iç pazardaki ayrıcalıklarını korumak için bizim Gümrük Birliği'ne girmemize karşı çıkıyorlar, Koç grubunun bana açtığı savaşın gerisinde de bu var", diyor. İddiasının bir mantığı ve temeli var, basit bir demagoji değil bu.

Soru: "Köylülük IMF'nin diktası altında ezilmektedir. Fakat onu anti-kapitalist mücadeleye çekmek ilk etapta çok olanaklı değildir. Bunun anti-emperyalist anlayışınızda bir yeri var mıdır?"

Yığınları ilk duyarlılıklarının nasıl olduğu ve hangi biçimler aldığı ayrı bir sorundur. Ona bakarsanız, geçtik köylülüğü, işçi sınıfı bile bugünkü en iyi, en ileri durumunda meseleyi henüz dar bir yurtsever çerçevede ele alıyor. Yani bu, yığınların geri bilinç düzeyini ya da henüz belirli bir bilinç düzeyini anlatıyor.

İMF politikaları toplumların yaşamında sosyal yıkım yaratıyor. İşçi sınıfı üzerinde, köylülük üzerinde, kent yoksulları üzerinde ağır bir sosyal ve kültürel yıkım yaratıyor. Yığınların bu noktada emperyalizme karşı duyduğu tepkiyi biz en ileri noktada değerlendirmeye bakmalıyız.

Yığınların bilinçlenme ve mücadele süreçlerinin başlangıç evrelerinde anti-kapitalist bir perspektife kazanmak elbette olanaklı değil. Devrimin ileri aşamaları için de bu geçerli. Ancak emperyalizme dönemlerinde bile yığınlar "kapitalizme karşı ve

sosyalizm için" diyerek eyleme geçmezler. Yani yığınların bilincinin aldığı biçim önemli değil, yığınların toplumsal hareketliliğinin gücü ve mantığı, nesnel olarak yöneldiği hedefler önemli burada. Daha da önemli bir nokta var. "Köylülük IMF'nin diktası altında ezilmektedir" deniliyor. Bu tanım bile kendi başına çok şeyi anlatmaya yeter. IMF, uluslararası mali sermayenin dünya ölçüsündeki kapitalist egemenliğinin sembolü ve en güçlü mali kurumu

durumundadır. Dolayısıyla söz konusu tanım, gerçekte, köylülüğün uluslararası tekellerin kapitalist sömürüsü altında bulunduğunu dile getirir. Yerli ve yabancı tekellerin kapitalist sömürü ve yağması ile, bunun yarattığı yıkım ile yüzyüze bir köylülüğe, biz bu durumda, kurtuluş yolu olarak ne önereceğiz? IMF politikalarının yarattığı yıkımın etkisiyle çoğu kere kendiliğinden harekete geçen ve "Kahrolsun IMF!" diyebilen bir köylülüğe biz ne diyeceğiz? Asıl kritik soru bu. Ben burada, Marx'ın daha 19. yüzyılın ortalarında, kapitalist sömürünün yarattığı yıkım karşısında köylülüğe kurtuluş yolu olarak ne gösterdiğini hatırlatmakla yetiniyorum. Bunu tamamlayan bir ufak hatırlatma daha: Kapitalist ilişkiler ve sömürden söz edildiği bir durumda, artık genel olarak "köylülük" yoktur. Böylesi bir durumda "hangi köylülük?" sorusu sorulmaksızın, sorunu doğru bir biçimde anlamak ve çözüme bağlamak mümkün değildir.

Geçtik köylülükten işçi sınıfı dahi anti-kapitalist perspektife öyle kolay kolay kazanılamıyor. Önemli olan yığınların kendi üzerlerindeki baskıya, sömürüye, zulme, bu arada kendi toplumlarının ulusal gururlarının bu denli alçaltılmasına karşı hassasiyetleri ve tepkileridir. Biz bu tepkileri sistemli bir biçimde değerlendirmeye, bundan hareketle yığınların devrimci bilincini ve eylemini geliştirmeye, giderek onu ana devrimci hedeflere yöneltmeye bakarız. Devrim koca bir tarihsel dönemdir. Bu tarihsel dönemde bizim yapmamız gereken görev de budur. Eğer emperyalizme ve sermayeye karşı sağlam bir perspektifimiz varsa, biz, yığınların bu kısmı mücadelelerini o devrim denilen genel tarihsel dönem içerisinde götürüp asıl amaca, asıl hedefe bağlarız. Yoksa ne olur? Yığınların tepkilerini döne döne düzenin içerisinde eritiriz. Alırız onun "Kahrolsun IMF, bağımsız Türkiye!" şiarını, örneğin Perinçekçilerin yaptığı gibi, iç piyasanın korunması türünden reformist perspektifler içerisinde döne döne tüketiriz.

Sözü edilmişken, bu şiarla ilgili de birkaç şey söylemek istiyorum. Geçmişte bizzat işçiler Türk-iş mitinglerinde "Kahrolsun IMF, bağımsız Türkiye!" şiarını atıyorlardı. Bazı sol gruplar, bu arada bizim bazı yoldaşlarımız ise, bu şiarı soğuk bakıyorlardı. Çünkü İşçi Partisi bunu kendi içinde temel bir şiar haline getirmişti. Kuşkusuz "Kahrolsun IMF, bağımsız Türkiye!" demek belli sınırlar içerisinde bir darlığı anlatıyor. Ama bu, bir partinin sloganları söz konusuysa eğer bir darlığı anlatıyor. Yığınlar açısından ise, tersine, son derece anlamlı bir duyarlılığı ve ileriye doğru önemli bir adımı anlatıyor. İşçi sınıfı açısından aslında bir bilinç ilerlemesini anlatıyor. İşçi sınıfının belli bir andaki bilinç düzeyi, sorunu belli bir darlıkta formüle edilmesini getirebilir. Sizin göreviniz buradaki duyarlılıktan ve bilinç ilerlemesinden en iyi biçimde yararlanarak, işçilerin bilincini daha ileri bir noktaya çekebilmek olmalıdır. İP'in bu sloganı alıp kendi içerisinde bir temel şiar haline getirmek yoluna gitmesi elbette bir tür milliyetçi oportünizmdir. Ama işçi hareketi açısından alındığında, "Kahrolsun IMF, bağımsız Türkiye!" demek, ileri bir tutumun, bilinçli bir tutumun göstergesidir ve bu kesinlikle çok çok önemlidir.

Soru: Anti-emperyalist mücadelenin bugün hangi tarihsel-toplumsal temeli vardır?

Bu soyut bir sorun değil. Her toplumun kendisine, kendi somut koşullarına özgü bir sorundur. Dolayısıyla bu, her toplumun kendi iktisadi-toplumsal koşulları zemininde yanıtlanacak bir sorudur. Bunun Türkiye için anlamı ile örneğin bir Afganistan için anlamı aynı olabilir mi?

(Devam edecek...)

Bildiğinden çok konuşanlara: Cehalet kanıt değildir!

Burada okurlarımıza sunduğumuz yazı Atılım gazetesinin 23 Ağustos '97 tarihli son sayısında yayınlandı. Yazının orjinal başlığı “Kendiliğinden-gelmelik ve Devrimci Önderlik” şeklinde. Biz virgülüne dokunmadan burada yeniden yayınladığımız bu yazıya yeni bir başlık, yazıya ilişkin yargımızı özetleyen bir başlık koymakla yetiniyoruz. Cahillik ve hafiflik örneği yazılara bizim verebileceğimiz en iyi yanıt bu olabilir. Bilgisizlik ve kavrayışsızlık kendi başına bir kusur sayılmayabilir. Ama buna rağmen insanlar bilmedikleri, anlamadıkları sorunlar üzerine (hele de bu sorunlar ciddi teorik-ideolojik içeriği olan sorunlarsa) uluorta konuşmaya kalkarlarsa, işte o zaman “cehaletin verdiği cesaret” denilen deyimde ifadesini bulan ciddi bir kusur kendini gösterir. Ciddi ideolojik sorunlar sözkonusu olduğunda, bazılarının gerçek düzeyinin ve kavrayışının ne olduğunu elbetteki biliyoruz. Ama bu yazıdaki düzeyi biz bile onlara yakıştıramıyoruz.

Kendiliğinden-gelmelik ve devrimci önderlik

Kızıl Bayrak dergisinin 28 Haziran 1997 tarihli 46. sayısında “Emperyalizme ve Kapitalizme Karşı Demokratik Devrim” başlıklı bir yazı yayımlandı. Bu yazıda özetle, kapitalizm koşullarında emperyalizme ve feodal kalınlara karşı savaşımın demokratik değil, sosyalist bir nitelik taşıdığı ileri sürülüyor. Yazara göre, yüzyılın başında “emperyalizme karşı mücadele nesnel olarak burjuva demokratik bir içerik taşıyordu”. Oysa, “Sürecin bu aşamasında uluslararası mali sermayeye karşı direniş sosyalist bir muhteva taşır ve proleter devrimin asli unsurlarındandır.” (boldlar yazarın) Daha sonra Kızıl Bayrak yazarı görüşlerini şöyle açıyor:

“Emperyalizme karşı mücadele farklı toplumsal ve iktisadi koşullarda farklı bir anlam ve muhteva taşır. Feodal ya da yarıfeodal bir toplumda, içte feodalizmden kurtuluş, dışta emperyalizmden kurtuluşla çakışır; ikisi birarada, toplumun burjuva ulusal gelişmesinin, ulusal kurtuluşun ifadesi olur... Oysa kapitalist bir toplumda durum tümüyle farklıdır. Artık sözkonusu olan sermayenin egemenliğinden kurtuluştur, sosyal kurtuluş içte sermaye egemenliğine karşı mücadele, dışta onun uluslararası dayanaklarına, bir parçası olduğu uluslararası mali sermayeye karşı mücadeleyle birleşmiştir, dünya sermaye cephesini yarmak ve dışına çıkmakla ifadesini bulan bir proleter devrim mücadelesidir. Antikapitalist, sosyalist bir muhteva taşır.”

Kapitalist gelişmenin çok erken bir evresinde bulunan yarıfeodal bir toplum koşullarında yürütülen antiemperyalist savaşımın, proletarya-burjuvazi gelişmesinin keskinleşerek ön plana çıktığı görece

gelişmiş bir kapitalist toplum koşullarında yürütülen antiemperyalist savaşımın aynı olamayacağı ve önemli farklılıklar göstereceği tartışma götürmez. Bu ikinci durumda, emperyalizme karşı yürütülen demokratik savaşımın ortaya çıkardığı devrimci enerjinin sosyalist devrim kanalına akıtılmasının nesnel koşulları daha/çok daha olgunlaşmıştır. Ve proletaryanın devrimci öncüsü, her yerde olduğu gibi, burada da demokratik savaşım görevlerine asla kayıtsız kalmamak, onlara en kararlı tarzda önderlik etmek ve yığınların bu savaşım içinde ortaya çıkan devrimci enerjisinin burjuva kanallara dökülmemesi için çaba harcamakla, yani demokratik devrimde proletaryanın hegemonyasını kurmaya çalışmakla yükümlüdür. Ancak, bütün bunlardan hareketle, kapitalist ülkelerde yürütülen sözkonusu savaşımın kendiliğinden ve önderliğine bakılmaksızın “sosyalist bir muhteva” taşıdığı ileri sürülemez. Herhangi bir toplumsal savaşımın içeriğinin demokratik ya da sosyalist olup olmadığı neye göre belirlenecektir? Kuşku yok ki bu, öncelikle sözkonusu savaşımın neyi hedeflediğine, hangi sınıf ve katmanlara ne tür darbeler indirdiğine bakılarak belirlenecektir. Feodalizmin kalıntılarına karşı yürütülen savaşımın tam zafere ulaşması, feodal ve yarıfeodal toprak sahiplerinin egemenliğini ortadan kaldıracak ve toprakların köylü yığınlarının eline geçmesini sağlayacaktır.

Emperyalizme/ulusal baskıya karşı yürütülen savaşımın tam zafere ulaşmasıysa ezilen ulusun emperyalizmin/ezen ulusun boyunduruğundan kurtulmasını. Her iki durumda da sosyalist olan hiçbir şey yoktur. Çünkü, feodalizmin ya da emperyalizmin en radikal bir tarzda tasfiyesi durumunda bile toplum meta üretimi koşullarında, kapitalist toplumun sınırları içinde kalmaktadır. Herhangi bir savaşımın sosyalist bir nitelik ya da içerik taşıması, ancak ve ancak onun kapitalist üretim ilişkilerini yıkmayı ve bunun önkoşulu olarak proletaryanın sınıf diktatörlüğünü kurmayı hedeflemesi durumunda olanaklıdır. Özellikle çağımız, emperyalizme ve feodalizme karşı yürütülen, ama kapitalist-toplumun sınırlarını aşmayı ve sosyalizmi kurmayı amaçlamayan pek çok toplumsal savaşıma sahne olmuştur ve olmaktadır da. Bu bakımdan, Kızıl Bayrak yazarının, kapitalizm koşullarında emperyalizme karşı savaşımın “sosyalist bir muhteva” taşıdığı yolundaki genellemesi, yalnızca kendisinin marksizmin ABC’sini kavramadığını, bilinç ve önderlik ögesinin son derece büyük önemini küçümsediğini ve kendiliğinden gelmeliğin önünde boyun eğdiğini ele vermektedir.

Kaldı ki, nasıl demokratik devrim, kapitalizmin gelişme derecesiyle orantılı düzeyde sosyalist devrimin bazı öğelerini içerebilecekse, sosyalist devrim de demokratik devrimin bazı öğelerini içerebilecek, geçerken henüz çözülmemiş olan bazı demokratik görevleri yerine getirebilecektir. Herhalde, herhangi bir demokratik öge içermeyen saf sosyalist devrimler, ancak kapitalizmin en fazla geliştiği ülkelerde, emperyalist metropollerde görülebilecektir. Sosyalist devrimlerle demokratik devrimlerin karşılıklı ilişkilerini ve bu ikisinin bir ölçüde iç içe geçmesini Lenin 1921’de kaleme aldığı “Ekim Devriminin Dördüncü Yıldönümü Dolayısıyla” adlı makalesinde şöyle açıklıyordu:

“Kautsky, Hilferding, Martov, Çernov, Hillquit, Longuet, Macdonald, Turati ve ‘İkibuçukuncu’ marksizmin tüm diğer kahramanları... burjuva-demokratik ve proleter-sosyalist devrim arasındaki karşılıklı ilişkiyi anlayamadılar. Birincisi ikincisine geçer. İkincisi, gerçekten birincisinin sorunlarını çözer. İkincisi, birincisinin eserini pekiştirir. İkincisinin birinciye ne derece geçebileceğini mücadele ve yalnızca mücadele tayin eder.” (Proleter Devriminin Teorisi, s. 114-115) Komünist Enternasyonal’in 1928’de hazırlanan programında da bu konuya değinilir. Üretisiz PDF Kitap Arşivi: <https://mattey.org>
Proletarya Diktatörlüğü İçin Mücadele ve Devrimlerin

Ana Tipleri” başlıklı bölümünde şu satırları okuyoruz;

“Tarımda yarıfeodal ilişkilerin önemli kalıntıları bulunan, sosyalizmin inşası için gereken maddi önkoşullara minimum bir düzeyde sahip olan kapitalizmin orta düzeyde gelişmiş bulunduğu ülkeler (İspanya, Portekiz, Polonya, Macaristan, Balkan ülkeleri vb.), burjuva-demokratik devrimin henüz tamamlanmamış olduğu ülkeler. Bu ülkelerin bazılarında burjuva-demokratik devriminin şu ya da bu hızla sosyalist devrime dönüştürülmesi, başka bazılarında ise burjuva-demokratik nitelikte geniş kapsamlı görevler üstlenen proletarya devrimi tipleri mümkündür.” (III. Enternasyonal, 1919-1943, s. 169) Devam edelim.

Eğer yazarımız,

1. Çağımızda, dünya ölçeğinde temel kamplaşmanın kapitalizmin güçleriyle sosyalizmin güçleri arasında olduğunu ve dolayısıyla tüm antiemperyalist ve demokratik savaşımın proleter-sosyalist dünya devrimini güçlendirdiğini, onun yedeği ve bağlaştığı olduğunu,

2. Emperyalist boyunduruğun ve feodal kalıntıların radikal bir tarzda tasfiyesinin bizi hızla sosyalist devrime yakınlatacağını,

3. Geri ülkelerde kapitalizmin gelişmesinin ve proletarya-burjuvazi gelişmesinin keskinleşmesinin, antiemperyalist demokratik devrimden sosyalist devrime kesintisiz geçişin maddi koşullarını güçlendirdiğini,

4. Üretici güçlerde, bilim ve tekniğin gelişmesine koşut olarak meydana gelen dev atılımların, kapitalizmin aşılmasının ve sosyalizmin inşasının nesnel zeminini pekiştirdiğini söyleseydi, kendisiyle tam bir düşünce birliği içinde olabilirdik.

Ancak o, demokrasi savaşımıyla sosyalizm savaşımını birbirine karıştırdığı gibi, sosyalist devrimin, ancak ve ancak marksizm-leninizmi rehber edinmiş bir komünist partisinin önderliği altında gerçekleşeceği düşünün de yadıyor. Kızıl Bayrak yazarının ileri sürdüğü gibi, çağımızda, kapitalist ülkelerde emperyalizme karşı yürütülen bütün savaşımın “sosyalist bir muhteva” taşıması ve “proleter devrimin asli unsurlarından” olsaydı, o zaman PKK’dan IRA’ya, FMLN (Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi)’den Küba KP’ne, Halkın Mücahitleri’nden Peru KP (Aydınlık Yol)’ne kadar burjuva-demokratik ve küçükburjuva devrimci nitelik taşıyan bir dizi örgütün “sosyalizm savaşımı” verdiğini ileri sürmek zorunda kalacaktık. Hatta, Kızıl Bayrak yazarının aynı yazıda eleştirdiği varlığı tartışmalı-TDKP’yi ve benzer reformist örgütleri bile aynı kategoriye yerleştirmek zorunda kalacaktık. Kalacaktık; çünkü bu parti ve örgütlerin hepsi de bir biçimde ve bir yere kadar emperyalizme karşı savaşım vermektedirler. Bugün, emperyalizme ve onun uşaklarına karşı verilen bütün devrimci savaşımın kapitalist-emperyalist dünya sistemini şu ya da bu ölçüde zayıflatmakta, onu şu ya da bu ölçüde darbeler vurmaktadır. Ancak, bunun böyle olması, bu savaşımın hepsinin “sosyalist bir muhteva” taşıdığı, bunların hepsinin “proleter devrimin asli unsurları” olduğu, yani bunların hepsinin sömürüye dayanan kapitalist toplumu yıkmayı, proletarya diktatörlüğünü kurmayı ve üretim araçlarının toplumsal mülkiyetini yerleştirmeyi hedeflediği anlamına asla gelmez. Nesnel olarak kapitalist-emperyalist dünya sistemine saldırmakta ve onu zayıflatmakta olan sınıflar ve güçler kesinlikle proletarya ve onun komünist partisinden ibaret değildir. Herhalde, marksizm-leninizmi ana çizgileriyle kavramış herhangi bir komünist sempatan bile, küçükburjuvazinin önderlik ettiği devrimlerin kapitalizmi yıkmayacağını, yıkamayacağını, bu hareketlerin bırakalım meta üretimine ve kapitalizme son vermeyi, emperyalizmle tam ve eksiksiz bir hesaplaşmayı bile gündemine alamayacağını bilecektir.

Devamı 27. sayfa

Varoşlar, halkçı pratikler ve emekçi gençlik çalışması

Gençlik çalışması ve örgütlenmesi ülkemizde ya öğrenci gençliğe indirgenmiştir ya da öğrenci gençlik merkezlidir. Bu, ülkenin sınıfsal özgünlüklerinin doğal bir sonucu değil, tersine küçük-burjuva devrimciliğinin doğal eğilimlerinin bir sonucudur. Kuşkusuz onu da belirleyen arka plan, bu devrimcilik anlayışını üreten 1960-70'lerdeki küçük-burjuva hareketlilikler. Bu sınıfsal bakış çerçevesinde, gençlik çalışmasında da, dar örgüt çalışması-kitle çalışması ve illegal çalışma-legal çalışma konusunda derin bir kavrayışsızlık, darlık ve liberalizm hakimdir.

Devrimci demokrasinin hemen tamamı gençlik çalışmasını öğrenci gençlik çalışması olarak yürütmektedir. Çalışmalarını işçi gençlik merkezli yürütmekten yoksunluk bir yana, ne buna bir yönelim göstermektedirler, ne de bugünkü durumlarını bir yetersizlik olarak algılamaktadırlar.

Tersine bir rasyonalizasyonu tercih etmekte, kendiliğinden belli olanaklardan yararlanmayı teorize etmelerinden dolayı kendiliğindencilik yapmaktadırlar. MLKP-KGÖ, bunun en aşırı ucu olarak, komsomol çalışmasını "bizim gibi ülkelerde başlangıçta ve bir dönem" öğrenci gençlik merkezli tanımlamakta, bunu "doğrulanmış" marksist bir öngörü olarak sunmaktadır. Bütünlüklü bir bakıştan yoksun ve kendiliğindenciliğin belirlediği bu komsomol çalışması, legal örgüt-demokratik ajitasyon sınırını yalnızca şehitlerin anmasında aşabilmektedir. Böyle bir çalışmadan öğrenci gençlik merkezli bir örgüt çıksa bile, bu, önderlik bakışı-kavrayışı ve araçları konusunda, bunun derin izlerini taşıyacaktır. MLKP-KGÖ sadece sosyalist ajitasyon-propaganda ve illegal örgüt çalışması eksikliğiyle değil, ÖTK gibi taktik saldırı ve olanaklar konusunda da politik darlık içindedir. Yapay olarak tekleştirilmiş dernek biçimi önerisi, hareketin kendiliğindenciliğinin doğal bir yansımasıdır. Sonuç olarak KGÖ işçi sitelerini sosyal reformizme terketmektedir.

Belirleyen-belirlenen ilişkisini bir temele oturtamayan devrimci demokrasinin ürettiği illegal örgüt çalışması ve biçimleri ise, rastlantısal ve geçicidir. TİKB-GK, 1990'ların başında, öğrenci gençlik içinde DPG üzerinden legal dergi eksikliğini bir çalışma yürütüyordu. Sektör-solcu çizgisi sonucu bu alandaki güçlerini dağıttı ve işçi gençliği temel almaya yöneldi. Bu, yayın hayatına yeniden başlayan Genç Komünarlar'da da belirtildi. Bir dönem sonra, bu çalışmada da süreklilik sağlanamadan, öğrenci gençlik hareketi

yükselişe geçti. 1995-96'yı hemen tamamen suskun geçiren bu akım, 1996-1997 eğitim yılında DÜP Bülteni ve Dosyaları ile yeniden legal yayın merkezine döndü. Bu yılın ilk dönemi biterken legal yayın fiilen tasfiye olmuş ve biçimsel bir illegal yayın süresizliği ve istikrarsızlığıyla temel eksen haline gelmişti. Böylece son 5-6 yılda (ilk gikiştaki GK dönemi ile birlikte) gençlik çalışmasının temel yayın eksenini 5 kez değiştirilmiş oldu. Bu salınımın arkasında

sadece araçla ilgili bir şey yoktur. İşçi gençlik ile öğrenci gençlik arasında salınan gençlik çalışmasından kaynaklanmaktadır bu. EGK çalışması, komünist hareketin ideolojik etkisinin ürünü güçlerin bir ilk politik örgütlenmesinin sonucu oldu. Komünistler bu kendiliğinden olanağı değerlendirmekle birlikte, komsomolun işçi gençlik merkezli olması gerektiği temel gerçeğini hiç unutmadılar. Her somut fırsatta emekçi gençlik çalışması çerçevesinde liseli

gençliğe verilen önem/yönelim ile bugün işçi-emekçi gençlik merkezli yönelim bunun ifadesidir.

Bu yönelimin gecikmesinin arkasında iki öge vardır. Birincisi, gençlik örgütü/çalışması alanındaki güçlerin sınıfsal perspektifindeki görece zayıflıktır. Bu hiçbir zaman belirleyici bir yer tutmasa da, EGK tabanında hep bir etki alanı buldu ve yönelimi zayıflatı. Fakat etkisi giderek önemsizleşmektedir. İkincisi, öğrenci gençlik alanına duyulan politik sorumluluktur. Devrimci demokrasi, örgütün ihtiyaçlarını kitle hareketinin ihtiyaçlarının yerine koyduğundan, böyle bir tutumdan uzaktır. İşçi gençlik, öğrenci gençlik, varoş gençliği arasında salınım, ne stratejik örgütlenme perspektifinin bir parçasıdır, ne de kitle hareketinin stratejik ihtiyaçlarının bir sonucudur.

EGK çalışması içindeki tüm yoldaşlar iki temel noktada açıklık taşımalıdır. Birincisi, gençlik örgütünün tek başına ele alınamayacağıdır. Gençlik örgütü, merkezi örgüt çalışması çerçevesinde oluştuğu için, öncelikle illegal bir yayına başladı. Çalışmanın aldığı mesafe üzerinden yayın legal çıkarılmaya başlandı. O dönemde gençliği kendi içinde değerlendiren yaklaşım bu dönüşümün anlamını kavrayamamıştı. Biz her özgül-alt çalışma alanına yönelik bir illegal yayın çıkarmak zorunda değiliz. Illegal yapının güvencesi, örgütü en üstten en alttaki çalışmasına kadar kesen illegal MYO'dur. Komsomolun merkezine işçi gençlik çalışmasını koymamıza rağmen öğrenci gençlik çalışmasının bugüne kadar ulaşılmaması için bir neden yoktur.

Örgüt yalnızca merkezi çalışma çerçevesinde oluşan bir gençlik çalışması olanağını değerlendirmiştir. Yoksa sözkonusu olan, hazır kadrosal güçlerin işçi gençlik yerine öğrenci gençliğe yönltilmesi değildir.

İkincisi, birinci ögeyle bağlantılı olarak bir geçiş dönemi yaşadığımız gerçeğidir. Birinci ögeyi anlamakta zorlananlar şimdi "neden derhal bütün gücümüzle işçi-emekçi çalışmasına geçmediğimizi" soruyorlar. Bir örgüt kadro güçlerini başka bir alana çekebilir. Ama ya çeper güçler ne yapılacaktır. Kaldı ki sorun basit bir çeper güçler sorunu da değildir. Alana yönelik bir politik sorumluluk duyup duymama sorunudur. Nitekim devrimci demokrasi, hareketin gerilemesine paralel olarak, böylesi bir tasfiye adımı (üstelik bu en doğal varoluş alanında) rahatlıkla atabilmiştir. Yüksek öğrenim gençliğini temel örgütsel kadro dayanağına ve kitle gücü alanına çevirip abartılar, sonrasında aynı kesimin devrimci kitle potansiyelini fiilen yok sayan bir küçümsemeye yönelebilmişlerdir. Bizim yaşadığımız geçiş dönemi, hem yaz çalışmamızı gelip geçici olmaktan çıkaran temel bir yönelime çevirecek, hem de öğrenci gençliğe yönelik politik olanak ve sorumluluklarımızı gözetecektir.

Hareketimiz bu politik yönelimini tamamlayan bir çerçevede komsomol örgütlenmesi konusunda da bir açıklığa sahiptir. Bu noktada kendini, hem gençliğin kazanılması için özgül çalışma ve örgüt ihtiyacını gözden uzak tutan, komsomolu toptan reddeden, öğrenci gençlik çalışmasını mutlaklaştıran ve örgütün temeli haline getiren anlayıştan (SİP gibi) ayırır. Hem de, gençliği 25 yaş altı gibi sosyolojik bir ortak paydada tanımlayan ve İMES, OSTİM türü sanayi sitelerinin özgünlüğünü anlayamayan anlayıştan ayırır.

Emekçi gençlik çalışması çerçevesinde önümüzde iki kesim duruyor. Birincisi, sanayi sitelerindeki işçi gençlik; ikincisi, varoş gençliğidir. İşçi gençlik, çalışmamızın yeni bir alanı olmasına rağmen esasta örgüt çalışmasında yetkinleşmemiz gereken bir alandır.

İşçi gençlik ve varoş gençliği/semt çalışması sorununa girmeden önce, varoş gençliği/semt çalışmasının bugünü ile ilgili politik bir açıklığa ulaşmamız gerekiyor. Bu politik açıklık ihtiyacı hiç de alanın üstüste binmiş bir karmaşık çelişkiler yumağı olmasından kaynaklanmıyor. Karmaşıklığın arkasında, bunun ötesinde iki temel ve birbiriyle bağlantılı neden var. Birincisi; proletaryanın diğer emekçi sınıflar ile

ilişkisi ve devrimde hegemonya sorununa uzanan semt ötesi bir yönünün olmasıdır. İkincisi ise, devrimci demokrasinin bu konudaki zayıflığının ve çarpıklığının ürettiği varoş hareketine müdahale pratiğidir. Komünist alan çalışması konusunda açıklığımız, alanın dinamikleri ve düzenin stratejik taktik adimleri konusundaki bir netliğin üzerinde yükselmek zorundadır.

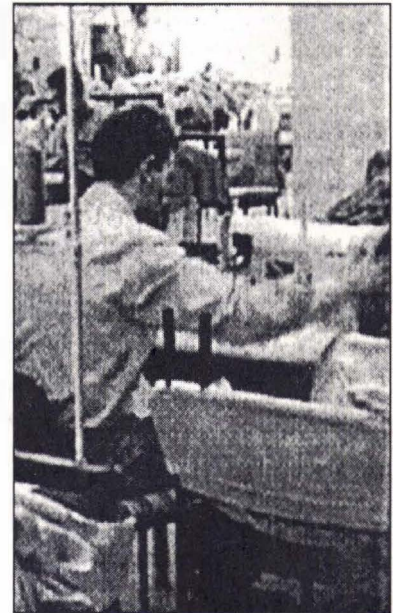
1970'lerin ikinci yarısındaki devrimci yükseliş, esasta, küçük burjuvazinin, hızlı kapitalistleşmesinin sonuçlarından ilk etkilenen kesim olması temelinde yaşandı. Üretim sürecindeki dağılık ve süresiz konumuyla bu kesimin hareketliliği, esas varoluş ve ifade alanını semtlerde üretti. Devrimci demokrasi bu hareketliliğin temsilcisi olarak semt temelinde bir örgütlülük üretti. Böylece sadece ideolojik-politik planda değil, örgütsel planda da bu hareketliliğin bir ürünü oldu. Bu ilişki devrimci demokrasinin derin ve yapısal kendiliğindenciliğinin de temelidir. Bu anlamıyla 1970'lerdeki hareketliliği etkilese de, asıl olarak onun tarafından belirlenmiştir. Yükseliş döneminin militan kimliği kadar 12 Eylül sonrasının tasfiyeciliği de, bu sınıfın yapabileceklerinin sınırlılığından doğmaktadır. Bu ilişki Gazi sonrası süreç için de geçerlidir.

Yeniden dönmek üzere burada bir ara sonuç çıkartabiliriz. Gazi sonrası varoş dinamizmine yönelik süreklileştirme ve derinleştirme çabalarının başarısızlığının gerisinde, devrimci demokrasinin sağ ve sol taktik çizgisi ile yapay örgütlülüklerinin ötesinde varoş dinamizminin sınırları/sınırlılıkları belirleyicidir. Dolayısıyla herhangi bir komünist semt çalışmasıyla Gazi sonrası varoş hareketliliğinin yaşadığı tıkanmanın önüne geçilemezdi. Bir

paralellik kurulmak isteniyorsa Bolşevik Devrimi'ne bakılabilir. Bolşevikler, işçi sınıfının çalışan nüfusun sadece %4'ünü oluşturduğu bir evrede, hemen sadece bu sınıf içinde örgütlü olmalarına rağmen, iktidarı alabildiler. Geniş köylü yığınları (ki çalışan nüfusun %80'i civarındadır) arasında örgütlü olan Sosyalist Devrimciler adlı küçük-burjuva grup ise politik etkisini yitirdi. Kritik bir evrede bölündü ve sol kanat devrimi, sağ kanat burjuva karşı-devrimi

destekledi. Sözkonusu dönemde Bolşeviklerin kırdı hemen hiçbir ciddi örgütsel yapısı bulunmuyordu.

Bu örnek, komünistlerin sınıf dışı kesim ve katmanlara devrimci önderliğinin, o alanlardaki örgüt çalışması üzerinden değil, esas olarak

sınıfa önderliği üzerinden gerçekleşebileceğinin özlü bir ifadesidir. Bununla, bu alanlarda örgütsel çalışmanın reddedilmesini değil, neyin temel alınması gerektiğini tanımlamış oluyoruz. Dolayısıyla bugün ulaşmakta olduğumuz parti niteliği ile diğer sınıf ve katmanlar içinde yoğunlaşan bir çalışmaya değil, işçi sınıfının diğer sınıflara/katmanlara önderlik edebilecek bir konuma çıkarma sorununa yoğunlaşacağız. Benzer bir örnek Kürt ulusal dinamiği konusunda verilebilir. Ulusal dinamiğin tarihsel sınırlılığından söz ediyoruz ve yıpratıcı bir savaş gerçeği içinde yorulan ve gerileyen ulusal hareketin önderliğinin/PKK'nin, bir devrimci önderliğin yapabileceği en ileri direniş hattını zorladığını söylüyoruz. Dolayısıyla burada da sorunun çözümü (parti niteliğinden bile) tıkanan dinamiği komünist taktik çizgiyle ilerletme çerçevesinde konulamaz. Sorun devrimci bir işçi hareketi çerçevesinde, kapitalizme olduğu kadar sömürgeciliğe karşı da çözücü bir yönelim içine girmek, Kürt ulusal dinamiğini devrimci öncüsüyle birlikte yedekleyebilmektir.

Devrimci demokrasi, semt hareketliliğine ve Kürt ulusal dinamiğine hem ideolojik hem de “içerden” müdahale etmeye çalıştı. Yaşanan tıkanmayı devrimci bir işçi hareketiyle aşmayı hemen hiç düşünmedi. TİKB semtlere “işçi ögesini ayrıştıran” bir semt çalışmasıyla müdahale etti. TDKP, (birkaç yıl öncesinde) MLKP ve TKP-ML ise Kürdistan'da gerilla savaşı ile ulusal soruna müdahale etti. TİKB şimdi “bir yıl kaybettiğini” söylüyor, ikincilerin iddialarından ise pek bir eser kalmadı.

Bu kısa özet sonrasında, 1980'lerde devrimci varoşlara yönelik adımlarına bakalım.

1980 sonrasında devletin varoşlara yönelik ideolojik hegemonyasının ilk aracı liberalizm oldu. İhracata dayalı yeni ekonomik modelin en uygun siyasal karşılığı ANAP'tı. Bir dönem için kitleler için umut olmasının arkasında “pastadan daha büyük pay için, pastanın büyümesi gerektiği” şeklindeki kurgu vardı. Bir süre sonra karşılığını almak üzere fedakarlık yapmaya dayanan bu durum doğal olarak kısa süreli oldu. Zira düzenin emekçi katmanlara kısıntılar dışında verebileceği birşey yoktu. Burada düzenin özellikle ANAP döneminde gecekonduları yasallaştırma yöntemine ve görelî altyapı çalışmalarına bakmak gerekiyor. Konut sorunu merkezli hizmet alanı, kapitalist toplumda yapısal bir sorun olmakla birlikte, düzenin esneyebileceği alanlardan biridir. Düzenin esneyemeyeceği alan sömürü alanıdır. Varoşlar her zaman için sağlıklı, yasa-dışı, insani olmayan konut ve altyapı alanlarıdır. Ama sistemin bu alanlarda görelî iyileştirmeler yaptığı dönemler olabilmektedir. 1980 öncesi sol hareketin varoşlarda iki temel dayanağı vardı. Birincisi sivil faşizme karşıtlıktı. Temelde milliyet (Kürt) ve mezhep (Alevi) ögesine dayanan ve onun yaşam alanını koruma çerçevesine oturan bu duruş, burjuvazinin sivil-faşizmi geriye çektiği bir evrede, devrimci hareketin kitle desteğini eritti. İkincisi; kapitalizmin sonuçlarına karşıtlık temelinde ve bunu tamamlayan, hizmet sektörü açığını kapatan bir duruştu. Gecekondu yapımı dayanışmacılığın pazar fiyatlarını belirlemeye ve bunun sistematik ifadesi olan belediye sosyalizmine evrilen duruş budur.

Devrimci bir hareket için (bu bir

Sorunlarına kısmi ve geçici çözümler bulduğunuz kesimlerin, o çözümleri siz önerdiniz diye, bu sefer mücadele önerilerinizi dinleyeceğini sanmak idealizmdir. 1980 sonrasındaki altyapı/konut sorunları konusundaki kısmi adımlar bile devrimci hareketin tabanını liberalizmden beklentici bir hatta götürebilmiştir. Bu alanın ne kadar ikincil olduğunu yükselen liberalizmin gerileme süreci de anlatmaktadır.

gelecek toplum projesine rağmen) en kaygan zemin, kitlelerin önünde pozitif beklenti yaratmaktır. Devrim derindeki toplumsal birikimlerin koşulları olgunlaştığında kendiliğinden patlaması anlamında kendiliğinden bir olgudur. Dolayısıyla, kitlelerin kurulu düzene karşı toplumsal patlama biçimindeki bir başkaldırısı, bir sonraki toplum projesinin bu kitleler tarafından benimsenmesini ön gerektirmez. Kuşkusuz ki bazı şeyleri kolaylaştırır, ama belirleyici olan bu değildir. Burada yapılan ise, devrim öncesinde pozitif projeler ve pratikler üzerinden kitlelere yaklaşımdır. Sorunlarına kısmi ve geçici çözümler bulduğunuz kesimlerin, o çözümleri siz önerdiniz diye, bu sefer mücadele önerilerinizi dinleyeceğini sanmak idealizmdir. 1980 sonrasındaki altyapı/konut sorunları konusundaki kısmi adımlar bile devrimci hareketin tabanını liberalizmden beklentici bir hatta götürebilmiştir. Bu alanın ne kadar ikincil olduğunu yükselen liberalizmin gerileme süreci de anlatmaktadır. ANAP hükümetleri toplumda gelir dağılımını daha da bozdu. Emek düşmanı saldırı özel bir yoğunlaşma yaşadı. Bu koşullarda, ücretlerin gerilediği bir evrede, hizmet sektöründeki kısmi çözümlerin kitleleri kandırmadaki yetersizliği bir kez daha görüldü. Pozitif beklentcilik üzerine kurulu ANAP, böylece kitlelerde bir ara yakaladığı aktif taraftarlık eğilimini yitirdi. Pozitif beklenti üzerine kurulu bir politik hakimiyetin, değil kitleleri düzen dışına taşıyacak bir nokta olması, düzen içerisinde tutmakta bile derinlikten ve süreklilikten uzak olduğu görüldü. ANAP'ın 1990'lara doğru vizyonunu yitirdiği hemen tüm burjuva gözlemcilerin paylaştığı bir yargıdır. Kimileri bunu liberalizme rağmen devlet müdahaleciliğinde görür, kimileri Özal'ın Kürt sorununda açılım yapamamasında... Halbuki ANAP'ın “vizyonunu” yitirmesi, kendi ideolojik-politik konumuyla daha ileri adımlar atmamasından değil, kitle beklentisinin buna bağlı olarak aktif taraftarlık eğiliminin kırılmasındandır. Kitle hareketliliğinin yükselmesinden öte bir olgudur bu. Zira bu noktada o anki kitle hareketliliğinin potansiyeli hareketliliğe katılanların çok üzerindedir. Hareketlilik çok kısmi öğeler üzerinden defalarca katlanabilecek bir potansiyele sahiptir. 1989 Bahar eylemliliği süreci bunun üzerinde şekillenmiştir. Bu burjuva partinin vizyonunun sürekliliği ise, kitle hareketliliğini ideolojik hegemonya ve politik yönlendiricilikle durdurabilmesine bağlıdır. Kitle hareketliliğine karşı devlet terörü esasta burjuva partilerinin ötesinde mekanizmalarla belirlenir. ANAP'la CHP arasında demagoji ve söylem farkı belirgindir. Ama politik baskı ve devlet terörü olgusu bu ayrımı siler. ANAP vizyonunun sonu, emek-sermaye ilişkisinin süreçte ağırlığını hissettirmesi oldu.

Devrimci demokrasinin emek-

sermaye ilişkisini temel almaması, onun yaşamdaki belli olguları yerli yerine koyamamasını da getiriyor. 1980'lerde tüketim ideolojisi/alışkanlığı bizzat devlet tarafından topluma enjekte edildi. 1980 öncesinin lüks tüketim malları (TV, araba, çamaşır makinası, bulaşık makinası) kitlesel alıcı buldu. Bu olgunun ikili bir sonucu oldu. Birincisi, emekçiler bu tüketim mallarına rahat/refah ortamında ulaşmadılar. Taksitlerin ödenmesi konusunda sıkıntılı bir tüketim kalıbının kitleleri düzene bağlayıcı özelliği baştan yara almıştır. Bu nedenle sermayeye kâr ötesinde politik kazanç getirmemiştir. İkincisi, toplumdaki kaderci-kanaatkar ideolojiyi yıpratmıştır. Lüks malzeme yerine tüketim malzemesi denilmesi bile bunun göstergesidir. '80 öncesinde bu mallar emekçiler için bir ihtiyaç değil, lükstü. Emekçiler geri bir tarım sosyo-ekonomisi içerisinde alışkanlıklar kazanmışlardı. Yıldan yıla doğal etmenlere (hava, su vb.) göre değişen ve zaman zaman yetersiz kalabilen ürün gerçeği, bu alışkanlığın temeliydi. Tüketim yelpazesinin darlığı bunu tamamlıyordu. Hızla kapitalistleşme sürecinde kentlere ve fabrikalara taşınmış olsalar da, kültür, gelenek ve alışkanlıklarda geçmiş toplumun belirleyiciliği vardır. '80 sonrası kitlevi tüketimi, öncesindeki lüks malları ihtiyaç olarak görmeyi doğurdu. Bu perhizci ideolojinin/kültürün sonu oldu.

Kapitalist bir toplumda muhalefeti doğuran açlık sınırı değildir. İşçi ve emekçi katmanlara görelî iyi yaşam koşulları sağlanabilse bile, bunda süreklilik sağlanamamasıdır. İşçiye araba satmak sorun değildir, ama sorun o arabaya her zaman benzin konulup konulamamasında sınırdır. Ve işçiye araba satan düzen onun araba kullanma lüksünü ihtiyaç haline getirmiş olur. İşçi sınıfı dünyanın hiçbir toplumunda en alt tabaka değildir, ama istisnasız her yerde en devrimci sınıftır. İşçi sınıfı ile diğer emekçi katmanlar arasında ilişkiyi doğru kuramayanların 1980'lerin nesnel eğilimlerini anlayabilme olanağı yoktur.

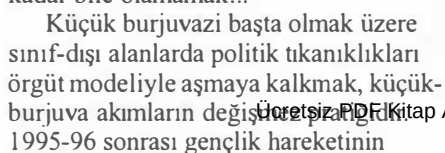
ANAP'tan sonra düzen, bu kez RP ve tarikatlar üzerinden dinsel gericiği bir akım olarak öne çıkardı. Dinsel gericilik '80 sonrasında düzen tarafından özel bir şekilde güçlendirilmekle birlikte, '80'li yıllarda bir süre toplumdaki liberal dalganın gölgesinde kaldı. ANAP'ın vizyonunun çözüldüğü noktayı daha iyi tahlil eden düzen, “pozitif” beklentcilik yerine “negatif” (tepki) eğilimi seçenek haline getirdi. Bu, düzene karşı demagojik de olsa bir muhalif söylemi temel almayı gerektiriyordu. Bu çerçevede düzenin bir seçeneğinin (ANAP şahsında liberalizmin) iskartaya çıkması yaşandı. Dinsel gericiliğin kitlelere gösterdiği iki temel unsur vardır. Birincisi, RP üzerinden parlamenter muhalefet; ikincisi, tarikatlar üzerinden yaşamda dar dayanışmacı komüniteler. Bu iki unsur da esasta kitlelerin öfke ve yetersiz kalmaktadır. Dolayısıyla

dönemsel bir işlevi olsa da yapısal olarak geleceksizdir.

RP, kitlelerin ekonomik-politik sorunları üzerinden demagojik bir sözde kapitalizm karşıtı muhalif söylem tutturdu ve kitle desteğini buradan yakaladı. '80 sonrası hemen tüm burjuva partilerin yoksun olduğu kitle içinde aktif taraftarlığı bu yolla geliştirdi. RP'nin bunu dinsel-şeriatçı bir söylemle bezemesi, olgunun belirleyici yanını gözden kaçırtmamalıdır. Bu öylesine bir ögedir ki, RP'nin en büyük kitle desteği kısa bir dönem önceki SHP tabanıdır. Yani laik, çağdaş, demokrat, kemalist ama muhalif bir demagojik platforma en yakın kesimdir. Özellikle bu noktada devrimci demokrasinin varoşlardaki kitle desteğinin ANAP tabanına hızlı evrimini hatırlatmak istiyoruz. RP, demagojik söylemine karşın, kitlelerin ekonomik-politik sorunları üzerinden bir kitle hareketliliği/muhalefeti örgütlemeyi düşünmemektedir. Bu RP için yapısal bir zayıflıktır. Bu aynı zamanda RP'nin gerçek bir düzen partisi olduğunun da açık bir kanıtıdır. Ekonomik-politik talepler etrafındaki bir hareketliliğin kendi kontrolünden çıkacağı noktasındaki doğru tespit, bu tutumunun gerekçesidir. RP güçlü bir örgüt-kadro yapısına, tabanın aktif taraftarlığına sahiptir. Bu RP'nin kitle hareketliliği ve dinamiği karşısındaki derin zayıflığının da ilanıdır. Bu çerçevede bütün diğer burjuva partiler gibi RP'nin de gerileme ve yıpranmasının temeli iktidarda olmak üzerinden şekillenmektedir. Muhalefette yıpranmayı da içeren bu '80'ler olgusu, esasta kitle hareketliliğinin güncel düzeyine dahi tahammülsüz olmak ve dışında kalmak üzerine doğmaktadır. '80 sonrasında kitlelere, ister hareketsiz isterse kendiliğinden bir hareketlilik içinde olsunlar, kitle hareketinin potansiyelleri devrimcileşmeye açık olduğu ölçüde, burjuvazinin tek eğilimi onu mümkün olan en geri noktaya itmek noktasındadır. Böyle bir süreçte, burjuva partilerin kitlelerin eğilimini parlamento içi bir muhalefete tercüme çabası, kitleler üzerinde hemen hiçbir etki bırakmamaktadır. RP'nin görelî farkı, sahte kapitalizm karşıtı demagojik söylemi nedeniyle yıpranma olgusunu nispeten daha geç yaşamasıdır. Varoşlarda herhangi bir kendiliğinden kitlesel tepkinin RP'yi güçlendirmesi ya da onunla ilişkilendirilmesi olanağı yoktur. RP'nin güçlü olduğu semtlerde bile, eğer hareketlilik ekonomik-politik taleplerle birleşiyor ya da ondan kaynaklanıyorsa, bu sadece onun etkisini zayıflatır.

MLKP-K 1. Kongresi'nin (1994 sonbaharı) Alevi-Sünni benzeri gerici çelişki ve çatışmaların Türkiye devriminde ve kitle hareketliliğinde özel ateşleyici rolü üzerine söylediklerinin Gazi direnişi ile doğrulandığı iddiası, akıldışı bir yüzeysel değerlendirmedir. Gerçek olan, Gazi'de devrimci hareketin başarılı önderliği kadar, kitle dinamiğinin de Sünni karşıtı bir eğilim yerine anti-faşist, devlet karşıtı bir eğilim göstermesidir. Gazi esasta kitlelerin ekonomik sömürü-sefalet, devlet terörü, politik örgütlülüklerden, demokratik haklardan yoksunluk üzerinden bir hareketlilik gösterebilme potansiyelinin kanıtıdır. Dolayısıyla böyle bir tepki Alevi ve Kürt yoğunluklu semtler dışında da güncel ve olasıdır. Devrimci demokrasi ise, kendi semt varoluşunu Alevi-Kürt yoğunluklu semtlere indirgemştir. Bu olgular üzerinden bakıldığında, MLKP'nin sözde

Varoş dinamiğini anlamak için Los Angeles zenci gettolarının ve

Emekçi gençlik çalışmasının önemli sorunlarından biri de işçi gençlik-varoş gençliği çalışmasının oranları ve ilişkisidir. Kadrosal güçlerimizin <https://canbey.org> sitesiyle gençlik ağırlıklı olduğu düşünülürse, buna yakın dönemde

(Bu yazı Ekim'in 1 Ağustos '97 tarihli 174. sayısından alınmıştır.)

Ekim Gençliği

Aylık Sosyalist Gençlik Dergisi

“Apolitizmin devrimciliği”

12 Eylül'ün tüm toplumu kuşatan apolitizasyon dalgası, içinde bulunduğumuz dönemde ve kitleler mücadeleye katıldığı oranda bir çok cepheden kırılmaktadır. Ne var ki, 12 Eylül'ün tortuları halen varlığını sürdürmekte ve kendisini değişik biçimlerde üretmektedir.

Kaba apolitizm ve “apolitizmin devrimciliği”

“Politikadan hoşlanmam abi”, “olaya siyaset karıştırmayalım” türü söylemler kaba apolitizmin her yerde görülen örnekleridir. Bazılarının zaten toplum ve kitleler için “gerektiği kadar siyaset” yaptığı, bunun ötesine “karışmamak” gerektiği anlayışı egemenlerin en fazla işine yarayan, özledikleri bir tipolojiyi ifade etmektedir. Kısacası kaba apolitizmi temsil edenler düzenle tamamen uyum içerisinde. Tepki duymaz, dolayısıyla değiştirmeyi düşünmez bile.

Ne var ki, yukardaki örnekten farklı olarak, apolitizmin daha ince türleri de vardır. Bunlardan biri de, kendisini bizzat devrimci güçler ve yapılar şahsında ortaya koymaktadır.

“Devrimci apolitizm” tepki duyar, yanlışların düzeltilmesi gereği üzerinde düşünür. Değiştirme isteğine sahiptir. Ancak bu, bazen bir istek olarak kalırken, bazen de daha ileri biçimlere, örgütlülüğe kavuşur. Bütünleşilen örgüt “dar pratikliği” aşmadığı oranda ise aynı sönüçle, üretmemekle karşılaşılır.

Bu durum kendisini özellikle birey bazında devrimci kimliğin yozlaşması, örgütsel mücadele bazında ise yeniye üretmemenin yarattığı tikanıklık olarak ifade etmektedir. Sonuçta ortaya çıkan “Apolitizmin devrimciliği” olmaktadır.

Devrimci-demokrasi, dar pratik ve apolitizm

Apolitizm olgusuna kuşkusuz devrimci birey-örgüt ilişkisi diyalektiği üzerinden yaklaşmak gerekir. Ancak, esas alınması gerekenin örgütsel bazda ortaya çıkan apolitizm olduğu da açıktır.

Düzene karşı bir özne olarak mücadele eden kimi küçük-burjuva devrimcisi yapının, kendisini kitle mücadelesinden ve ona politik müdahalenin sorunlarından kopartılmış bir radikalizm-militanlık üzerinden ifade etmesi temel sorunlardan biridir. Bu yapıların, sınıf ve kitle mücadelesini esas almayan ateşli radikalizmlerinin altında yatan soluksuzluk, sosyalizme yürüme noktasındaki uzaklık, kendini tekrar eden dar pratiklerinde sırtıyor adeta.

Bunun bir sonucu da, bu yapılarla buluşan devrimcilerin dönüşürememesidir. Düzene radikal bir tepki üzerinden devrimciliğe sempati duyanların, ilk bilinçleriyle kabul edilmesidir. Oysa, düzene tepki, devrime sempati sadece bir başlangıç olabilir. İktidar perspektifine sahip bir örgütün bununla yetinmesi düşünülemez. Devrimcilik, nitelikteki zayıflığı reklamcı gösterişlerle, düellolu

pratiklemlerle bertaraf etmek beyhude çabasına indirgenmemelidir. Fakat bu yapılarla birlikte hareket eden genç devrimcilerin genellikle aylık, onbeş günlük veya haftalık çıkan kendi gazete ve dergileriyle idare ettiği, en fazlasından arada bir devrimci romanlar okuduğu, “faşistleri şöyle dövdük”, “böyle elimizden kaçırdık” diye bol bol övündüğü, kısacası askerlik anılarını anlatır gibi kahramanlıklarını bıkmadan tekrarladığı çok sık rastlanan bir pratik gerçekliktir.

Kapitalist zorbalığı yok etmek iddiasını taşıyanlar için kabul edilebilir bir tablo mu bu?

Düşünün ki, üniversiteler bu zamana kadar Türkiye solunun hep beyin takımını çıkarmıştır. İşçi sınıfını türlü gerekçelerle reformizmin pençesine bırakıp, bıkmadan küçük burjuvaziye yüklenen, ondan medet uman devrimci hareketin öznel zaafalarını tartışmayı bir yana bırakarak söylersek; nesnel bir gerçekliktir bu. Ne var ki, bugün öğrenci gençlik içerisinde olan devrimci güçlerin nitelikleri, geçmişle kıyaslanamayacak derecede zayıftır.

Bu güçlerin ana tartışma konuları, faşistler, polisler ve örgüt dedikodularıdır. Dedikodu diyoruz, çünkü bu alanlarda dahi politik bir değerlendirmeye, eleştiriye rastlamak zor.

Faşistlerle mücadeleden çokça bahsediliyorsa, daha ileri gidelim, faşistlerin dövlümleri sık sık konu ediliyorsa, bu devrimci olduğunun kanıtı mıdır? Kuşkusuz ki hayır. Önemli olan faşizme karşı mücadeleyi toplumsal devrimin ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirmektir.

Peki yapılan nedir? Bugün bir çok devrimci yapının ve gücün pratiği, bazı durumlarda faşizme karşı da değil, birey olarak faşistlere karşı olmaya indirgenmiş bir mücadelelilik oyununu çok fazla aşmamaktadır.

Oysa devrimcilik bütünsel bakmaktır. Değiştirmek istediğin ile kurmak istediğini anlamak, bu anlayış doğrultusunda politikayı somutlaştırmak, politikayı pratikte üretmek, yaptıklarından yeniden yeniden öğrenmektir. Yoksa hayatın bir parçasını, üstelik siğ bir şekilde mücadeleye konu etmek değil.

“Devrimci bilinçten güç almayan bir pratiğin soluksuzluğu hiçde yabancı olmamız bir konudur. Bilinç, pratikte karşılaştığımız güçlüklerin kaynaklarını anlamamıza ve dolayısıyla göğüslememizi ve nasıl aşılabileceği konusunda açıklık sağlamasını kolaylaştıracaktır” (Ekim, 15 Haziran, Sayı:147, Sayfa:17)

Devrimci demokrasinin apolitizminin kaynağı burasıdır.

Teorisizliğin apolitizmi

Özellikle devrimci demokratlarda raslanan teori küçümsemeciliğine de değinmek gerekir. Bu bir yönüyle, marksist devrimci teoriyi özümsemekten uzaklık, değil ya da kompleksten kaynaklanır. Çoğu

küçük burjuva devrimcisinin devrimci teoriden anladığı, dört duvar arasına kapanıp kitap okumaktır. Unutuyorlar, nasıl ki pratiksiz teori suya yazılmış güzel sözler ötesinde bir anlam taşımıyorsa, teoriziz pratik de örneğini çok gördüğümüz dar pratikçiliği aşmamaktadır.

Devrimci teori ile beslenmeyen devrimci demokrat kadrolar bu iç zayıflığı hissettikleri ölçüde, “aydıncılığa” tepki adı altında dar pratiklerini katı bir tarzda savunmaya kalkışır.

Devrimcilik yetinmek olamaz. Burjuva ideologların durmadan ürettikleri burjuva ideolojisini her alanda ve sürekli bir tarzda mahkum eden bir teori, sınıflar mücadelesinin ortaya çıkardığı tüm sorunlara diyalektik-materyalizmin marksist yöntemiye doğru yanıtlar verebilme yeteneği, burjuva düzeni yıkmak ekseninden şaşmayan bir iktidar perspektifi, bu doğrultuda her alanda devrimci mücadeleye hazır olmak... İşte devrimci militan budur. Bir çok küçük-burjuva örgütün başına çullanmış, devrimciliğin rantını yiyen, çok bilmiş ama hiç bir şey yapmayan “devrimci aydınlardan kurtulmanın tek çaresi budur. Sorun ne en büyük teorisyen, ne de en yiğit pratikçi olma sorunudur. Aksine sorun her ikisini de devrimci kimlikte bütünleştirebilmektir.

Pratiksizliğin apolitizmi

Dar pratikçilerin yanısıra bir de “yorumlayıcılar” var. Teorinin büyüüne kapılıp da pratiği unutanları kastediyoruz.

Kitap sayfalarındaki sağlam teorilerin, masa başlarındaki parlak tartışmaların tek başına devrimci marksizm olmadığı açıktır. Bu doğruyu, teoriyi çok iyi bildiklerinden, yorumlayıcılar da bilir. Ancak bilmek yetmiyor. Özümsemek, özümsemek için de herşeyden önce yapmak gerekir. Oysa yorumlayıcılar, “Sağlam bir pratik için çok iyi bir teori lazım” deyip dururlar. Ancak sıra bir türlü pratiğe gelmez..

Teori, politik mücadelenin ihtiyaçları doğrultusunda şekillenmek zorundadır. Gerisi akedemisyenlik, devrimcilik adı altında bir başka apolitizmdir.

Devrimcilik adı altında kendisini üreten bir başka apolitizm türü, gençliğin örgütsüz kesimi içerisinde geniş bir etkinlik alanına sahiptir. Bu kesim “solcu”, “devrimci” olarak geçirir. Ne var ki, ne herhangi bir pratikleri vardır, ne de “akademik” sınırlar içerisinde dahi bir öğrenme çabaları. Bunların solculuğu da, devrimciliği de en iyi ifadesini “marjinallikte” ve “entellik”te bulur. Devrimcilik onlar için “farklı” ve “ası” olmanın bir biçiminden başka bir şey değildir. Kısacası küçük burjuva bireyin kişilik arayışı ile sınırlıdır. Ve bu açıdan da, kendisini “marka” ve “pop müzik grupları” üzerinden ifade eden geniş gençlik kesiminden öde hiç bir farklılığı yoktur. Devrimcilik, devrimci olarak raslanabilen bu devrimcilik etiketini taktıktan sonra

ülkede neler olduğunu, ne yapabileceğini doğru dürüst tartışma konusu bile yapmaz. Çoğu kere giyim-kuşam, sol bir jargon ve burjuva yaşamın bazı kalıplarını sözde “takmamak” üzerinden “devrimcilik”lerini ifade eden bu kesim, toplumsal yaşamdan ve sınıf mücadelesinden soyutlanmış kendi gündemlerinin kısır döngüsüne hapsolmuş bir şekilde bocalayıp dururlar. Üstelik bunu “burjuvazinin gündemine teslim olmayalım” adı altında yaparlar. Oysa burjuvazinin gündeminden kaçalım derken, “geyiklerin gündemine” yakalanmak içten bile değil.

Bu ortama adını atanların çoğu, başlangıçtaki muhalif kimliğini hızla yitirmek noktasına gelir. Tepkileri giderek yumuşar. Daha doğrusu tepki duymanın anlmsızlığını keşfeder.

Diyecek ki cezaevlerinde tutsaklar bedenlerini açlığa yatırmışlar. Bunun karşısında bu kesim derin bir insani acıma duygusuna kapılır. Yavaş yavaş gelen ölümler giderek büyüyen bir dehşet duygusuna yol açar. İşte bu kesim, vicak vicak hümanizmi sayesinde, sözkonusu olaylar karşısında ya tümüyle duyarsız kalan ya da burjuvazinin ideolojik kuşatması altında onları onaylayan geri bilinçli kitlelerden ne denli farklı olduğunu hissederek tatmin olur. Bu kişisel tatmin onlar için yeterlidir. Değiştirme gücü ve umudu taşımadıkları düzene ve onun iğrenç politikalarına karşı harekete geçmek, bu uğurda bedeller göze almak ise onların düşünemedikleri bir şeydir. Küpe olarak kulağa asılan Che Guevera, dinlenen özgün müzik, Nazım Hikmet ve Ahmet Arif’ten ezberlenen bir kaç mısra... İşte ortaya konan “teпки” bunlarla sınırlıdır.

Bu kesim içerisinde yer alan bazıları da kendi içinde alternatif yaşam alanlarında yaratmak için kollarını sıvarlar. Kültür merkezleri, “muhalif” kafe ve barlar en gözde mekanlarıdır. Solun tabularına teslim olmamak adına her türlü ucubeliği devrimciliğin gereği olarak seçerler. Devrimci hareketin örgütel-politik zaaflarına yönelttikleri eleştirileri meşruluk zeminleri olur.

Geçmişin devrimci tarzda aşılması, ancak devrimci hareketin bütünsel bir ideolojik-politik eleştirisi üzerinden, devrimci birikim ve değerlere sahip çıkarak başarılabilir. Bunların yaptığı ise eksiklikleri tamamlamak değil, eksikliklerin içinden kaybolup gitmek, özü unutmaktır. Kapandıkları mekanlarda düzenin çirkinlikleri karşısında ah vah edip dururlar. Örneğin yozlaşmadan, “iğrenç insan ilişkileri”nden bahsederler. Kuşkusuz tüm bunlar vardır. Ancak yeninin zaferi ancak, kitlelerin içine girmenin, burada “her yerde devrim” bakışı ve inatçı bir devrimci çaba ile varolmayı başarmanın ürünü olabilir.

İktidar perspektifine dayanmayan, sınıf ve kitle mücadelesini eksen almayan, onu küçümsemeyen, değiştirici ve dönüştürücü bir güç ortaya koymayan hiç bir devrimci çaba apolitizmden kurtulamaz.

Tekellerin tiranlığı

Ünlü Amerikalı dil bilimci ve muhalif aydın Noam Chomsky ile Temmuz '97 de yapılan ve haftalık internet yayını Poonal'da iki bölüm halinde yayınlanan röportajı okurlarımıza sunuyoruz.

Soru: Öyle görünüyor ki Latin Amerika artık Bill Clinton'un hükümeti nezdinde öncelikli bir rol oynamamaktadır. İçsavaşlar ve gerilla eylemleri sönümlenmiş durumda. Bu dönüşüm kimi gözlemci tarafından "düşük yoğunluklu savaş"tan "düşük yoğunluklu demokrasi"ye geçiş olarak yorumlanmaktadır. Siz bu analize katılıyor musunuz?

Chomsky: Bence ABD'nin Latin Amerika'ya karşı politikası uzun bir zamana yayılarak sabit kaldı. Bu politika, iç belgelerde geçen, tasarımı '40'ların sonunda ve '50'lerin başında yapılan ve açıklanan politikalarla çok kuvvetli bir benzerlik taşımaktadır. Bu belgelerde Latin Amerika'ya oynamak zorunda olduğu bir rol atfedildi. Buna göre Latin Amerika bir hammadde kaynağı olmalıydı. Üretime ucuz işgücü sunmalı ve ABD ürünleri için bir sürüm pazarı durumuna gelmeliydi.

Tüm bunlar belli bir biçimde organize olmak durumundadır. Bu biçimsel bir demokrasi altında mümkün olabiliyorsa ne ala. Bağımlılık ilişkilerinin biçimsel bir demokrasi altında organize edilmesi kamuoyuna yönelik nedenlerden dolayı, dün olduğu gibi bugün de bir avantaj oluşturmaktadır. Fakat bunun önkoşulu tüm bunların uluslararası yatırımcıların ve yerel işbirlikçilerinin sıkı kontrolü altında cereyan etmesidir. (Dış yatırımcılar ile yerel işbirlikçilerin ilişkisi böylece bir çıkar birliğini doğurmaktadır.)

ABD, Latin Amerika'daki ekonomik gelişmenin karşısına dikilmiyor. Fakat daima tamamlayıcı bir gelişme istediler. Bu en yoğun biçimiyle yakın geçmişte, '40'lı-'50'li yıllarda görülmektedir. Örneğin Brezilya'ya '40'larda çelik fabrikaları kurma izni verildi. Fakat bu izin bir koşula bağlıydı. Sadece ABD'deki fabrikaların üretmek istemedikleri belli bir çelik türü üretilebilecekti. Yani genelde düşük teknolojiye izin veriliyordu. Ayrıca bu tür yatırımların ABD programlarına entegre olmuş olması gerekiyordu. Bunun bir etkisi özelleştirmedir. Özelleştirmenin anlamı çok basittir: Bir ülke ve onun yeraltı yerüstü kaynakları üzerine iktidarı devralmak/ele geçirmek. Bu genelde, radikal anti-demokratik özelliklerle karakterize olan yabancı şirketler aracılığıyla yapılmaktadır. Tekellerden daha anti-demokratik bir şey yoktur. Sözkonusu olan basitçe despotluklardır. O yabancı despotluklardır ki; belli bir ülkenin yeraltı yerüstü kaynakları üzerindeki denetimi devralmakta ve kamuoyunun herhangi bir karar verme alanını olabildiğine daraltarak devletin

mevcudiyetini asgari düzeye indirmektedir. Bunlar demokratik bir çerçevede yapılabiliniyorsa ne ala, zira bu kamuoyuna dönük çalışmayı kolaylaştırmaktadır. Eğer birbirinin aynısı iki parti arasında seçim yapılacaksa, durum daha da hoş olmaktadır; neredeyse demokrasinin çok güzel bir şey olduğunu iddia edebilecek kadar. Soru bunun gerçekten işleyip işlemeyeceğidir. Gerçek efendi kimdir?

Kıtanın güneyinde yer alan en önemli ülkeyi, Brezilya'yı ele alalım. ABD 1945'e kadar Brezilya üzerindeki denetimi devraldı. Brezilya onlar için, üzerinde gelişmenin türlü bilimsel metodlarını deneyebildikleri ve 90'lı yıllara değin pratiğe dökerek icra edebildikleri bir laboratuvar olageldi. Brezilya dev bir ülke, kendi yolunda yürümeyi denese ve az buçuk görel bir bağımsızlığa sahip olsa da, ABD'nin koyduğu koşullara boyun eğmekte ve onun tam denetimi altındadır. Brezilya '80'li yıllara kadar sözümona bir 'ekonomi-mucizesi' ne sahne olduğu için örnek gösterilerek övülmekteydi. Fakat bu sadece bu ülkede ABD'nin fevkalade başarılı nüfusunu ifade etmekteydi. BM'in toplumsal gelişim raporları baz alınırsa Brezilya'nın Arnavutluk'a yakın bir yerde değerlendirildiği görülecektir. Fakat bu, hiçbir zaman önemli değildi. Zira burada aşırı zengin kişilerden oluşan, yeraltı/yerüstü kaynaklarının büyük bölümüne sahip bir zümre bulunmaktaydı. Birçok yatırım olanağı ve ekonomik bir büyüme mevcuttu. Diktatörlük dönemindeki Şili'den daha hızlı bir büyüme kaydetmesinin yanında ülke nüfusunun %75'inin yoksulluk sınırının altında yaşadığı önemsiz bir ayrıntıydı. Model budur ve halihazırda da sürmektedir. Tekrar ediyorum; bu model biçimsel bir demokrasi altında icra edilebiliyorsa, o kadar makbuldür.

'80'li yıllardaki gerilla hareketleri ve kalkışmalara doğal olarak savaş açılmak zorunluluğu vardı. Zira olanlar bu gelişim modelini kırma denemeleriydi. Savaşlar çoğu ülkede, (katolik) kileselere karşı mücadele şeklinde kapsayacak kadar genişletilmektedir.

'80'li yılların bir baskiskoposun öldürülmesiyle başlaması (El Salvador'da Monsignor Arnulfo Romero ve yine altı aydın Cizvit'in (yine El Salvador'da) katledilmesiyle sona ermesi hiç de tesadüfi değildir. Olanlar sembolik bir değer taşımaktadır. Bu savaşların çıkış noktası '70'li yıllarda, Rutilio Grande gibi eylemcilere karşı düzenlenen suikastlerdir. O öldürüldüğünde (Mart 1977'de) biz nedenini biliyorduk ama buralarda kimse onun ismini duymamıştı. Fakat yine de bu cinayet ABD resmi kolluk kuvvetleri ile yoksullar arasında örgütlenme çalışmasında bulunan kilise mensublarına karşı saldırı misyonunu üstlenmiş yerel faşist güçlerle işbirliğinin önemli bir adımı olmuştur. Bir sonraki kurban baskiskopos Romero olacaktı, zira onun halk kitleleri üzerinde önemli bir etkisi vardı. Sonra '80'li yıllarda geniş kara listeler oluştu. Katledilenlerin çoğunluğunu yoksul Kızılderili köylüsü, işçiler, insan hakları eylemcileri ve sıradan emekçiler oluştuyordu. Guatemala ve bölgenin geri kalan kesimlerindeki gelişmeler bundan farklı değildi.

ABD'nin kanlı müdahaleleri resmi olarak soğuk savaşla gerekçelendiriliyordu. Ama bununla hiç bir alakası yoktur. Haiti'de soğuk savaşın bitiminden sonra tıpa tıpa aynı şey yaşandı. Hikaye aynı hikaye: ABD, bizzat Clinton da dahil, bir askeri cuntası kurdu ve ona illegal petrol ticareti yapması için izin

veriyordu. ABD görünürde uygulanan uluslararası ambargo cephesinde yer alıyor, fakat gerçekte Texaco (dev ABD petrol tekeli)'nin petrol ihracatına göz yumuyordu. Bu fiilen ambargonun delinmesiydi. Ambargo'ya rağmen ticaret sürdürüldü ve askeri liderlerle yakın bir ilişki içine girildi vb. Eğer ABD gündelik yaşanan bunca vahşet ve cinayetlerden sonra biçimsel bir demokratik sisteme geçiş adımına izin verdiyse, bu ancak 1990 yılında önerdiği fakat kitlelerin sert protestosuna maruz kalan programının kabul edilmesi koşuluyla gerçekleşti. Hatırlatmak gerekiyor ki, o dönemki seçimlerde ABD'nin desteklediği aday oyların ancak %14'ünü alabilmişti. Fakat gelinen yerde aslanan kişi değil, fakat tüm kuvvetle dayatılan hükümet programıdır. Ve meşru hükümete (Aristide hükümeti) ancak terör dalgası misyonunu tamamladıktan sonra ülkeye geri dönüş izni verildi. Şimdi bu ülkede görünürde biçimsel bir demokrasi vardır. Son seçimlerde seçmenlerin sadece %5'inin katılım sağladığı bir demokrasi. Orada gerçekten olanları ancak Haitililer anlayabilir.

Yeniden, daha önce de belirttiğim gibi bölgenin en önemli örneği olan Brezilya'ya dönelim. Orada şu anda Vale-Şirketinin (Vale do Rio Doce Maden İşletmeciliği) özelleştirilmesiyle ilgili büyük bir skandal cereyan etmektedir. Sözkonusu şirket dünyanın 500 büyük kıtalararası tekeller listesinde yer alan 3-4 Latin Amerika işletmelerinden biridir. Bu işletme çok zengin, Brezilya'nın en büyük işletmesidir ve gerçekte doğal kaynakların da çoğunluğunu denetimi altında bulundurmaktadır. Brezilya muazzam mineral rezervlerine sahiptir. Bunun büyük bölümü Vale'ye aittir. Tekel dev bir altyapıya sahip; otoyolları, limanlar, gemiler, son model ileri teknolojiyle kocaman bir kurum. Hükümet şimdi bu tekeli -yerli eksperlerin verdiği rakamlar doğruysa- inanılmaz düşük bir fiyata satmaktadır. Fiyatlandırma satın almaya ilgi gösteren tekellerin bazıları ile bağlantısı bulunan M.Lynch adında Amerikan bir firma ile birlikte yapıldı. Bunların en büyüklerinden biri Anglo-Amerikan "Sudafricana" şirkettir. Bütün bu olup bitenlerde gün ışığına çıkan, şu anda Brezilya'nın geleceğinin büyük bir bölümünün yabancı tekellerin eline geçtiğidir. Brezilya hükümet üyelerinin bu işletmenin yönetim kurulunun bir parçasını oluşturdukları takriben on yıl sonra ortaya çıksa hiç de şüphe olmazdı. Sanıyorum bu çarkın nasıl işlediğini açıklamam gerekmiyor. Meksika buna iyi bir örnektir. Sözkonusu olan, kamuoyunun etkisini büyük ölçüde daraltmak ve yeraltı/yerüstü kaynakları üzerindeki denetimini büyük güçlere özellikle de ABD'ye bağlı özel despotluklara transfer etme programıdır. Biçimsel demokrasi kendini işte bu parametreye uyarlamak zorundadır. Dahası, yoksulların haklarını savunmak

için halk seferberliği yeniden alevlendiğinde veya kilise içerisinde bununla ilgili bir hareket gözlemlendiğinde yeniden şiddete geri dönülmesi hiç de şaşırtıcı bir gelişme olmayacaktır. Kolombiya'daki güncel durum bunun açık bir göstergesidir.

Soru: Bu noktayı biraz daha açar mısınız?

Chomsky: Bu yarımküredeki en kötü insan hakları ihlalcisi Kolombiya'dır. Günde belki 10 siyasi cinayet işlenmektedir. Tek bir bağımsız siyasal parti var, Union Patriótica. Bu partinin, kurulduğundan bu yana aralarında devlet başkanı ve belediye başkan adaylarının da bulunduğu yaklaşık 3500 üyesi katledilmiş durumda. Tüm bunlara rağmen uluslararası planda bu ülkeden bir demokrasi olarak bahsedilmektedir. Bağımsız tek siyasal parti kanlı bir şekilde yok edilmeye çalışılmasına ve vahşetin istisnayı değil kaideyi oluşturmasına rağmen. Kolombiya dünyanın en yüksek iç göç oranına sahip. Bu ülke, herhalde dünyadaki tüm öteki ülkelere kıyasla toplam nüfusa orantılı en büyük göçmen akışına sahiptir. Dehşet gündeliktir orada, fakat Kolombiya ABD'nin bu yarımkürede yaptığı askeri ve eğitim yardımının neredeyse yarısını almaktadır. Clinton'un özel desteği de cabası. Bu rakamlar bu yardımın önümüzdeki yıl daha da artacağını belirten Human Rights Watch'tan alınmadır. Bahane olarak uyuşturucu ile mücadele gösterilmektedir, fakat bunun uydurma bir masaldan ibaret olduğunu herkes biliyor. ABD, boğazına kadar uyuşturucu ticaretinin içinde olan ordu ve paramiliter güçleri desteklemektedir.

Söz konusu olan düşük yoğunluklu bir savaş değildir. Fakat buna rağmen, ABD'nin eğitimi ile gerçekleştirilen direniş ve kalkışmalara karşı bir tür mücadeledir. ABD yardımı pratikte, özellikle geçtiğimiz aylarda Uluslararası Af Örgütü ve Human Rights Watch tarafından dünya çapında işlenen en ağır suçların failleri olarak gösterilen ordu birliklerine aktarılmaktadır. Ama bu hiç bir önem taşımamaktadır. Yardım alanın suçluluğu politikayı belirleyen bir kriter değildir. Politikalar konuşmanın ilk bölümünde aktardığım kriterler tarafından belirlenmektedir. Söz konusu politika farklı şekillerde ve taktik durumlara, mevcut koşullara göre uygulanırsa da epey sağlam ve değişmezdir. Bireyler tarafından değil sağlam/köklü ABD kurumlarında belirlenmemektedir. Bireyler küçük değişikliklere katkıda bulunabilirler ancak köklü hiç bir şey değiştiremezler. General Motors'un başkanının kim

olduğu önemli değildir. Hepsı beş aşağı beş yukarı aynı politikayı yapıyorlar. Belki ince farklılıklar gösteren kararlar verseler de hepsi de pazardaki karlarını genişletmeyi denemeye devam edecekler. Bunu yapmazsan kendini dışarda bulursun, bu kurumsal bir kuraldır.

Hükümetler, halkın politika yapabildiği durumlar dışta tutulursa, pek bir farklılık göstermezler. Mesele Reagan hükümetine '80'li yıllarda El Salvador, Guatemala veya Nikaragua'ya ABD askeri birliklerini göndermek mümkün olmamıştı. Kendi verdikleri isimleriyle 'yeraltı çalışmasına' başvurmak durumunda kalmışlardı. '60'lı yıllarda John F. Kennedy Kuzey Vietnam'a saldırmak için ABD ordusunu göndermek istediğinde sözkonusu olan başka bir realiteydi. Reagan bunu tekrarlamak istemişti fakat bunda başarılı olamadı zira yükselen protesto büyüktü. Ülke değişmişti, bir dayanışma hareketi mevcuttu ve oluşan iç direnç ABD ordu birliklerinin dolaysız bir saldırıyı göze alamayacağı kadar büyüktü. Dolaylı yollara başvurmak gerekiyordu. Bu örnekler tabi ki anlamsız değildir. Halkın politik gelişimleri değiştirebildiğini göstermektedir. Fakat büyük politikalar değiştirilemiyor, bunlar halktan değil fakat özel güçlerden, genelde büyük ölçüde hükümetlere ve onların niyetlerine hükmeden tekellerin sistemi tarafından belirlenmektedir.

Soru: Bu tekeller, değişikliklerden bağımsız olarak uluslararası para kuruluşları ve dünya bankası üzerinde de kontrolü ellerinde bulunduruyorlar mı?

Chomsky: IMF ve Dünya Bankası bağımsız kuruluşlar değil ki. Onlar sadece kendilerini denetleyenlerce söylenenleri uygulamaktadır. Bu birinci derecede ABD'dir. Politika Washington'dan gelmektedir. Sözlerimde belli bir abartı var tabi ki. Zira mesele bu kadar tekdüze ve basit değil, aslında daha karmaşık. Bu politikaları şekillendiren birçok etken var, zira Avrupa'nın kendi çıkarları var, Japonya'nın kendi çıkarları var, Güney Kore'nin kendi çıkarları

var ve Latin Amerika'nın da daha düşük bir bağımlılık çerçevesinde kendi çıkarları var. Gerçek, dile getirilenden daha karmaşık kuşkusuz. Fakat yine de anahatların doğru çizildiğini düşünüyorum. Ki bunlar uzun bir zaman boyunca hep sabit kaldı.

Soru: Clinton'un sıraladığı önceliklerin içerisinde global ekonominin önemi de yetersiz. DE/Kıtap Arşivi https://tr.wikipedia.org/wiki/Clinton_1997 Latin Amerika'nın ABD için gerçekten

oynadığı rol nedir? Özellikle Clinton tarafından 2005 yılı için önerilen serbest ticaret ışığında bu rol nedir?

Chomsky: Herşeyden önce hatırlatmalıyız ki bu zatlardan hiçbiri serbest ticarete inanmamaktadır. Kimse inanmamaktadır. Serbest ticaret başkası için belki, fakat ABD için iyi değildir. Daha yeni dramatik bir örneğini gördük. Avrupa Birliği Dünya Ticaret Örgütü (WHO) önünde ABD'ye karşı, aslında başlıbaşına serbest ticaret ihlali olan Helms-Burton yasasından (Küba ambargosu) dolayı dava açtı. Fakat serbest ticareti ihlal etmesini aşan yanları var: bu yasa üçüncü ülkelere abluka dayatmakta ve ABD'nin koyduğu kuralları ihlal eden herkese ABD ile ticareti durduracağı tehditinde bulunmaktadır. Bu serbest ticaret sözleşmesinin radikal bir ihlali olduğu içindir ki, Avrupa Birliği dünya ticaret örgütüne protestolarını bildirdi. Peki ABD'nin buna tepkisi ne oldu?

İki şey yaptılar: İlkın, hemen defansa çekilerek Dünya Ticaret Örgütü'nün politikaları hakkında yargıda bulunmalarına izin vermeyeceklerini açıkladılar. 'Biz istediğimizi yaparız ve bizi serbest ticaret antlaşmaları ilgilendirmemektedir' anlamına gelen açıklamalarda bulundular. İkinci olarak, Avrupa Birliğine resmi olarak bunun onları ilgilendiren bir husus olmadığını bildirdiler. Resmi gerekçeyi kelime kelimesine hatırlamıyorum, ama anlam itibarıyla aktarıyorum: ABD otuz yıldır Küba hükümetini devirme uğraşı vermektedir ve bu Birleşmiş Devletlerin bir iç politikasıdır. Avrupa'nın kendilerine meydan okumaya ve dolayısıyla meseleyi Dünya Ticaret Örgütüne getirmeye de hakkı yoktur.

Tüm bunlar bize bir çok şeyi anlatmaktadır. Birincisi, ABD'nin tüm öteki devletler gibi avantaj elde etmeye çalıştığı ticaret anlaşmalarının anlamını. Hoşlarına gitmediği zaman bu anlaşmaları basitinden çöp sepetine atmaktadırlar. İkincisi, ABD'nin başka bir hükümeti devirme hakkına sahip olduğunun zımni kabulünü. Küba hükümetini devirmek istiyorlarsa bu tabii ki onların en doğal hakkıdır ve bir iç meseledir. Ve bunun uğraşı otuz yıldır veriliyorsa iyidir. Sonuçta bu kabul da görmektedir, serbest ticareti yaralasa da. Meksika ile aynı hikyaye yaşandı. Burada kastettiğim ABD'nin birkaç ay önce Meksika'yı domates ihracatlarını durdurmaya zorlaması ve değişik koşullar dayatmasıdır. Bundan Meksika ihracatı yaklaşık bir milyar dolar zarar etmektedir. Bu zorbaca dayatmanın tek bir nedeni var, o da ABD'deki tüketicilerin Meksika domateslerini bulmalarıdır. Başka sözlerle ifade edersek:

Serbest ticaret pek iyi işliyordu, fakat istenilmeyen bir sonuç üreterek. Florida'lı tarım üreticilerinin fiyatları bastırıldı. Öyleyse bundan çıkartılan sonuç şudur: serbest ticaret umulmayan sonuçlara işliyorsa onu ortadan kaldırırısın. 'Sokakların patronu' olmak budur işte. Ne istiyorsan onu yaparsın ve haklı olan yine sensin....

Kuzey-Amerika serbest ticaret sözleşmesi (NAFTA) gerçekte bir serbest ticaret anlaşması değildir. Tersine son derece himayeci bir sözleşmedir. Bu yüzdendir ki gerçekten bir serbest ticaret anlaşması için argümanlar ortaya süren çok az kişi- çoğunluğu ekonomi teorisyenleri bulunmaktadır. NAFTA'yı yargılamaktadırlar zira kendi ifadelerine göre de himayecidir. Asıl nokta NAFTA'nın kaynağı karmaşık olan normlar koymasıydı. Bunun amacı ABD'ye, gerçek rakipleri

Avrupalılar ve Japonlar karşısında bu korumalı pazar içerisinde belli bir averaj vermektir. Himayeciliktir bu. NAFTA, son derece himayeci olan ve dünya ticaret örgütü ile gerçekleştirilen müdahale haklarını düzenlemeye yönelik bir sözleşmedir. Dünya Ticaret Örgütü anlaşmalarının en önemli ilkelerinden biri de, örneğin 'entelektüel özel mülkiyet hakları' dedikleri şeydi. Bunun ticaret ile bir alakası yoktur, düpedüz himayecilik! Yaptıkları şey patent haklarını radikal bir tarzda başka ülkelerin kabul ettiği düzeyin çok üstüne çekmektir. NAFTA üyesi ülkelerin kendi tarihlerinde kabul ettikleri düzeyin çok ötesine. Bunun ardında yatan amaç büyük batılı tekelere güvenceler sağlamaktır. İlaç tekele Merck buna bir örnektir. Bu, serbest bir ticaret değildir, himayeci bir ticarettir. Bu yöntem teknolojik yenilenmeyi dahi engellemektedir. Olay yakından incelendiğinde görülecektir ki, ürün patentleri devreye sokulmaktadır. Eskiden sözkonusu olan genel geliştirme patentleri idi. Merck tekele bir ilacı üretme şekli geliştirerek buna bir patent almaktaydı. Şimdi sadece ilacı üretme şekline değil aynı zamanda bileşimini de patent altına alabilmektedir. Bu, Brezilyalı veya Arjantinli şirketler daha iyi bir üretim biçimini geliştirmeleri, aynı bileşimde daha iyi bir ilaç buluşu yapmaları durumunda bunu kullanamayacakları anlamına gelmektedir. Yani sözkonusu olan yenilenmeye bir saldırı, geliştirmeye bir saldırı, büyümeye bir saldırı ve WHO anlaşmasının özünü vuran serbest ticarete bir saldırıdır. Bu anlaşmalar yatırımcıların haklarına ilişkindir. Fakat bunun serbest ticaret ile bir alakası yoktur.

Nürnberg'de anti-faşist yürüyüş!

Stuttgart'dan bir S.Y. Kızıl Bayrak okuru

Hindistan: Siyasal bağımsızlığın 50. yılı

Her kesimiyle Hindistan toplumu 50 yıl önce kazandığı siyasal bağımsızlığını kutluyor. İngiliz Kraliyeti'nin bir sömürgesi olan Hindistan 15 Ağustos 1947 yılında "bağımsız" ülke statüsüne kavuştu. Ulusal bağımsızlık mücadelesine 1885 yılında kurulan Kongre Partisi önderlik etti. Milli burjuvazinin politik örgütü olan Kongre Partisi, İngiliz emperyalizmiyle köklü bir hesaplaşmaya girme konumundan uzak, dolayısıyla sömürgecilerle her türlü uzlaşmaya yatkın bir partiydi.

Hint burjuvazisinin ikili tutumu

İngiliz sömürgeciliğine karşı direniş çok değişik biçimlerde gelişti. Barışçıl başvurulardan kitlesel boykot ve politik genel grevlere, bireysel terörden silahlı mücadeleye kadar uzanan bir çok mücadele biçiminde ifadesini buldu. Mücadelenin önderleri farklı sosyal-politik güçlerin saflarından çıktılar.

Ulusal uyanış farklı zaman ve mekanlarda kendisini ortaya koydu. İngiliz egemenliğinin farklı bölgelerdeki ağırlığı ve sosyo-ekonomik gelişme bunun temelini oluşturuyordu. İngilizler tarımda feodal ilişkileri korurken, Bombay'da 19. yüzyılın ortalarından itibaren yerli burjuvalar ilk fabrikalarını kurmuşlardı. Kapitalist gelişme, burjuvazi ile proletaryanın yanısıra modern bir aydın tabakanın ortaya çıkmasına da yolaçmıştı.

Anti-sömürgeci mücadele süreci içinde milli burjuvazi en önemli politik güç olarak biçimlendi. Ulusal bağımsızlık mücadelesinde kendi sınıf çıkarlarını bütün ulusun çıkarları olarak göstermede başarılı oldu. Bu mücadelenin temposunu ve içeriğini belirledi. Hint burjuvazisi politik taleplerini İngiliz emperyalizmine ekonomik bağımlılığını gözeterek

formüle etti ve hiçbir dönemde "ana ülkeden" tam kopma cesaretini gösteremedi. Anti-sömürgeci eylemleri uzlaşmayı amaçlayan barışçıl çıkışlardı. Gandhi ulusal reformcu burjuvazinin temsilcisi olarak kitleleri bu doğrultuda harekete geçirmeyi başarabildi.

Hint burjuvazisi İngiliz emperyalizmine karşı olduğu gibi halk kitlelerine karşı da ikili bir tutum izledi. Bir taraftan her sınıf ve katmandan kitleleri ortak düşmana karşı mücadeleye yöneltip anti-emperyalist kitle hareketinin gelişmesini sağladı. Diğer taraftan hareketi kendi sınıf çıkarları çerçevesinde iki noktada sınırladı. Birincisi anti-emperyalist mücadelenin yöntem ve sürekliliğine; ikincisi ise sosyal içeriğine ilişkin. Burjuvazi ulusal bağımsızlık hareketi ile köylü kitlelerinin toprak mücadelesini birbirinde ayırmak çabasını sistemli bir şekilde güttü. Hint burjuvazisinin en büyük korkusu ulusal bağımsızlık mücadelesi sürecinde toprak devrimiyle bütünleşen bir köylü hareketinin gelişmesiydi. Bir taraftan İngiliz emperyalizminin karşısına ciddi bir güç olarak çıkabilmek için ulusal bağımsızlık mücadelesine köylü kitlelerini katmaya çalıştı, diğer taraftan köylü hareketinin kendi denetiminden çıkabileceği korkusuyla hareket etti. Kitle hareketinin radikalleşmesi ile Gandhi'nin sivil direnişinin yaygınlaşması madalyonun iki yüzüydü. Emekçi kitlelerin anti-sömürgeci eylemlerinin İngiliz emperyalizminin egemenliğini sarstığı bu süreçte burjuvazi egemen güç olmayı başardı. Askerlerin silahlı ayaklanmaları Kongre Partisi tarafından engellendi. Askerler silahsızlandırılarak teslim alındı.

İngiliz emperyalizmi son ana kadar "böl ve yönet" politikasını canlı tuttu. Etnik ve mezhepsel çatışmalar

körükledi. Gandhi'nin çabalarına rağmen Pakistan'ın bağımsız bir devlet olarak örgütlenmesinin önüne geçilemedi.

Hindistan'ın "bağımsızlığı" ve "yeni sömürgecilik"

'50'li-'60'lı yıllarda bağımsızlığını ilan eden ülkelerin tümü ortak sorunlarla karşı karşıyaydılar. Ulusal bağımsızlığın savunulması ve pekiştirilmesi, ekonomik geriliğin aşılması, sömürgeciliğin kalıntılarının temizlenmesi açlık ve sefaletle çözüm bulunması vb. Ancak sömürgecilik tarafından biçimlenen yapılanmalar "siyasal bağımsızlık" koşullarında da varlığını sürdürdü. Emperyalist güçler bu genç bağımsız ülkelerin kendilerine bağımlılığını pekiştirmek için her yöntemi kullandılar. "Yeni sömürgecilik", ulusal bağımsız devletlerin oluşumunun diğer yüzüydü.

"Yeni sömürgecilik" kendisini; politik müdahale, bağımsızlığı değişik yöntemlerle tahrip etme, askeri yardım ve müdahale, gizli antlaşmalar, politik manevralarla hükümetlerin düşürülmesi, ekonomik yardım, kredi baskısı, boykot, uluslararası kuruluşlardan dışlama vb. biçimlerle ortaya koydu. Değişik araç ve yöntemlerle bağımsızlığını kazanan ülkeler üzerinde politik, ekonomik, kültürel ve askeri alana kadar uzanan bir egemenlik kuruldu.

İşte Hindistan bugün bu tarihsel-toplumsal sorunların ağır yükü altında ezilmektedir. Bütün toplumsal katmanların temsilcisi olarak hareket eden Kongre Partisi, 1947'den sonra, önce Nehru ve daha sonra Gandhi'nin kızı İndira Gandhi önderliğinde '70'li yıllara kadar zorluk çekmeden seçimleri kazandı. Geline yerde Hindistan politik, bölgesel, etnik ve dini çatışmalarla yüzyüzedir. Güçlü ve

militan bir işçi sınıfına sahip olan bu ülke son on yıldır güçlü politik grevlerle sarsılmaktadır. Büyük burjuvazinin politik temsilcisi Kongre Partisi büyük bir erozyon yaşamaktadır. Egemen burjuva blokun yıllar süren sarsılmaz etkisi gerilemiş, bu, özellikle milliyetçi-faşist Hindistan Halk Partisi'nin güçlenmesini getirmiştir. Burjuvazinin bu kesimi özellikle Sri Lanka'ya karşı bir ilhak çizgisi savunmaktadır. Onuç farklı bölgesel, liberal ve sol politik parti ve güçten oluşan bugünkü hükümet, Kongre Partisi'nin gerçekleştiremediği toplumsal konsensüsü başarıma çabası içindedir. Buna yönelik çabalar ne olursa olsun, ağır sosyal sorunlar ve bu temel üzerinde keskinleşen çelişkiler ülkesi olan Hindistan'da değişik sınıfsal çıkarları uzlaştırma çabası başarılı olamamaktadır.

Hindistan'da halkın büyük bir kesimi açlık sınırının altında yaşamaktadır. Kapitalist gelişme son 50 yıl içinde kırsal alanda yaşayan onmilyonlarca insanın yerleşim yerlerinden zorla kovulmasına yolaçmıştır. "Ulusal bağımsızlık"ın öncü gücü burjuvazi, zaman içerisinde emperyalizme bağımlılık ilişkilerini pekiştirerek ekonomik olarak palazlanmıştır. Bu sürece işçi sınıfı ve emekçilerin sosyal ve kültürel yıkımı eşlik etmiştir.

Hindistan örneği işçi sınıfı önderliğinde ve köylülüğün toprak ve özgürlük talepleri ekseninde gelişmeyen ulusal kurtuluş mücadelelerinin sınırlarını ve sonuçlarını ortaya koymaktadır. Bu tür bir bağımsızlığın emperyalizme iktisadi bağımlılığı ortadan kaldırmadığı gibi zaman içerisinde daha da güçlendirdiğini yine 50 yıl önce siyasal bağımsızlığını kazanan Hindistan örneği bize göstermiştir.

İran'da Hatemi dönemi

Hatemi, egemen ulema kastın tersine toplumdaki istemleri harekete geçirme yeteneği gösterebildi. Seçim sonuçları bu gerçeği ortaya koydu. Bu gelişme dünya kamuoyunda da yankı buldu. Nitekim seçim sonuçları gerici ulemanın bir yenilgisi olarak algılandı. Fakat geleneksel molla kastının küçük bir dönüşüme dahi tahammül edemeyeceği biliniyordu. Hatemi hem kitlelerin, özellikle de gençlerin ve kadınların beklentilerine cevap vermek, hem de egemen kastın tepkilerin gözetmek zorundaydı. Bu çerçevede yeni hükümet kabinesinin görüşüleceği parlamento toplantısında genel bir hesaplaşma bekleniyordu. Öyle de oldu.

20 Ağustos'ta adaylar üzerinde yapılan tartışmalarda Hatemi beklenmedik yeni bir başarı elde etti. Parlamento sunduğu kabine kabul edildi. Bu gerici ulema kastının ikinci bir yenilgisi olarak nitelendirilebilir. "Söyleyin bakalım, Salman Rüştü'ye rastlarsanız onu öldürür müsünüz?" sorusu, iki günlük tartışmalar esnasında kültür bakanı Mohadşeraniye soruldu.

Parlamento görüşmelerinde önce gerici dini basın sistemli bir şekilde bazı isimleri Batı yanlısı, İslam düşmanı, şeytanla işbirliğine hazır kişiler olarak sundu. Dışişleri bakanı Kamel Harazi ve İçişleri bakanı Abdullah Nuri bu kampanyanın hedefleri haline geldi. İçişleri bakanı 1992'de iç muhalefete karşı sert önlemler almadığı için geleneksel burjuva kast tarafından görevden uzaklaştırılmıştı. Tartışmaların üzerinde en çok yoğunlaştığı kişi ise, Tahran belediye başkanı Rıza Karbatsı oldu. Belediye başkanına, başkentte düzenlediği caz konserleriyle gençliği yoldan çıkarttığı, kız ve erkeklerin ayrı odalarda tutulmadığı, böylece İslam anlayışına ters düştüğü suçlamalarında bulunuldu. ABD ile ilişkiler dışında üç bakan da İran toplumuna ilişkin liberal söylemlerini tekrarladılar. Bunun toplumun bütün kesimlerinin beklentisi olduğunu söyleyerek başka türlü davranamayacaklarını savundular. Hatemi de açıktan bakan adaylarını savunarak destek sundu. <http://www.iranpress.com> Kitap Arşivi - https://tr.wikipedia.org/wiki/İran'da_Hatemi_dönemi

gruplar, yaptıkları açıklamalarla ulema kastına karşı tepkilerini yeniden vurguladılar. Bu kitlesel destek parlamentodaki liberal eğilimi güçlendirdi.

Yeni kabine, 1979 devriminden 1992'ye kadar iktidarda önemli bir konuma sahip olan ve İslami dışı muhalefetin tasfiye edilmesinde esas rolü oynayan Bazar burjuvazisinin liberal temsilcilerinden oluşmaktadır. Bu kesim '92'den itibaren toplumda yeni bir atmosfer yaratmanın zorunluluğu üzerinde durmuş, belli politik reformları savunmuş, fakat başarılı olamamıştı. Bu kesim şimdilik yeterli ekonomik ve politik gücü elde etmiş bulunuyor. Basın-yayın özgürlüğünün yanısıra siyasi partilerin serbest bırakılması gerektiğini savunuyor. Bu dönüşüm içerde egemen burjuvaziye nefes aldırması ve ona yeni manevra olanakları yaratmıştır. Bu dönüşüm dışarıda da dünya pazarıyla daha kolay bütünleşme olanakları sağlayacaktır.

https://tr.wikipedia.org/wiki/İran'da_Hatemi_dönemi politikada yeni bir döneme girmiştir. Gerici ulema kasti

önemli bir güç olarak varlığını koruyacak, fakat toplumda ve politik yaşamda bugüne kadar oynadığı belirleyici rolü artık oynayamayacaktır. Bundan sonraki gelişmeleri esas olarak sınıf mücadelesinin yoğunluğu ve alacağı biçim belirleyecektir. Özellikle işçi sınıfı yıllardır gaspedilen haklarını geri almak kararlılığındadır. Gençlik ve kadınlar ufak kırıntılarla yetinmek istememektedir.

Bu yeni politik atmosfer yeni politik sorunları da gündeme getirecektir. Hatemi ve kabinesinin burjuvazinin genel çıkarlarına zarar verecek adımlardan kaçınacağı açıktır. Politikanın içine farklı bir boyutta giren emekçileri aldatmak kolay olmayacaktır. İran'ın önümüzdeki süreçte yeniden politik grevlerle sarsılacağına pek çok işareti vardır. Toplumun diğer kesimleri bugüne kadar işçilerin yarattığı sarsıntılar sayesinde nefes aldılar. Bundan sonra da farklı olmayacaktır. İran keskinleşecek sınıf çatışmalarıyla bölgenin en önemli ülkesi olmaya devam edecektir.

Barış sorunu

V. İ. LENİN

SOSYALİSTLER için öncel (*immediate*) bir hareket programı olarak barış sorunu ve onunla ilişkili olarak barış koşulları sorunu, evrensel bir ilgi görüyor. Sorunu, alışlagelen küçük-burjuva ulusal görüş açısından değil, ama gerçekte proleterce ve enternasyonalist açıdan ortaya koyma çabalarından ötürü *Berner Tagwacht*'a şükan borçluyuz. n° 73'te ("*Friedensehnsucht*"), barışı arzu eden Alman sosyal-demokratların, junker hükümetinin siyasetiyle ilişkiyi kesmelerine (*sich lossagen*) ait başyazı notu mükemmeldi. Yoldaş A.P.'nin, barış sorununu küçük-burjuva görüş açısından çözümlemek için boşboşuna uğraşan "acız laf cambazlarının kendini beğenmiş davranışları"na (...) yönelttiği saldırı da (...) mükemmeldi.

Bu sorunun sosyalistler tarafından nasıl sunulması gerektiğini görelim. Barış sloganı, ya belli barış koşullarıyla ilişkili olarak ya da herhangi bir koşulla ilişkisi olmaksızın, belli bir tür barış için değil, ama genel olarak barış için (*Frieden ohne weiteres*) savaşım olarak öne sürebilir. İkinci durumda, açıkça görüldüğü gibi, slogan yalnızca sosyalist olmamakla kalmıyor, aynı zamanda içerik ve anlamdan da tüm olarak yoksun bulunuyor. İnsanların çoğu, kesinlikle, genel olarak barıştan yanadır; Kitchener, Joffre, Hindenburg ve Kanlı Nikola da bunlar arasındadır, çünkü *herbiri* savaşın sona ermesini istiyor. Ama güçlük şurada ki, herbirinin öne sürdüğü barış koşulları, emperyalist (yani öteki halkları ezici ve yağmalayıcı) ve "kendi" ulusunun yararına olan koşullar.

Birbirine karşı olan iki sınıfı, iki siyasal çizgiyi, en farklı şeyleri "birleştirici" bir formül yardımıyla *uzlaştırma* amacını güden *değil*, ama yığınların, propaganda ve uyarma yoluyla, sosyalizmle kapitalizm (emperyalizm) arasındaki kapatılamaz farklılığı görebilmelerini sağlayacak sloganlar ortaya atılmalıdır.

Sözü sürdürelim: Başka başka ülkelerin sosyalistleri, belli barış *esasları* üzerinde birleştirilebilirler mi? Eğer bu olursa, söz konusu esaslar, kuşkusuz, bütün ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının tanınmasını ve her türlü "toprak ilhaki"nın, yani kendi kaderini tayin hakkını ihlal edici girişimlerin reddini de içermelidir. Ne var ki, eğer kendi kaderini tayin hakkını yalnızca bazı *uluslar* için kabul ederseniz, o zaman belli bazı ulusların *ayrıcılıklarını* savunuyorsunuz, yani siz bir ulusalci ve emperyalistsiniz, sosyalist değilsiniz, demektir. Yok eğer bu hak *bütün* uluslar için tanınıyorsa, o zaman örneğin yalnızca Belçika'yla yetinemezsiniz; hem Avrupa'daki (Britanya'da İrlandalılar, Nice'de İtalyanlar, Almanya'da Danimarkalılar, Rusya nüfusunun yüzde 57'si, vb.) hem *Avrupa'nın dışındaki* ulusları, yani bütün sömürgeleri, *bütün* ezilen halkları dikkate almanız gerekir. Yoldaş A. P. onları bize çok iyi anımsatmıştır. Britanya, Fransa ve Almanya'nın toplam

nüfusu yüzelli milyon kadardır. Oysa onların baskı altında tuttuğu sömürgelerdeki toplam nüfus dört yüz milyonun üzerindedir. Emperyalist savaşın, yani kapitalistlerin çıkarı için girişilen savaşın özü, savaşın salt yeni ulusları ezme, sömürgeleri kesip-biçip yeme amacıyla yürütülüyor olmasından değil, ama onun yanısıra, dünya nüfusunun *çoğunluğunu* oluşturan halkları ezen ileri uluslarca girişilmiş bir savaş olmasındadır.

Belçika'ya el konmasını haklı bulan ya da bu duruma rıza gösteren Alman sosyal-demokratlar, sosyal-demokrat değildirler, gerçekte emperyalist ve ulusalcıdır; çünkü Alman burjuvazisinin (ve bir ölçüde Alman işçilerin) Belçikalılar'ı, Alsaslılar'ı, Danimarkalılar'ı, Polonyalıları, Afrikalı zencileri, vb. ezme "hakkını" savunmaktadırlar. Bunlar sosyalist değil, ama başka ulusları soymasına yardım ettikleri Alman burjuvazisinin *hizmetkarıdırlar*. *Yalnızca* Belçika'nın özgürlüğe kavuşturulmasını ve zararının karşılanmasını isteyen Belçikalı sosyalistler de, gerçekte 15 milyonluk Kongo nüfusunun yağmalamayı sürdüreceği ve başka ülkelerde üstünlük ve ayrıcalıklar sağlayacak olan Belçika burjuvazisinin isteğini savunuyorlar. Belçika burjuvazisinin başka ülkelerdeki yatırımları üç milyar frank dolaylarındadır. Her türlü hile ve düzenbazlığa başvurarak, bu yatırımların sağladığı karı güven altına almak, "yiğit Belçika'nın *gerçek* "ulusal çıkarı"dır. Bu, Rusya, Britanya, Fransa ve Japonya için daha da doğrudur.

Bu açıklamalardan çıkan sonuç şudur ki, eğer ulusların özgürlüğü isteği, *belli bazı* ülkelerin emperyalizmini ve ulusalcılığını perdelemek için kullanılan sahte bir istek olmayacaksa, o zaman bu istek *bütün* halkları, *bütün* sömürgeleri kapsamalıdır. Ne var ki, bütün ileri ülkelerde bir dizi devrimlerin eşliğinde olmadıkça, böyle bir istek anlamsızdır. Ayrıca, başarılı bir *sosyalist* devrim yapılmadıkça bu istek gerçekleştirilemez.

Bu sözler, gittikçe büyüyen halk yığınlarından gelen barış isteğine sosyalistler ilgisiz kalmalı anlamına mı yorulmalıdır? Asla! İşçilerin, sınıf bilinci taşıyan öncüsünün sloganları başka bir şeydir, yığınların kendiliğinden oluşan istekleri tamamen ayrı bir şey. Barış özlemi, "özgürlük" savaşı gibi, "ata topraklarının savunulması" gibi burjuva yalanlarına ve kapitalist sınıfın, halk kalabalığının aklını çelmek için uydurduğu benzer yalanlara karşı duyulan *düş kırıklığının* başlamakta olduğunu ortaya koyan çok önemli *belirtilerden* biridir. sosyalistler bu belirtiyeye çok dikkat etmelidirler. Yığınların barış arzusundan *yararlanmak* için her çaba gösterilmelidir. Peki, bu arzudan *nasıl* yararlanılacak? Barış *sloganını* kabullenmek *Ücretsiz Edebiyat Arşivi* <https://arante.org> "acız [ve daha kötüsü çoğu zaman

ikiyüzlü] laf cambazlarının kendini beğenmiş davranışları"nı teşvik edebilir; şimdiki hükümetlerin, bugünkü efendi sınıfların -bir devrimler dizisiyle derslerini "almaksızın" (ya da tasfiye edilmeksizin)- demokrasi ve işçi sınıfı açısından doyurucu ve barış *yapabilecek* güçte oldukları boş hayaliyle halkı *aldatabilir*. Hiçbir şey, böyle bir aldatmadan daha tehlikeli değildir; hiçbir şey, işçilere, kapitalizmle sosyalizm arasında *derin* çelişkiler *olmadığı* yollu yanlış inancı bundan daha fazla aşılayamaz; kapitalist köleliği hiçbir şey, bu aldatmadan daha iyi *süsleyip-püsleyemez*. Hayır! Biz barış arzusunu, halkın barıştan beklediği yararın bir dizi devrimlere başvurmaksızın elde edilemeyeceğini yığınlara anlatmak için kullanmalıyız.

Savaşların sona erdirilmesi, uluslar arasında barış, yağmaya ve zora son verilmesi -bütün bunlar bizim idealimiz; ama bu ideal, doğrudan ve ivedi bir devrim çağrısının eşliği olmazsa, burjuva safsatıcıların yığınları ayartmasına yarar. Böyle bir propaganda için ortam hazır; böyle bir propaganda için insanın gereksindiği tek şey, devrimci çalışmayı hem doğrudan doğruya (hatta ilgili makamlara bilgi aktarmaya varıncaya dek), hem dolaylı olarak önlemeye çalışan oportünistlerle, burjuvazinin dostlarıyla ilişkisini kesmektir.

Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı sloganı, kapitalizmin emperyalist aşamasıyla *ilgili olarak* da öne sürülmelidir. Biz, *statükodan* yana değiliz, büyük savaşlarda bir *kenarda durmak* gibi darkafalica bir ütopyaya da inanmıyoruz. Biz, emperyalizme, yani kapitalizme karşı devrimci bir savaşımın yanayız. Emperyalizm, sömürgeleri yeniden bölüşmek ve uyguladıkları baskıyı artırmak için başka ulusları ezen ulusların savaşımını içerir. Bugün, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı sorununun, *ezen* ulusların sosyalistlerinin tutumuna *bağlı olması*, bundan ötürüdür. *Ezen* ulusun (İngiltere, Fransa, Almanya, Japonya, Rusya, Amerika Birleşik Devletleri, vb.) sosyalisti, ezilen ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını tanımıyor ve o hak uğruna savaşmıyorsa, gerçekte o bir sosyalist değil, bir şovenisttir.

Emperyalizme karşı içtenlikli ve tutarlı bir savaşımı, ulusal soruna (bugün) darkafalica değil, proleterce bir yaklaşımı ancak bu görüş sağlayabilir. Ulusların, ne türden olursa olsun baskı altında tutulmasıyla savaşma ilkesinin tutarlı biçimde uygulanmasını ancak bu görüş sağlayabilir. Bu görüş, ezen ulusların proletaryasıyla ezilen ulusların proletaryası arasındaki güvensizliği ortadan kaldırır; kapitalizm altında, genel olarak bütün küçük devletler için özgürlük türünden darkafalica bir ütopyadan farklı olarak, sosyalist devrim *başarılabilir* için (başarılabilir tek rejim) için birleşik

enternasyonal savaşımı hazırlar.

Bizim partimizin, yani Merkez Yönetim Kurulu çevresinde toplanan Rus sosyal-demokratların benimsediği görüş budur. Proletaryaya, "başka ulusları ezen hiçbir ulusun özgür olamayacağı"nı öğretirken Marks'ın benimsediği görüş de buydu. Marx, İrlanda'nın Britanya'dan ayrılmasını, bu düşünceyle istemişti. Bunu, yalnızca İrlandalı işçilerin değil, özellikle *Britanyalı* işçilerin özgürlük hareketinin yararına görüyordu.

Eğer Britanya sosyalistleri, İrlanda'nın ayrılma hakkını yüce saymaz ve tanımazlarsa, Fransızlar İtalyan Nice'i için, Almanlar Alsace ve Polonya için, Ruslar Polonya, Finlandiya, Ukrayna, vb. için ve Polonyalılar Ukrayna için aynı şeyi yapmazlarsa, eğer bütün "büyük" devletlerin, yani büyük soyguncu devletlerin sosyalistleri, sömürgelerin bu hakkını yüce saymazlar, desteklemezlerse, bu, gerçekte sosyalist değil, yalnızca emperyalist oldukları içindir. Kendileri, ezen uluslara mensup olan ve ezilen ulusların "kendi kaderlerini tayin hakkı" için *savaşmayan* kişilerin sosyalist bir siyaset izleyebilecekleri hayalini beslemek gülünçtür.

Sosyalistler, ikiyüzlü laf cambazlarının, demokratik bir barış olasılığı üzerine söz ve vaatlerle halkı aldatmalarına fırsat vermemeli, her ülkede o *ülke* hükümetine karşı devrimci bir savaşımın dizisi verilmedikçe, demokratik barışa uzaktan-yakından benzer bir sonuca varma olasılığı bulunmadığını yığınlara anlatmalıdırlar. Sosyalistler, burjuva siyaset adamlarının, ulusların özgürlüğü üzerine söylevler vererek insanları aldatmalarına fırsat vermemeli, *ezen* ulusların halk yığınlarına, öteki ulusların ezilmesine yardım ettikleri ve o ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını, yani ayrılma özgürlüğünü tanıyıp yüce tutmadıkları sürece, kendilerinin özgürlüğe kavuşmayı beklememeleri gerektiğini anlatmalıdırlar. Barış sorunuyla ulusal sorunda, emperyalist siyasetten farklı olarak, bütün ülkelerde güdülecek sosyalist siyaset budur. Bu tutumun, birçok durumda, devlete ihaneti cezalandıran yasalarla uyusmaz olduğu, onlara karşı düştüğü doğrudur, ama ezen ulusların hemen hemen tüm sosyalistlerinin utanmazca ihanet ettikleri Basle kararıyla da uyusmaz olduğu, ona karşı düştüğü de doğrudur.

Seçim, sosyalizmle, Joffre'nin ve Hindenburg'un yaptığı yasalara boyun eğme arasındadır; devrimci savaşım emperyalizmle kölelik arasındadır. Orta yol yoktur. Proletaryaya en büyük zararı, "orta yol" siyasetinin ikiyüzlü (ya da duyusuz) mimarları veriyor.

Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları, Sol Yayınları, 1. baskı, s.222-228

Baskılar bizleri yıldırıamaz!

Harbiye'de yeni kurulan, Harbiye Kültür Sanat ve Çevre Derneği'nde, EMEP, Kızıl Bayrak, Kurtuluş ve Maya okurları gibi çeşitli akımlardan insanlar vardır. Derneğin girişimiyle Harbiye'de iki gün sürecek bir şenlik hazırlığı yapıldı. Birinci gün (2 Ağustos) saat 21.00'de başlayan etkinlikte, baştan itibaren devrimci coşkunun hakim olduğu bir atmosfer vardı.

Ali Ekber Eren'in sahneye çıkışına kadar her şey çok iyi gidiyordu. Elden sosyalist basın satılıyordu. Türküler arası slogan atılıyor, kitap standları en çok işleyen yerler haline geliyor ve bütün alana yayılan EKİM kuşlamaları yapılıyordu. Bu politik etkinlikten rahatsız olan jandarma, önce kurt işareti yapan sivil faşist dolu bir minibüsü koruyarak şenlik alanının yanından geçirip provokasyon yaratmaya çalıştı. Hemen sonra bir Kurtuluş gazetesi okurunu gözaltına almaya çalıştı. Buna izin vermeyen duyarlı bir kitleyle karşılaştı. Jandarma aracının girmesine izin vermeyen halkı dağıtmak için havaya ateş açmaya başladılar. Bunun üzerine kitle, sloganlar atarak daha da büyüdü. "Baskılar bizleri yıldırıamaz!", "Faşizme karşı omuz omuza!" sloganları atıldı. Bu tepkiyle karşılaşan jandarma, aldığı kişiyi serbest bırakmak zorunda kaldı.

Hatay'ın fiilen OHAL'e dahil edilmesinden bu yana, Hatay halkı sürekli, resmi ve sivil faşist saldırılarla karşı karşıya kaldı. Son örnekleri ise, Samandağ'ın Mağaracık köyünde jandarma'nın estirdiği terör, İskenderun'da da Temmuz'un son ve Ağustos'un ilk günlerinde halka yapılan sivil faşist saldırılarla yaratılan gerginliklerdir. Bu örnekler, şimdiye kadar resmi ağızlar tarafından inkar edilmeye çalışılan OHAL'in pratikteki göstergeleridir.

Şenliğin ilk gününde yaşanan provokasyon girişiminden sonra, ertesi gün dernek yönetimini sorgulayan siyasi şube, onlara baskı yaptı. Provokasyon yapma niyetini açıkça ortaya koyan polislin karşısında ürkek davranan dernek yönetimi ikinci günün etkinliklerini iptal etti. Böylece devlet güçleri (polis, jandarma) amaçlarına ulaştılar.

Dernek tabanındaki ortak hareket etme bilinci ve inisiyatif eksikliğinden dolayı, iptal kararına karşı yaptırımcı bir tepki gelmedi. Bu da devrimci çevrelerin ortak tavır koyma gerekliliğinin önemini gösteriyor.

Harbiye/Antakya'dan bir S.Y. Kızıl Bayrak okuru

Barış; ancak devrimle

Her yıl Eylül ayının ilk günü Dünya Barış Günü olarak kutlanır tüm dünyada. Bu günün, kirli ve haksız bir savaşla içiçe yaşayan bizler için ayrı bir anlamı var.

1 Eylül 1939'da faşist Hitler ordularının Polonya'ya girmesi ile kıvılcımlanan II. Emperyalist Paylaşım Savaşı insanlık için tam bir yıkım oldu: Elli milyon ölü, sınırsız sayıda sakat, yıkık dökük, yağmalanmış kentler... Dünya hala bu emperyalist talan savaşının yaralarını sarabilmiş değil.

Dünyayı paylaşmak ve daha fazla pay kapmak için süren emperyalist rekabet, bugün de her türlü vahşiliği içinde barındırarak sürmektedir. Adeta birer kan gölüne dönüşmüş birçok ülke ve emperyalist köleliğin halkaları arasında sıkıştırılarak can çekişen halklar... Sadece ve sadece silah tekellerinin daha çok palazlanmasına hizmet eden ve bizzat bunlar tarafından başlatılan, kısırtılan, etnik, bölgesel ve mezhepsel boğazlaşmalar... Hepsi emperyalizmin gerici egemenliğinden birer manzara olarak önümüzde durmaktadır. Tıpkı kapitalistler arası silahlanma bütçesinin, tüm dünyadaki barınma, beslenme gibi sorunları çözebilecek miktarın dört katı olduğu gerçeği gibi.

Bırakalım tüm dünyayı, yıllardır yanıbaşımızda süren sömürgeci, kirli bir katliam savaşı ile içiçe yaşıyoruz. Faturası işçi sınıfı ve

emekçilere ödetilen, onları her geçen gün sefalet sınırına yaklaştıran, evlatlarını bu vahşete ortak etmeyi dayatan kirli ve haksız bir savaştır bu. Tek amacıysa yıllardır can pahası bir mücadelenin içinde olan kardeş bir halkı, Kürt halkını ulusal köleliğe boyun eğdirmektir. Sermaye devleti bu savaşın büyüttüğü krizin içinde daha saldırganlaşmakta, onlarla olan ve her dönem süren tarihsel savaşımın düzeyini artırmaktadır. Bir yandan ilkokuldan başlayarak maruz bıraktığı şovenizm zehiriyle, iç ve dış düşmanlar demogojileriyle işçi sınıfı ve emekçiler kandırılarak savaşın bir tarafı, katliamların suç ortağı yapılmaya çalışılmakta, diğer yandan sömürü zincirlerini daha da sıkarak onları bataklığın içine çekmeye devam etmektedir.

İşçi sınıfı ve emekçiler, gerçek barışın kapitalizme karşı savaş demek olduğunu bilmek durumundadır. Kanlı çarklarıyla her yanı kirleten bu çürümüş kapitalist sistem yıkılmadan, herkesin eşit ve kardeşçe birarada yaşayacağı sınıfsız-sömürsüz sosyalist toplum inşa edilmeden dünya halklarının barış ve kardeşlik talepleri gerçekleşmeyecektir. Barış ancak işçi sınıfının devrimci eylemiyle muazzaf olacak bir devrimle gelecektir.

Kapitalizm Savaş Demektir! Gerçek Barış Sosyalizmin Evrensel Zaferiyle Gelecektir! Özgür Atılan

ANALARIN ÇIĞLIĞI

Anaların feryadını dinliyorum.

Bitmez acı dolu çığlıkları

Tek suçları sevmek olan

Evlatlarına haykırıışlarını

Sevgiydi suçları

insan sevgisi

Hasretti suçları

Ekmek hasreti

Gelecek güzel günlerin hayali

Göz yaşları dinmiyordu

anaların

Evladının inancına inanç

Umuduna umut katarcasına

Haykırıyordu;

Katil düzenin, katil insanları

diye

Ve asla sönmüyordu

gözlerindeki

ışığı

Çünkü biliyordu ki;

Bir gün gelecek sorulacaktı

Evladının acısı

İşte o zaman kan susup

güneş yeniden doğacaktı.

Adana'dan bir

S.Y. Kızıl Bayrak okuru

Baştarafı 17. sayfada

Çağımızın sınıf savaşımının deneyimi emperyalizme, feodal kalınlara, ulusal baskıya, faşizme ve siyasal gericiliğe karşı yürütülen demokrasi savaşımının, ancak kapitalizme karşı savaşımına, yani sosyalist devrimle taçlandırıldığı zaman gerçek ve kalıcı bir zafere ulaşabileceğini pek çok kez göstermiş bulunuyor.

Diğer şeylerin yanı sıra, proleter devrimciliği ile küçükburjuva devrimciliği arasındaki sınırları da ortadan kaldıran böylesi bir yaklaşımın Kızıl Bayrak yazarını bir yandan nesnel koşulların önemini abartan ve kapitalist toplumun kendiliğinden bir tarzda sosyalizme doğru gittiğini savunan İkinci Enternasyonal oportünizminin ve menşevizmin, bir yandan da özü itibarıyla ondan farksız olan troçkizmin konumuna yaklaştırdığını anımsatmak hiç de yersiz olmasa gerek. Troçkist sözde Dördüncü Enternasyonal'in yöneticilerinden Ernest Mandel, 1988'de kaleme aldığı "Neden IV. Enternasyonal?" başlıklı yazısında Yugoslavya, Çin ve Vietnam'da

"bürokratik biçimde manipüle edilen ve baştan deforme olmuş sosyalist devrimler" in, ama buna karşın gene de sosyalist(!) olarak nitelediği devrimlerin gerçekleştiğini söyledikten sonra sözlerini şöyle sürdürüyordu:

"Küba'da, Grenada'da ve Nikaragua'da sözkonusu olan Yugoslav, Çin ve Vietnam devrimlerinden kalın bir çizgiyle ayrılan gerçek sosyalist halk devrimleridir; çünkü bu devrimlerin başında Stalinist kökenli partiler değil, kendi ülkelerinin antiemperyalist ve sosyalist akımların içindeki bir ayrışmanın ve olgunlaşmanın ürünü olan devrimci partiler vardı." (Sınıf Bilinci, sayı 3, sayfa 39) Troçkist "üstada" göre, Yugoslavya, Çin ve Vietnam'da "Stalinistlerden kopmakla birlikte, devrimci marksist partilere dönüşmemiş" olan partilerin ve Küba, Grenada ve Nikaragua'da "devrimci partiler" in önderliğinde sosyalist devrimler yapılabilirdi! Herhalde, Kızıl Bayrak yazarının yolunu böylesi akıl hocalarından ayırması gerekiyor. Eğer Kızıl Bayrak yazarı, bu devrimci karaçaldığımızı, kendisinin hiçbir zaman

proletaryanın Komünist Partisi'nin önderliği olmaksızın sosyalizm savaşımı verilemeyeceğini savunduğunu söyleyecek olursa, ona şunu soracağız: Kapitalist toplumda uluslararası mali sermayeye karşı direnişin "sosyalist bir muhteva" taşıdığı ve bu direnişin kendisinin "proleter devrimin asli unsurlarından" olduğu genellemesini yaptığınızda, tam da bizim eleştirimizi doğrulamış olmuyor musunuz? Yani, önderliğine bakılmaksızın bu savaşımın hepsini "sosyalist" olarak nitelemiş olmuyor musunuz? Yukarıda adı geçen devrimlere önderlik eden parti ve örgütlerin -en azından büyük çoğunluğunun- küçükburjuva bir sınıfsal karaktere sahip olduğunu savunduğunuzu biliyoruz. Buna rağmen, bu küçükburjuva parti ve örgütlerin önderlik ettiği sözkonusu toplumsal savaşımaları "sosyalist" olarak nitelememiz, aslında önderlik olayının önemini sıfıra eşdeğer kıldığınız, küçükburjuva devrimci demokrasinin sosyalist devrim kavgasına önderlik etmediğini, kapitalist toplumun kendiliğinden ve evrimci bir tarzda

sosyalizme doğru gitmekte olduğunu savunduğunuz, objektivizme düştüğünüz ve kendiliğinden-gelmeliğin önünde secdeye geldiğiniz anlamına gelmiyor mu? Dahası, böyle bir yaklaşım, günümüzde proletaryanın antiemperyalist demokratik devrimde kendi hegemonyasını kurmasının engellenmesine ve devrimci güdülerle ayağa kalkan yığınların küçükburjuva devrimci demokrasisinin, hatta dinsel gericiliğin ya da liberal burjuvazinin kuyruğuna takılmasına katkıda bulunmaktan başka bir sonuç verebilir mi? Kızıl Bayrak yazarının yaklaşımı ve bakış açısı, Türkiye ve Kürdistan proletaryası ve halklarının devrimci önderlik sorununun çözümüne zerrece yardımcı olamaz. Eleştirimize Stalin'in tazeliliğini ve geçerliliğini her zaman koruyacak olan şu sözleriyle son vereceğiz:

"Kendiliğindenlik teorisi, hareket içindeki bilinç ögesinin rolünün azaltılması teorisidir, 'kuyrukçuluk' ideolojisi; bu teori, tüm oportünizmin mantıksal temelidir." (Leninizmin İlkeleri)

Kapitalizm savaş ve barbarlık demektir!

Hirořima ve Nagasaki'de,
Vietnam'da, Somali'de,
Ruanda'da, Bosna'da,
Filistin'de, Kürdistan'da ve
dünyanın onlarca bölgesinde
savaşların, katliamların,
insan ve doğa kırımının
sorumlusu kapitalizmdir.

***Ya kapitalist barbarlık
içinde çöküş,
ya sosyalizm!***

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Radikal Sosyalist Siyasal Gazete